

Belgrade Airport d.o.o. Beograd

Uslovi pristupa aerodromskoj infrastrukturi i njenog korišćenja za
pružaoce usluga zemaljskog opsluživanja na Aerodromu Nikola Tesla
Beograd

Datum stupanja na snagu: 15.10.2024.godine

Verzija: 1.1

Zamenjuje: verziju 1.0 od 27.02.2024.godine

SADRŽAJ

USLOVI PRISTUPA I KORIŠĆENJA

1	DEFINICIJE I TUMAČENJE	3
2	PRIMENA I VAŽENJE USLOVA PRISTUPA I KORIŠĆENJA / UGOVORNI PERIOD	6
3	OPŠTE OBAVEZE PRUŽAOCA USLUGA ZEMALJSKOG OPSLUŽIVANJA	7
4	PROVERA IMPLEMENTACIJE	8
5	OBEZBEĐIVANJE I BEZBEDNOST (SISTEM UPRAVLJANJA BEZBEDNOŠĆU)	9
6	POVERLJIVOST I OBRADA PODATAKA O LIČNOSTI	11
7	OGLAŠAVANJE I REKLAMIRANJE	12
8	OBAVEZE	12
9	USTUPANJE I PODUGOVARANJE	13
10	ODGOVORNOST I SREDSTVA OBEZBEĐENJA	13
11	PRESTANAK UGOVORA	15
12	VIŠA SILA	18
13	MERODAVNO PRAVO I NADLEŽNOST	18
14	PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA	18
15	PROMENA KONTROLE	19
16	SPISAK PRILOGA	19

PRILOZI

1	STANDARDI USLUGA	21
2	KVALITET, BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	30
3	TAKSE I NAKNADE	33
4	OSOBLE PRUŽAOCA USLUGA ZO, NJIHOVA OBUKA I OPREMA	35
5	OTPORNOST I SPREMNOST ZA SLUČAJ NEPREDVIĐENIH SITUACIJA	41
6	PLANOVI, POLITIKE I IZVEŠTAJI	43
7	NEDOZVOLJENE RADNJE	47
8	POSEBNI ZAHTEVI BELGRADE AIRPORT U VEZI SA QHSE	49
9	NACRT SPORAZUMA O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU, ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE I ZAŠTITI OD POŽARA	50

USLOVI PRISTUPA I KORIŠĆENJA

STRANE SU SE SPORAZUMELE o sledećem:

1 DEFINICIJE I TUMAČENJE

U ovim Uslovima pristupa aerodromskoj infrastrukturi i njenog korišćenja za pružaoce usluga zemaljskog opsluživanja na Aerodromu Nikola Tesla Beograd:

Ugovor o pristupu aerodromskoj infrastrukturi i njenom korišćenju (ili „Ugovor“)	Ugovor između Operatera aerodroma i Pružaoce usluga zemaljskog opsluživanja kojim se utvrđuju prava i obaveze ugovornih strana u vezi sa omogućavanjem pristupa Pružaoce usluga ZO aerodromskoj infrastrukturi i korišćenja te infrastrukture za potrebe pružanje usluga zemaljskog opsluživanja u skladu sa uslovima utvrđenim u Ugovoru, zajedno sa ovim Uslovima pristupa i korišćenja (sa eventualnim povremenim izmenama i dopunama prema odluci Belgrade Airport).
Ugovorni period	Označava period na koji je Ugovor o pristupu aerodromskoj infrastrukturi i njenom korišćenju zaključen.
Avio-prevoznik	Pravno lice ili preduzetnik zadužen za prevoz putnika i/ili prtljaga i/ili pošte i/ili robe vazdušnim putem, od/do Aerodroma Nikola Tesla u Beogradu.
Aerodrom	Aerodrom Nikola Tesla u Beogradu, tj. sve zgrade i objekti u zonama putničkog terminala na Aerodromu Nikola Tesla Beograd, u Srbiji, kojima upravlja kompanija Belgrade Airport d.o.o. Beograd u skladu sa Ugovorom o koncesiji.
Aerodromska infrastruktura	je osnovna fizička, logička, tehnološka i informaciono-komunikaciona struktura koja obuhvata manevarske površine, platforme, saobraćajnice, objekte, instalacije, sisteme i opremu, pristupne saobraćajnice, prostor za zadržavanje vozila i opreme za zemaljsko opsluživanje vazduhoplova kada se ne koriste, službene prolaze, kako je bliže utvrđeno Ugovorom.
Operater aerodroma	Odnosi se na BELGRADE AIRPORT d.o.o. Beograd
Korisnik aerodroma	Svako fizičko (preduzetnik) ili pravno lice koje je odgovorno za prevoz putnika, pošte, robe i/ili tereta vazdušnim putem do ili od aerodroma.
ACI	Međunarodni savet aerodroma (<i>Airport Council International</i>)
ASQ	Program kvaliteta usluga (<i>Airport Service Quality</i>)
ACI ASQ Program	Benčmarking program za merenje zadovoljstva putnika dok su na aerodromu.
ATB	Actual Time Block (vreme od dolaska vazduhoplova na parking poziciju do odlaska sa nje)
Važeći pravni okvir	Zakonodavstvo Republike Srbijeju datom momentu, uključujući sve zakone, uredbе, pravilnike, odluke, direktive, ugovore, konvencije, podzakonske akte, standarde, zahteve, rezolucije i naloge (donete od strane državnih organa ili međunarodnih organizacija) koji u datom trenutku proizvode pravno dejstvo ili na drugi način pravno obavezuju na teritoriji Republike Srbije.
ASRT	Vreme upućivanja zahteva za pokretanje motora vazduhoplova (Start-Up Request Time)
AODB	Aerodromska baza podataka (<i>Airport Operational Data Base</i>)
AOCC	Operativno kontrolni centar aerodroma
AMS	Aerodromski sistem upravljanja
Direktiva Belgrade Airport (BAD)	Sve instrukcije ili uputstva, procedure uključujući i cenovnike koji su na snazi izdati od strane generalnog direktora operatera aerodroma ili drugog ovlašćenog predstavnika.
Obaveštenje Belgrade Airport (BAN)	Obaveštenje koje je izdao generalni direktor operatera aerodroma ili drugi ovlašćeni predstavnik

Dozvola	Važeće odobrenje za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja, koje izdaje Direktorat civilnog vazduhoplovstva RS
Licenca	označava važeću dozvolu za pružanje usluga trećim licima u skladu sa osnovnom delatnošću koju obavlja Pružalac usluge, izdatu od strane nadležnog organa.
Promena kontrole	Podrazumeva promenu kontrole, uključujući u slučaju promene većinskog direktnog ili indirektnog (uključujući, bez ograničenja, stvarnog) vlasništva nad pružaocem usluga ZO (uključujući promenu statusa - spajanje, ili preuzimanje, ili prodaju)
Poverljive informacije	Podrazumevaju: (i) bilo koje poslovne tajne, procese, liste kupaca, baze podataka, trgovinske detalje, informacije u vezi sa zaposlenima i rukovodiocima ili druge informacije ili aktivnosti poverljivog karaktera koje se odnose na operatera aerodroma, aerodrom ili pružaoca usluga ZO, ili na treća lica izvođače angažovane od strane Belgrade Airport koji su prisutni na aerodromu (uključujući, bez ograničenja, pojedinosti o aktivnostima, poslovanju ili finansijama bilo koje takve kompanije), sa izuzetkom informacija koje se odnose na Standarde usluge i učinak pružaoca usluga ZO u pogledu Standarda usluge; (ii) bilo koje informacije za koje operater aerodroma ili pružalac usluga ZO ima prema trećem licu obavezu čuvanja poverljivosti.
Kontrola	znači u odnosu na bilo koju osobu: (i) ovlašćenje (bilo da se radi o vlasništvu nad akcijama, punomoćju, ugovoru, agenturi ili na drugi način) da: (A) daje ili kontroliše davanje više od 50 procenata maksimalnog broja glasova koji se mogu dati na generalnoj skupštini Pružaoca usluga ZO. (B) imenuje ili smenjuje sve, ili većinu, direktora ili druge ekvivalentne rukovodioce Pružaoca usluga ZO; ili (C) daje uputstva u vezi sa operativnim i finansijskim procedurama Pružaoca usluga ZO kojih su direktori ili drugi ekvivalentni službenici Pružaoca usluga ZO dužni da se pridržavaju; ili (ii) poseduje u krajnjem vlasništvu i direktno više od 50 procenata upisanog osnovnog kapitala Pružaoca usluga ZO (isključujući bilo koji deo tog upisanog osnovnog kapitala koji ne daje pravo na učestvovanje u raspodeli dobiti ili kapitala preko određenog iznosa).
Korektivni akcioni plan ili KAP	Plan koji izrađuje pružalac usluga ZO, u kojem daje predlog za otklanjanje svojih propusta u određenom vremenskom okviru.
DO	Planirano vreme odlaska (Departure Zero Time), preuzeto iz ASRT
ETA	Očekivano vreme sletanja (<i>Estimated Time of Arrival</i>)
Zaposleni	Zaposleni pružaoca usluga ZO angažovani na izvršenju i u vezi sa izvršenjem Ugovora
Prvi talas (<i>First Wave</i>)	Sva poletanja između 0500 i 0800 časova po lokalnom vremenu
FOD	Strani predmeti (<i>Foreign Object Debris</i>)
Davalac koncesije	Vlada Republike Srbije i AD Aerodrom Nikola Tesla Beograd kao davalac koncesije za finansiranje, razvoj kroz izgradnju i rekonstrukciju, održavanje

	i upravljanje infrastrukturom AD Aerodroma Nikola Tesla Beograd i obavljanje delatnosti operatera aerodroma na Aerodromu Nikola Tesla u Beogradu, po ugovoru zaključenom 22. marta 2018. godine.
IBB	Dolazni prtljag, prtljag koji dolazi na Aerodrom Beograd
Airside/Landside	Prema definiciji u zahtevima Programa za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu Belgrade Airport d.o.o. Beograd
Veliki vazduhoplovi	Vazduhoplovi kategorije D, E i F, kao i kategorije C u konfiguraciji sa više od 200 sedišta (prema definiciji ICAO Kategorije dizajna aviona)
Uslovi pristupa i korišćenja	Ovi Uslovi pristupa aerodromskoj infrastrukturi i njenog korišćenja za pružaoce usluga zemaljskog opsluživanja na Aerodromu Nikola Tesla Beograd, kao i svi njihovi prilozi i eventualni dopunski dokumenti, uključujući izmene i dopune Uslova pristupa i korišćenja koje operater aerodroma donese
Obaveštenje o propustu, ili DN (Deficiency Notice)	Pisano obaveštenje koje izdaje operater aerodroma, u kojem detaljno opisuje 1. nivo neusaglašenosti pružaoaca usluga ZO sa ovim Uslovima pristupa i korišćenja i/ili Ugovorom
MGT	Minimalno potrebno vreme na zemlji (Minimum Ground Time), podatak dostavljaju avio-prevozioci
Obaveštenje o kršenju odredaba	Pisano obaveštenje koje izdaje operater aerodroma, u kojem detaljno opisuje 2. nivo neusaglašenosti pružaoaca usluga ZO sa ovim Uslovima pristupa i korišćenja i/ili sa Ugovorom. i
Obaveštenje o otkazu Ugovora iz opravdanih razloga	Pisano obaveštenje koje izdaje operater aerodroma u skladu sa odredbom 6.2c), kojim se Ugovor otkazuje iz opravdanih razloga
OOG	Predimenzionisani prtljag (Out of Gauge)
Strana ili strane	Operater aerodroma i/ili pružalac usluge ZO, uključujući sva dozvoljena lica na koja je ovaj status prenet ili su ga pravno nasledili
Lica sa invaliditetom i/ili smanjenom pokretljivošću (PRM - Persons with Reduced Mobility)	Svako lice čija se pokretljivost smanjuje u prevozu, zbog bilo koje fizičke nesposobnosti (čulne ili lokomotorne, stalne ili privremene), mentalne nesposobnosti, starosti ili drugog uzroka nesposobnosti, a čije stanje nalaže posebnu pažnju i prilagođavanje usluga koje se pružaju putnicima njegovim potrebama;
LZO	Lična zaštitna oprema
QHSE	Kvalitet, bezbednost i zdravlje na radu i zaštita životne sredine (<i>Quality, Health, Safety and Environment</i>)
Nepraćeni prtljag	Podrazumeva prtljag koji može, ali i ne mora, da se prevozi istim letom kao i putnik kome taj prtljag pripada;
Zabranjene aktivnosti	Podrazumeva: (a) svaku koruptivnu praksu, prevarnu radnju, postupak prinude, tajno dogovaranje ili praksu ometanja, kako su definisani u Prilogu 7 (Nedozvoljene radnje), kao i (b) svaki postupak prinude, tajno dogovaranje, koruptivnu praksu, prevarnu radnju, zloupotrebu resursa ili imovine banke, praksu ometanja ili krađu, kako je svaki od ovih pojmova definisan u dokumentu EBRD-a Politika i postupci sprovođenja od 4. oktobra 2017. godine, uključujući sve njegove kasnije izmene i dopune, odnosno u svakoj politici ili postupku koje EBRD usvoji kao naslednike ili zamenu za takvu politiku i postupke čiji se spisak može naći na sajtu EBRD-a (https://www.ebrd.com/ineligibleentities.html).
Sezona	Odnosi se na zimsku ili letnju sezonu, u skladu sa konkretnom situacijom
Usluge	Usluge zemaljskog opsluživanja koje se pružaju na aerodromu korisnicima aerodroma, propisane Pravilnikom o pružanju usluga zemaljskog opsluživanja („Službeni glasnik RS“, br. 61 od 10. jula 2015, 88 od 5. avgusta 2022)
Standardi usluga	Standardi definisani u Prilogu 1 ovih Uslova pristupa i korišćenja
Pružalac usluga ZO	Fizičko (preduzetnik) ili pravno lice koje trećim licima pruža jednu ili više vrsta usluga zemaljskog opsluživanja, ili korisnik aerodroma koji se samoopslužuje kao nosilac važeće dozvole.

Pružalac usluga	označava pravno lice koje na Aerodromu pruža usluge na osnovu odgovarajuće dozvole koju izdaje nadležni organ i koje ne spada u kategoriju Pružalaca usluga ZO i Korisnika aerodroma koji se smoopslužuju kako su dalje u tekstu definisani
Prilozi ovih Uslova pristupa i korišćenja	Prilozi navedeni u spisku datom u članu 16. ovih Uslova pristupa i korišćenja. U slučaju bilo kakvih neslaganja između teksta ovih Uslova pristupa i korišćenja i njihovih Priloga, prednost se daje tekstu ovih Uslova pristupa i korišćenja. U slučaju bilo kakvih neslaganja između pojedinačnih priloga, njihov prioritet je određen redoslednom kojim su navedeni u članu 16. ovih Uslova pristupa i korišćenja.
Mali i srednji vazduhoplovi	Vazduhoplovi kategorije A, B i C kategorije u konfiguraciji sa manje od 200 sedišta (prema definiciji ICAO Kategorije dizajna aviona)
STD	Planirano vreme poletanja (<i>Scheduled Time of Departure</i>)
Letnja sezona (IATA)	Period od poslednje nedelje u martu do poslednje subote u oktobru (uključujući ove dane).
Prevlačenje vazduhoplova (Towing)	Premeštanje vazduhoplova sa jedne parking pozicije na drugu i do/od hangara.
VDGS	Vizuelni sistem navođenja vazduhoplova (<i>Visual Docking Guidance System</i>)
Vozilo	Bilo koje prevozno sredstvo ili oprema na točkovima sa mehaničkim ili električnim pogonom.
Zimska sezona (IATA)	Period od poslednje nedelje u oktobru do prve subote u martu (uključujući ove dane).

2 . PRIMENA I VAŽENJE USLOVA PRISTUPA I KORIŠĆENJA / UGOVORNI PERIOD

- 2.1 Ovi Uslovi pristupa i korišćenja važe na Aerodromu od **15. oktobra 2024.godine.**
- 2.2 Uslovi pristupa i korišćenja su izrađeni na osnovu člana 130. Zakona o vazdušnom saobraćaju Republike Srbije (Službeni glasnik RS, br. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 - dr. zakon, 83/2018,9/2020 i 62/23), Pravilnika o pružanju usluga zemaljskog opsluživanja na aerodromima (Službeni glasnik RS, br. 61 od 10. jula 2015, i br. 88 od 5. avgusta 2022) i Direktive Saveta 96/67/EZ o pristupu tržištu usluga zemaljskog opsluživanja na aerodromima Zajednice, u obliku u kojem je preuzeta Pravilnikom o pružanju usluga zemaljskog opsluživanja na aerodromima.
- 2.3 Uslovi pristupa i korišćenja moraju se tumačiti zajedno sa važećim pravnim okvirom.
- 2.4 Uslovi pristupa i korišćenja primenjuju se na sve Pružaoce usluga ZO koji pružaju Usluge na aerodromu kao i Pružaoce usluga i Korisnike aerodroma koji se samoopslužuju (termin Pružalac usluga ZO u daljem tekstu će se odnositi i na Pružaoce usluga i na Korisnike aerodroma koji se samoopslužuju, kako je primenljivo) i sastavni su deo svakog Ugovora o pristupu aerodromskoj infrastrukturi i njenom korišćenju. Svi posebni uslovi su/biće opisani u Ugovoru o pristupu aerodromskoj infrastrukturi i njenom korišćenju. U slučaju neslaganja ili neusaglašenosti odredaba ovog dokumenta sa odredbama Ugovora o pristupu aerodromskoj infrastrukturi i njenom korišćenju, prednost se daje odredbama Ugovora.
- 2.5 Operater aerodroma zadržava pravo da u bilo kom trenutku izmeni ove Uslove pristupa i korišćenja. Eventualne izmene će stupiti na snagu i postati obavezujuće za Pružaoce usluga ZO u roku naznačenom u tim izmenama, ili onda kada to odredi Operater aerodroma, ali u svakom slučaju nakon proteka najmanje 15 dana od dostavljanja obaveštenja Pružaoce usluga ZO o tome (izuzetno, izmene koje se tiču bezbednosti i obezbeđivanja u vazdušnom saobraćaju mogu stupiti na snagu i u kraćem roku ako je njihova hitna primena od velikog značaja). Ako su izmene inicirane administrativnim aktom, važećim propisima, ili su naložene od strane nadzornog organa, izmena će postati važeća za Pružaoce usluga ZO onoliko brzo koliko je potrebno za ispunjenje takvih obavezujućih zahteva, a najranije od trenutka kada Operater aerodroma obavesti Pružaoce usluga ZO o takvim izmenama.

- 2.6 Važeći Uslovi pristupa i korišćenja i sve njihove izmene i dopune biće objavljeni na sajtu Operatera aerodroma (www.beg.aero).
- 2.7 Ovi Uslovi pristupa i korišćenja sastavljeni su dvojezično na engleskom i srpskom jeziku. U slučaju bilo kakvih razlika, verzija na srpskom jeziku će biti važeća.
- 2.8 Nijedna odredba ovih Uslova pristupa i korišćenja ne može se tumačiti kao sklapanje partnerstva, ugovora o radu ili ugovora o odnosu principala i agenta između Operatera aerodroma i Pružaoca usluga ZO. Pružaocu usluga ZO zabranjeno je da se predstavlja kao agent ili predstavnik Operatera aerodroma, kao i da zaključuje bilo kakve transakcije u ime i za račun Operatera aerodroma.
- 2.9 Svaki Ugovorni period trajeće **3 (tri) godine**.

Pružalac usluga ZO ima pravo da zatraži produženje Ugovornog perioda, ne duže od trajanja prvobitnog Ugovornog perioda, najkasnije 12 meseci pre njegovog isteka, dostavljanjem pisanog obaveštenja Operateru aerodroma („**Zahtev za produženje**“). U tom slučaju, Operater aerodroma odobrava takvo produženje u roku od jednog meseca od dana prijema Zahteva za produženje, pod uslovom da su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) da Pružalac usluga ZO poseduje važeću Dozvolu tj. važeće odobrenje za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja, koje izdaje Direktorat civilnog vazduhoplovstva RS;
- 2) da Pružalac usluga ZO ispunjava svoje obaveze prema Ugovoru o pristupu aerodromskoj infrastrukturi i njenom korišćenju (uključujući ove Uslove pristupa i korišćenja, a posebno da postupa u skladu sa Standardima usluga iz Priloga 1 Uslova pristupa i korišćenja i ispunjava svoje finansijske obaveze po Ugovoru o pristupu aerodromskoj infrastrukturi i njenom korišćenju kao i po osnovu drugih važećih ugovora sa Operaterom aerodroma),
- 3) da ukoliko je u prvobitnom Ugovornom periodu / Produženom Ugovornom periodu izdato Obaveštenje o kršenju odredaba da je isto pre podnošenja Zahteva za produženje zatvoreno Obaveštenjem o okončanju Obaveštenja o kršenju odredaba u skladu sa članom 11. ovih Uslova pristupa i korišćenja;
- 4) da u prvobitnom Ugovornom periodu / Produženom Ugovornom periodu nije izdato Obaveštenje o raskidu ugovora od strane Operatera aerodroma;
- 5) da Pružalac usluga ZO dostavi potvrdu da poseduje, a na zahtev Operatera aerodroma dostavi na uvid Contingency Plans (Business Continuity Plan); i
- 6) da Pružalac usluge ZO dostavi potvrdu da poseduje uslove vezane za organizacione, tehničke i kadrovske mere zaštite podataka o ličnosti koje može obrađuje u procesu pružanja usluga zemaljskog opsluživanja Korisnicima aerodroma , a posebno potvrdu o uspostavljanju politike i drugih internih akata iz domena zaštite podataka o ličnosti (dokaz o imenovanju lica za zaštitu podataka o ličnosti, opis tehničkih mera zaštite podataka o ličnosti, opis uspostavljenih procedura za trening zaposlenih i svesnost da psotoji navedena obaveza („awarenes“) iz oblasti zaštite podataka o ličnosti

(svaki se smatra „**Uslovom za produženje**“).

U slučaju sumnje u ispunjenje bilo kojeg od Uslova za produženje, ili neispunjenja (prema isključivom mišljenju Operatera aerodroma) nekog od Uslova za produženje od strane Pružaoca usluga ZO, Operater aerodroma može, putem pisanog obaveštenja („**Odgovor na zahtev za produženje**“), (i) da zatraži pojašnjenja od Pružaoca usluga ZO ili (ii) da dostavi negativan odgovor na zahtev za produženje ugovornog perioda, u skladu sa konkretnom situacijom, pri čemu je rok i za (i) i za (ii) jedan mesec naveden u 2.9 iznad. U tom slučaju, Pružalac usluga ZO imaće obavezu (a) da dostavi tražena pojašnjenja i/ili (b) da otkloniti takav propust, u skladu sa konkretnom situacijom, kao i da pisanim putem obavesti Operatera aerodroma o tome (uz odgovarajuće dokaze, ako je primenjivo) najkasnije 1 (jedan) mesec od prijema Odgovora na zahtev za produženje i ako je potrebno da otkloni bilo kakav propust, Pružaocu usluga ZO će biti odobren dalji rok za otklanjanje u skladu sa procedurom definisanom u članu 11.2 tačka a) ili b) (nivo 1 ili nivo 2). Ako Pružalac usluga ZO ne dostavi pojašnjenja i/ili ne otkloni svoj propust u ispunjenju Uslova za produženje u datom roku, Operater aerodroma neće odobriti produženje ugovornog perioda i odbiće Zahtev za produženje.

Ako je Operater aerodroma utvrdio da su ispunjeni svi Uslovi za produženje, pisanim obaveštenjem će odobriti produženje ugovornog perioda prema Zahtevu za produženje i pozvaće pružaoca usluga ZO da zaključi aneks Ugovora kojim se definiše takvo produženje, najkasnije 6 (šest) meseci pre isteka u tom trenutku tekućeg ugovornog perioda osim u slučaju započetog postupka u skladu sa članom 11.2 (nivo 1 ili nivo 2), gde će se izmena

zaključiti u roku od 10 dana nakon izdatog Obaveštenja o zatvaranju Obaveštenja o propustu ili Obaveštenja o zatvaranju Obaveštenja o kršenju odredaba. U slučaju da Pružalac usluga ZO ne zaključi takav aneks Ugovora, smatraće se da je pružalac usluga ZO povukao svoj Zahtev za produženje.

Ugovor se može produžiti prema ovom članu 2.9 neograničen broj puta („**Produženi Ugovorni period**“).

3 . OPŠTE OBAVEZE PRUŽAOCA USLUGA ZEMALJSKOG OPSLUŽIVANJA

- 3.1 Pružalac usluga ZO dužan je da usluge pruža profesionalno, savesno i u skladu sa ovim Uslovima pristupa i korišćenja i Ugovorom, uključujući posebno Standarde usluga navedene u Prilogu 1. Pristup aerodromskoj infrastrukturi će biti odobren samo Pružaoцу usluga ZO koji je zaključio Ugovor sa Operaterom aerodroma.
- 3.2 Pružalac usluga ZO mora poštovati svoje obaveze navedene u Prilozima 1 do 9.
- 3.3 Pružalac usluga ZO će uložiti razumne napore da pomogne drugim pružaoциma usluga zemaljskog opsluživanja, kada je to izvodljivo, kako bi se osiguralo nesmetano odvijanje aerodromskih operacija (uz napomenu da Pružalac usluga ZO na osnovu ovih Uslova pristupa i korišćenja nije u obavezi da pruža usluge bilo kom korisniku aerodroma ili drugom pružaoцу usluga zemaljskog opsluživanja ako je to ekonomski neodrživo ili ako korisnik usluga nije izmirio obaveze plaćanja prema Pružaoцу usluga ZO u vezi sa pruženim uslugama).
- 3.4 Pružalac usluga ZO će pružati usluge posvećujući potrebnu stručnost i pažnju, a dodatno, Pružalac usluga ZO ne sme namerno ili nemarno ometati operativne postupke drugih lica koja zakonito posluju na Aerodromu.
- 3.5 Pružalac usluga ZO dužan je da odredi kontakt službu/lica koja će primati sva Obaveštenja Belgrade Airport i Direktive Belgrade Airport koja izdaje Operater aerodroma i dostavlja kontakt službi/licima Pružaoца usluga ZO, kao i da njegovo osoblje bude na vreme upoznato sa takvim obaveštenjima. Operater aerodroma će obavljati konsultacije sa Savetom avio-prevozilaca koji koriste aerodromske usluge (Airport Operators Committee – AOC) u skladu sa Važećim pravnim okvirom.
- 3.6 Pružalac usluga ZO dužan je da u svakom trenutku poštuje sve standarde Operatera aerodroma, važeće zakone, Direktive Belgrade Airport i Direktivu Belgrade Airport u kojoj su objašnjena pravila saobraćaja, pravo prvenstva prolaza, ograničenja brzine itd. koje propisuje Operater aerodroma, uključujući međunarodne propise i standarde koji se primenjuju na aerodrom i sektor vazdušnog saobraćaja, uključujući Standarde i preporučene prakse ICAO (u meri u kojoj su primenjive na Pružaoce usluga ZO) i sve propise i standarde utvrđene od strane DCV-a. Pružalac usluga ZO, zajedno sa svojim zaposlenima i agentima, mora se bez nepotrebnog odlaganja upoznati sa svim izmenama i dopunama važećih zakona i ostalih ovde navedenih dokumenata.
- 3.7 Ne dovodeći u pitanje odredbe Priloga br. 2, Pružalac usluga ZO stara se o tome da ne prouzrokuje nikakvu štetu na bilo kojim prostorijama ili imovini društva Belgrade Airport d.o.o. ili bilo kom zakupcu ili izvođaču radova za Belgrade Airport d.o.o. ili bilo kojoj osobi na Aerodromu ili bilo čemu unutar istog, da ne izazove zagađenje vazduha, vode ili zemljišta i da ne stvara ili ne pogoršava nikakve smetnje i/ili rizike po zdravlje bilo koje osobe na Aerodromu, a bez obzira na odredbe Priloga br. 3, plaćaće društvу Belgrade Airport d.o.o. razumne troškove koje je društvo snosilo prilikom otklanjanja svakog kršenja ove odredbe.
- 3.8 Pružalac usluga ZO mora obezbediti to da se sve usluge obavljaju neprekidno i u svakom trenutku na najefikasniji način, bez prekida putničkih usluga ili dovođenja u pitanje operativnih ili administrativnih zahteva Operatera aerodroma, a Operateru aerodroma mora dozvoliti da u bilo kom trenutku obavi proveru implementacije u cilju praćenja izvršenja obaveza iz Ugovora/Uslova pristupa i korišćenja. Operater aerodroma prilikom vršenja prava provere implementacije postupaće na način koji izaziva najmanje moguće ometanje ovih poslova ili procesa, ili mešanje u njih.

- 3.9 Pružalac usluga ZO u obavezi je da prilikom pružanja usluga koristi samo deo Aerodroma koji je neophodan za pružanje usluge.
- 3.10 Pružalac usluga ZO mora, u okviru granica svoje dozvole, učiniti usluge dostupnim svim korisnicima aerodroma bez diskriminacije i ne sme bez valjanog razloga odbiti da izvrši bilo koji zakoniti nalog koji dobije od korisnika aerodroma.
- 3.11 Pružalac usluga ZO je nezavisan od Operatera aerodroma u svojim ekonomskim aktivnostima. Zato je Pružaocu usluga ZO zabranjeno da se predstavlja kao agent ili predstavnik Operatera aerodroma i/ili da zaključuje bilo kakve transakcije u ime i za račun Operatera aerodroma.
- 3.12 Pružalac usluga ZO odgovoran je za sprovođenje obaveza u vezi sa BZR i dužan je da u potpunosti obezbedi ličnu zaštitu na radu za zaposlene koje angažuje, odnosno ličnu zaštitnu opremu i sredstva u skladu sa propisima o bezbednosti radnika i zaštiti na radu.
- 3.13 Pružalac usluga ZO dužan je da se pridržava i da obezbedi da se njegovi službenici, zaposleni, agenti i savetnici uvek pridržavaju Pravila poslovnog ponašanja koje je propisao Operater aerodroma, navedenih u članu 14. ovih Uslova pristupa i korišćenja, kao i najbolje prakse u ovoj delatnosti, i ne sme preduzimati (niti dozvoliti bilo kojem svom službeniku, zaposlenom, agentu ili savetniku da u vezi sa njihovim angažovanjem kod Pružaoca usluga ZO preduzimaju) bilo koje nedozvoljene radnje.
- 3.14 U slučaju nastupanja vanrednih ili nepredviđenih okolnosti, uključujući ali ne ograničavajući se na divertovane letove (prinudno sletanje iz tehničkih , medicinskih, meteo razloga na aerodromu odredišta i drugih razloga) svi Pružaoci usluga ZO dužni su da poštuju i primenjuju sledeća pravila:
- a) uslugu zemaljskog opsluživanja avio-prevoziocu ili operateru vazduhoplova čiji let je divertovan, po pravilu, u obavezi je da pruži Pružalac usluga ZO sa kojim avio- prevozilac ili operater vazduhoplova ima ugovorenu uslugu zemaljskog opsluživanja 24/7 (zaključen ugovor ili putem najave usluge) na aerodromu Nikola Tesla u Beogradu, u skladu sa komercijalnim uslovima koje dogovori sa avio-prevoziocem /operaterom vazduhoplova.
  - b) u slučaju da avio-prevozilac ili operater vazduhoplova čiji let je divertovan, na aerodromu Nikola Tesla u Beogradu, nema ugovorenu uslugu zemaljskog opsluživanja 24/7 (zaključen ugovor ili putem najave usluge), uslugu zemaljskog opsluživanja avio-prevoziocu ili operateru vazduhoplova čiji let je divertovan, dužan je da na poziv Operatera aerodroma, pruži Pružalac usluga ZO koji je u tom vremenskom periodu, a prema napred definisanom planu raspoloživosti, dužan da bude u režimu pripravnosti (24/7), u skladu sa komercijalnim uslovima koje dogovori sa avio-prevoziocem /operaterom vazduhoplova.
  - c) režim pripravnosti iz tačke b) ovog člana, označava obavezu Pružaoca usluga ZO da bude raspoloživ (24/7) na mesečnom nivou, odnosno, da na poziv Operatera aerodroma, pruži uslugu zemaljskog opsluživanja za sve letove u slučaju nastupanja vanrednih ili nepredviđenih okolnosti, uključujući ali ne ograničavajući se na divertovane letove, a prema unapred definisanom planu raspoloživosti. Plan raspoloživosti definiše se između Operatera aerodroma i svih Pružalaca usluga ZO na aerodromu Nikola Tesla u Beogradu najkasnije do 1. decembra svake godine za narednu godinu.. Plan raspoloživosti je podložan promenama u dogovoru između Operatera aerodroma i svih Pružalaca usluga ZO.
  - d) u slučaju da Pružalac usluga ZO koji je u trenutku nastupanja vanrednih ili nepredviđenih okolnosti (uključujući ali ne ograničavajući se na divertovane letove), prema planu raspoloživosti, u obavezi da bude u režimu pripravnosti shodno tački b) i c) ovog člana, nema raspoloživo osoblje i/ili opremu potrebnu za pružanje usluge zemaljskog opsluživanja, obezbediće da predmetna usluga bude pružena podugovaranjem iste drugom Pružaoca usluga ZO na Aerodromu, što će definisati ugovorom sa podugovaračem.

4 . PROVERA IMPLEMENTACIJE

- 4.1 Bez obzira na kontrole koje nadležni organi vrše u skladu sa Važećim pravnom okvirom , Operater aerodroma može izvršiti proveru implementacije i pregled bilo kog pitanja u cilju praćenja izvršenja obaveza iz Ugovora/Uslova pristupa i korišćenja, koje između ostalog uključuju sledeće:
- a) Standardi usluge
  - b) Obuka zaposlenih (samo u odnosu na obuke koje pruža Operater aerodroma)
  - c) Evidencije u oblasti QHSE
  - d) Osiguranje (polise i/ili sertifikati osiguranja)
  - e) Sve IT usluge na aerodromu i van njega koje se koriste za potrebe pružanja usluga korisnicima aerodroma (ukoliko je primenjivo)
  - f) Lokalne operativne procedure Pružaoca usluga ZO u slučaju kvara sistema za registraciju putnika i prtljaga, uređaja za skeniranje prtljaga, putnika, robe i pošte / pokretne trake za prtljag ili nedostatak osoblja.
- 4.2 Redovne provere implementacije će se sprovoditi uz uslov da Operater aerodroma Pružaocu usluga ZO ili njegovom imenovanom predstavniku dostavi obaveštenje o proveru najmanje dve nedelje unapred. Provere implementacije može vršiti Operater aerodroma interno, ili eksterna firma koju angažuje Operater aerodroma, ukoliko tehnička priroda predmeta zahteva stručnost. Pružalac usluga ZO ovlašćuje Operatera aerodroma da sprovodi interne i eksterne provere implementacije i obavezuje se da o sopstvenom trošku omogući pristup svim traženim informacijama. Operater aerodroma mora obezbediti usaglašenost sa klauzulom poverljivosti ovih Uslova pristupa i korišćenja svakog lica koje izvodi proveru implementacije u skladu sa ovim Ugovorom i ima pristup poverljivim podacima Pružaoca usluga ZO.
- 4.3 Pružalac usluga ZO dužan je da Operateru aerodroma ili njegovom imenovanom predstavniku pruži sve informacije, pomoć i pristup svojim prostorijama i/ili mestu pružanja usluge koji mu mogu biti potrebni za potpunu i trenutnu realizaciju svake provere implementacije. Pružalac usluga ZO dužan je da Operateru aerodroma, Davaocu koncesije i bilo kom licu koje oni imenuju omogući pristup svojim prostorijama radi praćenja ispunjenosti obaveza Pružaoca usluga ZO po ovim Uslovima pristupa i korišćenja, a u tu svrhu Pružalac usluga ZO će obezbediti pristup koji Operater aerodroma, Davalac koncesije ili treće lice zahteva u vezi s tim aktivnostima, pod uslovom da Operater aerodroma, Davalac koncesije ili takva imenovana osoba ne onemogućavaju, ne sprečavaju, ne ometaju ili na drugi način ne odlažu izvršenje usluge.
- 4.4 Operater aerodroma ima pravo da izvrši proveru usluga koje se pružaju u bilo kom trenutku. Pružalac usluga ZO ima pravo da se pridruži odgovarajućem osoblju ili predstavnicima Operatera aerodroma koji vrše takvu proveru implementacije.
- 4.5 Operater aerodroma ili njegovi imenovani predstavnici ili bilo koje treće lice koje Operater aerodroma imenuje u skladu sa tačkom 4.2 ima tokom provere implementacije pravo pristupa svim knjigama i evidencijama (osim finansijskih knjiga i evidencija) koje su mu razumno potrebne u cilju praćenja izvršenja obaveza iz Ugovora/Uslova pristupa i korišćenja, a koje se odnose na pružanje usluga, dok je Pružalac usluga ZO dužan da Operateru aerodroma bez naknade pruži svu neophodnu podršku na terenu u vezi sa proverom.
- 4.6 Pružalac usluga ZO obavezuje se da sprovede korektivne mere u razumnom roku koji će biti naveden u izveštaju o sprovedenoj proveru implementacije uzimajući u obzir sve okolnosti, i da dostavi dokaze o tome. U svim slučajevima, troškove korektivnih mera snosiće Pružalac usluga ZO.

5 . OBEZBEĐIVANJE I BEZBEDNOST (SISTEM UPRAVLJANJA BEZBEDNOŠĆU)

5.1 OBEZBEĐIVANJE

- 5.1.1 Pružalac usluga ZO dužan je da se u svakom trenutku u potpunosti pridržava zahteva Operatera aerodroma u pogledu obezbeđivanja, koji su Pružaocu usluga ZO dostavljeni ili na drugi način saopšteni (putem objave na sajtu Operatera aerodroma itd.). Međutim, Operater aerodroma nije odgovoran prema Pružaocu usluga ZO za obezbeđivanje osoba ili imovine, pa Pružalac usluga ZO treba da preduzme sopstvene mere obezbeđivanja za svoje zaposlene, ostalo osoblje i imovinu.
- 5.1.2 Pružalac usluga ZO dužan je da preduzme sve potrebne mere u cilju ispunjenja odredaba važećeg zakona koje se odnose na obezbeđivanje, a koje mogu biti primenljive na Pružaoca usluga ZO prilikom obavljanja usluga.
- 5.1.3 Tokom boravka na Aerodromu, Zaposleni su dužni da se pridržavaju svih mera obezbeđivanja koje zahteva Operater aerodroma u vezi sa osobljem i drugim osobama koje posećuju aerodrom.
- 5.1.4 Pružalac usluga ZO mora saradivati prilikom svake istrage koja se odnosi na obezbeđivanje, a koju sprovodi Operater aerodroma ili bilo koja osoba koja je odgovorna Operateru aerodroma za pitanja obezbeđivanja.
- 5.1.5 Pružalac usluga ZO će učiniti sve što je u njegovoj moći kako bi omogućio Operateru aerodroma, ili osobi koja je odgovorna Operateru aerodroma za pitanja obezbeđivanja, da u svrhu istrage obavi razgovor sa bilo kojim zaposlenima koje Operater aerodroma odredi. Zaposleni imaju pravo (osim kada istragu sprovodi neki zvanični državni organ) da ih prati predstavnik Pružaoca usluga ZO i da ih savetuje ili zastupa bilo koja druga osoba čije je prisustvo na razgovoru prihvatljivo i za Operatera aerodroma i za predstavnika Pružaoca usluga ZO.
- 5.1.6 Pružalac usluga ZO ima obavezu, uz poštovanje svih pravnih ograničenja vezanih za otkrivanje informacija, da dostavi sve dokumente, zapise ili drugi materijal bilo koje vrste koji mogu razumno biti zatraženi od strane Operatera aerodroma ili osobe koju je Operater aerodroma angažovao za upravljanje pitanjima obezbeđivanja, u svrhu ove istrage, pod uslovom da dostavljanje tog materijala ne sprečava Pružaoca usluga ZO da izvršava usluge. Operater aerodroma ima pravo da zadrži svaki takav materijal radi korišćenja u vezi sa istragom i, ukoliko je moguće, mora Pružaocu usluga ZO obezbediti kopiju zadržanog materijala.
- 5.1.7 Pružalac usluga ZO ne sme, bez prethodnog pisanog odobrenja Operatera aerodroma ili nadležnog organa (u zavisnosti od slučaja) kada se takvo odobrenje traži u skladu sa procedurama Operatera aerodroma ili Važećim pravnim okvirom, da fotografiše niti da pravi bilo kakve druge grafičke reprodukcije Aerodroma ili bilo kojih prostorija, imovine ili opreme koja pripada Operateru aerodroma ili bilo kom trećem licu.
- 5.1.8 Bez obzira na opšti karakter prethodno navedenog, Pružalac usluga ZO je dužan da na vreme i o svom trošku pribavi od Operatera aerodroma sve propusnice, bilo za Airside ili Landside stranu, i druge dokumente potrebne za svoje osoblje i vozila. Za izdavanje sigurnosnih dokumenata (aerodromske ID kartice za osobe i vozila) potrebno je poslati zvaničan zahtev na adresu security@beg.aero. Zvaničan zahtev će biti razmotren i, na osnovu obrazloženja, biće dostavljen odgovor zajedno sa potrebnom dokumentacijom i uputstvima za popunjavanje. Minimum osam nedelja treba odvojiti za proces dobijanja propusnice za Airside stranu i minimum dve nedelje za propusnicu za Landside stranu. Izdavanje, obnavljanje i zamena bilo koje propusnice naplaćuje se po važećem objavljenom cenovniku. Sve sigurnosne propusnice i dokumentacija moraju biti odmah vraćeni Operateru aerodroma u slučaju (i) prestanka angažovanja relevantne osobe od strane Pružaoca usluga ZO ili (ii) prestanka važenja Ugovora; u suprotnom, Pružalac usluga ZO može snositi odgovornost u skladu sa Zakonom o vazдушnom saobraćaju. Krađu ili gubitak bilo koje sigurnosne propusnice ili drugih pomenutih dokumenata najpre treba prijaviti Odeljenju za obezbeđivanje Operatora aerodroma. Za određene zone na Aerodromu potrebno je pribaviti dozvole Granične policije za kretanje i zadržavanje na području graničnog prelaza, u skladu sa Zakonom o graničnoj kontroli.

- 5.1.9 Sigurnosne propusnice Operatera aerodroma i Pružaoca usluga ZO moraju se uvek nositi i biti vidljive prilikom pregleda tokom boravka u prostorijama Operatera aerodroma. Pružalac usluga ZO će obezbediti odgovarajuće držače kako ID kartice ne bi visile ili stvorile opasnost od uplitanja.

5.2 BEZBEDNOST (SISTEM UPRAVLJANJA BEZBEDNOŠĆU)

- 5.2.1 Pružalac usluga ZO dužan je da primeni, uspostavi i održava Sistem upravljanja bezbednošću (SUB) u skladu sa obimom i složenošću svojih operacija. SUB treba da bude povezan sa Sistemom upravljanja bezbednošću Operatera aerodroma putem procedura ili protokola koji kao minimum omogućavaju:
- 5.2.1.1. razmenu relevantnih podataka koji se odnose na incidente ili akcidente koje se dogode na Aerodromu, a koje prijavi Pružalac usluga ZO;
  - 5.2.1.2 učešće u kampanjama i aktivnostima unapređenja bezbednosti koje sprovodi bilo koja strana i razmenu informacija o njima; i
  - 5.2.1.3. razmenu informacija o opasnostima utvrđenim na Aerodromu.
- 5.2.2 U okviru svog programa bezbednosnog nadzora, Operater aerodroma zadržava pravo da sprovodi neplanirane ili planirane bezbednosne kontrole i provere pod uslovom da ne ometaju rad Pružaoca usluga ZO. Ove kontrole i provere mogu se vršiti u vezi sa operativnim procedurama tokom pružanja usluga zemaljskog opsluživanja ili u vezi sa procesima SUB Pružaoca usluga ZO.
- 5.2.3 Pružalac usluga ZO je u obavezi da izradi korektivne akcione planove u cilju otklanjanja svih propusta utvrđenih tokom kontrola i provera koje je obavio Operater aerodroma u roku od 8 (osam) radnih dana od prijema izveštaja o kontroli.
- 5.2.4 Prilikom provere ili kontrole koju vrši Operater aerodroma, Pružalac usluga ZO je u obavezi da Operateru aerodroma prenese sve relevantne informacije koje se tiču bezbednosti a u nadležnosti su Operatera aerodroma .
- 5.2.5 Tokom celog Ugovornog perioda , Pružalac usluga ZO će razvijati procedure vezane za svoje aktivnosti koje će mu omogućiti da postigne ciljeve plana upravljanja bezbednošću i vodiće evidencije u kojima će tačno beležiti sve izveštaje.

6 . POVERLJIVOST I OBRADA PODATAKA O LIČNOSTI

- 6.1 Pružalac usluga ZO i Operater aerodroma obavezuju se jedan prema drugome da bez prethodnog pristanka druge strane (osim radi pravilnog izvršenja svojih obaveza po ovim Uslovima pristupa i korišćenja) neće bilo kojoj osobi otkriti bilo koje poverljive informacije, s tim da se ova odredba ne odnosi na informacije koje su javne ili postaju javne na način koji nije u suprotnosti sa bilo kojom obavezom čuvanja poverljivosti, ili na informacije koje je bilo koja strana dužna da otkrije u skladu sa bilo kojom zakonskom ili regulatornom obavezom. Prethodni pismeni pristanak Pružaoca usluga ZO neće biti potreban ako Belgrade Airport d.o.o. želi da dostavi informacije svojim povezanim društvima (članovima VINCI Grupe), relevantnim zainteresovanim stranama, koje između ostalih uključuju Davaoca koncesije i Prioritetne finansijere.
- 6.2 Pružalac usluga ZO i Operater aerodroma smeju otkriti poverljive informacije samo onim svojim zaposlenima i spoljnim savetnicima koji su direktno uključeni u izvršavanje usluge, ili su im informacije neophodne iz drugih razloga za potrebe predviđene ovim Uslovima pristupa i korišćenja, i to samo u meri koja je neophodna, pri čemu moraju obezbediti da takvi zaposleni budu svesni i pridržavaju se ovih obaveza o čuvanju poverljivosti. Obe strane će preneti istu obavezu i na svoje podizvođače, agente ili bilo koje druge osobe koje su uključene u pružanje usluga ili su na drugi način povezane sa ovim Uslovima pristupa i korišćenja.
- 6.3 Radi izbegavanja nedoumica, strane su se saglasile o tome da se detalji o uslugama i ispunjenju Standarda usluga i svih drugih aspekata ovih Uslova pristupa i korišćenja od strane Pružaoca usluga ZO ne smatraju

poverljivim informacijama i da Operater aerodroma ima diskreciono pravo da ih objavi u bilo kom mediju, u meri u kojoj se odnose na Usluge ili usklađenost sa obavezama Pružaoca usluga ZO ili u vezi sa radom Operatora aerodroma, pod uslovom da Operater aerodroma ne otkriva nikakve druge informacije koje mogu predstavljati Poverljive informacije (naročito lične podatke i finansijske podatke Pružaoca usluga ZO). Pružalac usluga ZO prihvata činjenicu da Operater aerodroma, prema svojoj diskreciji, može deliti podatke o učinku i bezbednosti svakog Pružaoca usluga ZO na Aerodromu sa relevantnim zainteresovanim stranama (kao što su Davalac koncesije, Prioritetni finansijeri, DCV i drugi ovlašćeni organi).

- 6.4 Ako strane moraju da vrše obradu podataka o ličnosti u izvršenju svojih obaveza po Ugovoru, strane moraju:
- Izvršavati obaveze koje proizlaze iz Zakona o zaštiti podataka o ličnosti Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 87/2018), kojim je preuzeta većina odredbi Opšte uredbe o zaštiti podataka (Uredba EU 2016///679 od 27. aprila 2016);
  - Primenjivati Opštu uredbu o zaštiti podataka (Uredba EU 2016///679 od 27. aprila 2016), ukoliko je primenjiva;
  - Zaključiti ugovor o obradi podataka pre nego što pristupe obradi podataka o ličnosti;
  - Suzdržati se od izvršavanja svojih obaveza na način koji bi mogao dovesti do toga da druga strana prekrši odredbe o obradi podataka o ličnosti.

7. OGLAŠAVANJE I REKLAMIRANJE

- 7.1 Pružalac usluga ZO ne sme prenositi nikakve informacije u vezi sa Operaterom aerodroma, Uslugama, ovim Uslovima pristupa i korišćenja i/ili Ugovorom i/ili bilo kojim pitanjem povezanim sa saradnjom na osnovu ovih Uslova pristupa i korišćenja i Ugovora bez prethodnog pisanog odobrenja Operatora aerodroma. Sve informacije ili članke u vezi sa Operaterom aerodroma, Uslugama, ovim Uslovima pristupa i korišćenja i/ili Ugovorom i/ili pitanjem povezanim sa saradnjom, odnosno zajedničkim aktivnostima zasnovanim na ovim Uslovima pristupa i korišćenja i Ugovoru, predložene za objavljivanje u štampi ili bilo kom drugom mediju Pružalac usluga ZO prvo dostavlja Operateru aerodroma na odobrenje, a svako takvo odobrenje Operater aerodroma daje pod uslovima koje, prema svom apsolutnom nahođenju, smatra primerenim.
- 7.2 Pružalac usluga ZO ne sme se oglašavati niti postavljati reklamne znakove (izuzev oznake Pružaoca usluga ZO) na motornim vozilima, opremi za zemaljsko opsluživanje, opremi i vozilima u ORZ (obezbeđivano-restruktivnoj zoni) kada se ne koriste za prihvatanje i otpremu vazduhoplova, zgradama i/ili bilo kojim drugim objektima, pokretnim ili nepokretnim, bez izričitog prethodnog pisanog odobrenja Operatora aerodroma (koje neće biti bezrazložno uskraćeno). Zahtev se dostavlja na sledeću adresu elektronske pošte: komunikacije@beg.aero. Operater aerodroma može, po svom nahođenju, dati svoje odobrenje za oglašavanje Pružaoca usluga ZO pod uslovom da strane usaglasu komercijalne uslove za takvo oglašavanje. Nikakve reklame ne smeju biti postavljene na prozore, vrata, stepenice ili druge prostore koje, prema razumnom mišljenju Operatora aerodroma, mogu predstavljati opasnost po bezbednost i Pružalac usluga ZO ima obavezu da unapred zatraži takvo mišljenje pre bilo kakvog oglašavanja.
- 7.3 Pružalac usluga ZO nema pravo da koristi oznaku, logotip ili bilo koje drugo obeležje identiteta Operatora aerodroma bez izričitog prethodnog pismenog odobrenja.

8. OBAVEZE

- 8.1 Razumno je i neophodno radi zaštite ugleda i poslovnih veza Operatora aerodroma da Pružalac usluga ZO bude ograničen obavezama o poverljivosti sadržanim u ovim Uslovima pristupa i korišćenja. Pružalac usluga ZO se ograničava u pogledu odavanja ili korišćenja, u svoju korist ili korist potencijalnog konkurenta Operatora aerodroma, bilo kojih poverljivih informacija koje je stekao ili je verovatno da će steći tokom pružanja usluga u skladu sa Ugovorom.

- 8.2 Pružalac usluga ZO se obavezuje prema Operateru aerodroma da u bilo koje vreme direktno ili indirektno neće:
- a) lažno predstavljati sebe kao entitet koji se povezan ili ima interes u društvu Belgrade Airport d.o.o. ili u poslovanju Operatera aerodroma; i
  - b) činiti ili izjavljivati bilo šta što bi moglo, ili čija je namera, da navede bilo koju osobu, firmu ili kompaniju da se povuče ili prestane da pruža operateru aerodroma bilo kakva prava kupovine, prodaje, uvoza, distribucije ili zastupanja koja Operater aerodroma u tom trenutku uživa; i
  - c) koristiti reči „Belgrade Airport” ili bilo koju drugu reč ili reči koje podsećaju na njih i/ili bilo koji logotip, zaštitni znak ili uslužni žig društva Belgrade Airport d.o.o., u naslovu bilo kog poslovanja koje obavlja.

9 . USTUPANJE I PODUGOVARANJE

- 9.1 Pružalac usluga ZO ne sme ustupiti niti preneti bilo koje od svojih prava ili obaveza iz Ugovora bez prethodnog pismenog odobrenja Operatera aerodroma. U slučaju prenosa unutar grupa povezanih lica, Operater aerodroma je saglasan da neće neopravdano uskratiti ili odlagati davanje odobrenja za prenos, s tim da u takvim slučajevima, ukoliko kompanija primalac kasnije izađe iz grupe povezanih lica, Operater aerodroma zadržava pravo da otkáže Ugovor u skladu sa tačkom 11.4. Angažovanje podizvođača za izvršenje bilo kog dela Ugovora ne oslobađa Pružaoca usluga ZO od bilo koje obaveze ili dužnosti na koju se obavezao Ugovorom.

10 . ODGOVORNOST, OSIGURANJE I SREDSTVA OBEZBEĐENJA

10.1 Odgovornost za štetu

- 10.1.1 Svaka strana odgovorna je prema drugoj za nastalu štetu u skladu sa važećim propisima Republike Srbije.

- a) U najvećoj meri dozvoljenoj Važećim pravnim okvirom, Pružalac usluga ZO se obavezuje da nadoknadi Operateru aerodroma svaku štetu, troškove ili kazne, uključujući takse i troškove u pravnom postupku (uključujući troškove advokata i sudske troškove) nastale u vezi sa pružanjem/ne pružanjem usluga na Aerodromu od strane Pružaoca usluga ZO, ispunjenja ili neispunjenja obaveza iz Ugovora, kao i povrede obaveza iz ovih Uslova pristupa i korišćenja.
- b) Radi pojašnjenja, u meri dozvoljenoj u skladu sa Važećim pravnim okvirom, Operater aerodroma neće biti odgovoran prema Pružaocu usluga ZO ili njegovim predstavnicima, zaposlenima ili bilo kojem drugom licu povezanom sa poslovanjem Pružaoca usluga ZO:
  - za bilo kakvu štetu prouzrokovanu nemarom (obična nepažnja) Operatera aerodroma ili bilo kog od njegovih predstavnika ili zaposlenih, kao i za eventualni gubitak prihoda ili bilo koje druge posredne ili posledične štete ili za štetu ugleda poslovanja Pružaoca usluga ZO i/ili njegovih klijenata, nastalu u vezi sa ovim Uslovima pristupa i korišćenja/Ugovorom;
  - za bilo koji gubitak ili štetu koje bilo ko od njih može pretrpeti kao posledicu krađe, provale, otuđenja ili sličnog uzroka, koji se dogode na Aerodromu; i
  - za bilo kakvu povredu, gubitak života ili oštećenje imovine koje bilo ko od njih može pretrpeti na Aerodromu, iz bilo kog uzroka. Radi pojašnjenja, takvi uzroci uključuju bilo kakav kvar u sistemima Aerodroma ili grešku/nedostatak na Aerodromu ili bilo kakve njegove nadogradnje.

Pružalac usluga ZO neće snositi odgovornost predviđenu u tački 10.1.1.a) ili 10.1.1. b) u vezi sa bilo kakvim gubicima, troškovima, rashodima, štetama, postupcima i potraživanjima koje pretrpi ili snosi Operater aerodroma ukoliko proizlaze iz postupka ili propusta Operatera aerodroma, ili postupka ili propusta bilo kojeg trećeg lica koje je zaposleno ili angažovano od strane Operatera aerodroma.

U cilju izbegavanja nedoumica, Operator aerodroma neće biti odgovoran za bilo kakvu štetu koju pretrpi bilo koji klijent Pružaoca usluga ZO koji je korisnik aerodromske infrastrukture (uključujući, radi jasnoće, centralizovanu aerodromsku infrastrukturu) u svrhe obavljanja aktivnosti zemaljskog opsluživanja i/ili kao korisnik usluga zemaljskog opsluživanja (koje pruža Pružalac usluga ZO prema ugovoru zaključenim sa klijentom, ili kroz samooposluživanje), niti će biti u obavezi da snosi bilo koje troškove po tom osnovu, osim ukoliko je šteta prouzrokovana grubom nepažnjom ili namerom Operatera aerodroma.

10.2 Osiguranje

- 10.2.1 Ne dovodeći u pitanje odgovornost Pružaoca usluga ZO da obešteti Operatera aerodroma prema tački 10.1 ovih Uslova pristupa i korišćenja, Pružalac usluga ZO je dužan da ugovori i održava važećom polisom osiguranja koja pokriva sve iznose za koje je Pružalac usluga ZO dužan da obešteti Operatera aerodroma, i to:

Pružalac usluga ZO će, o svom trošku, zaključiti i održavati polisom osiguranja od odgovornosti prema trećim licima u skladu sa sledećim uslovima:

Minimalni iznos osiguranja Pružaoca usluga ZO od odgovornosti prema trećim licima), na godišnjem nivou i po osiguranom događaju, prikazan je kako sledi:

Vrsta delatnosti Pružaoca usluga ZO prema važećoj Dozvoli / Licenci	*Minimalni iznos osiguranja od odgovornosti prema trećim licima na godišnjem nivou i po osiguranom događaju
Poslovne aktivnosti u kontrolisanoj zoni (Airside)	25,000,000.00 evra
Poslovne aktivnosti u kontrolisanoj i javnoj zoni (Airside i Landside)	25,000,000.00 evra
Poslovne aktivnosti unutar javne zone (Landside) sa pristupom IT sistemima aerodroma i IT sistemima trećih lica	25,000,000.00 evra
Poslovne aktivnosti unutar javne zone (Landside)	1,000,000.00 evra

* Minimalni iznos osiguranja od odgovornosti prema trećim licima Pružaoca usluga ZO godišnje i po osiguranom slučaju biće definisan Ugovorom, na osnovu kriterijuma iz gornje tabele. Ako se u toku trajanja Ugovora Dozvola/Licenca promeni na način da to utiče na primenjive kriterijume iz gornje tabele i minimalni iznos osiguranja od odgovornosti Pružaoca usluga ZO prema trećim licima na godišnjem nivou i po osiguranom slučaju, na zahtev Operatera aerodroma, Pružalac usluga ZO je dužan da promeni polisom osiguranja u skladu sa tim, odnosno zaključi i održava odgovarajuću polisom osiguranja.

Pružalac usluga ZO dužan je da ima obavezno osiguranje od autoodgovornosti za svako od vozila, odnosno mašina/opreme korišćenih prilikom pristupa aerodromskoj infrastrukturi i njenog korišćenja.

Pružalac usluga ZO je u obavezi da ugovori i održava osiguranje imovine od svih rizika tokom trajanja Ugovora i bilo koju drugu vrstu osiguranja koju zatraže društva za posredovanje u osiguranju Operatera aerodroma.

Pružalac usluga ZO prihvata i potvrđuje da osiguranja koja je dužan da obezbedi u skladu sa ovim Uslovima pristupa i korišćenja imaju prednost nad bilo kojim osiguranjem koje može ugovoriti Operater

aerodroma, i Pružalac usluga ZO se odriče svakog zahteva za aktiviranje bilo kog osiguranja, ili korišćenje sredstava po bilo kojem osiguranju, koje je ugovorilo društvo Belgrade Airport d.o.o. u vezi sa pokrićem štete.

Prilikom ugovaranja osiguranja of odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i osiguranja imovine od svih rizika, polisa osiguranja će se odnositi na BELGRADE AIRPORT d.o.o. Beograd kao dodatno osigurano lice.

Sve iznose štete koji su jednaki ili manji od iznosa franšize ugovorene u okviru polisa osiguranja Pružaoca usluga ZO navedenih u ovih tački snosiće Pružalac usluga ZO.

- 10.2.2 Operater aerodroma može u bilo kom trenutku tokom trajanja Ugovora zatražiti od Pružaoca usluga ZO da dostavi polisu osiguranja na uvid. Pružalac usluga ZO dužan je da na zahtev Operatera aerodroma dostavi dokaze Operateru aerodroma o ugovorenom osiguranju u vezi sa politikama navedenim u ovom članu. Pružalac usluga ZO mora održavati osiguranje sa zahtevanim pokrićem tokom celog trajanja Ugovora.

Pružalac usluga ZO će blagovremeno obnoviti navedene polise osiguranja i pismeno obavestiti Operatera aerodroma o bilo kakvim promenama u polisama i/ili sertifikatima o osiguranju, uz dostavljanje novih polisa Operateru aerodroma nakon obnove.

Ako, iz bilo kojeg razloga, Pružalac usluga ZO ne dostavi Operateru aerodroma pisani dokaz o produženju ili obnavljanju polise osiguranja najkasnije trideset (30) dana pre isteka bilo koje važeće polise osiguranja, i/ili osiguranje nema pokriće predviđeno ovim članom u bilo kom trenutku, Operater aerodroma ima pravo da otkáže Ugovor putem obaveštenja o povredi odredbi sa rokom za ispravku (ne dužim od 15 dana) i automatskim otkazom u slučaju da povreda odredbi nije ispravljena.

10.3 Sredstva obezbeđenja (kolaterali)

- 10.3.1 Kao garanciju za potpuno izvršenje budućih plaćanja (uključujući obeštećenje za eventualne štete u skladu sa članom 10.1 ovih Uslova pristupa i korišćenja i ugovorne kazne iz Priloga 1), Pružalac usluga ZO se obavezuje da blagovremeno (prilikom potpisivanja Ugovora) dostavi društvu BELGRADE AIRPORT odgovarajući instrument obezbeđenja plaćanja, ili potvrdi postojeći instrument obezbeđenja (ako je primenljivo), odnosno da na zahtev Operatera aerodroma dostavi jedan od sledećih dokumentata:

- 10.3.1.1 Bankarsku garanciju ili menicu odnosno odgovarajući fiksni depozit prema zahtevu Operatera aerodroma, u iznosu koji odredi Operater aerodroma, u zavisnosti od godišnje vrednosti Ugovora (minimalni iznos od tri mesečne fakture). Ukoliko se u toku trajanja Ugovora, utvrdi da tromesečni promet prevazilazi iznos datog sredstva obezbeđenja, na zahtev Operatera aerodroma, Pružalac usluga ZO je dužan da izvrši dopunu iznosa datog sredstva obezbeđenja do iznosa minimalnog tromesečnog prometa. Sve pojedinosti u vezi sa sredstvima obezbeđenja biće utvrđene Ugovorom.

11. PRESTANAK UGOVORA

- 11.1 Prestanak usled isteka – Ugovor ističe po završetku trajanja Ugovora, ali može biti otkazan i pre toga u skladu sa odredbama od 11.2 do 11.5.

- 11.2 Otkaz iz opravdanih razloga - ako, prema razumnom mišljenju Operatera aerodroma, Pružalac usluga ZO ne ispunji svoje obaveze prema Ugovoru (uključujući ove Uslove pristupa i korišćenja, a posebno u slučaju neispunjenja Standarda usluga), Belgrade Airport d.o.o. će postupiti po proceduri navedenoj u nastavku:

a) Nivo 1 - Obaveštenje o propustu. Šalje se, preporučenom poštom sa povratnicom.

- (i) Operater aerodroma može (ali nije obavezan) Pružaocu usluga ZO uručiti Obaveštenje o propustu ako Pružalac usluga ZO nije ispunio svoje obaveze prema ovim Uslovima pristupa i

korišćenja i/ili Ugovoru (osim obaveze plaćanja). U Obaveštenju o propustu navode se detalji o povredi obaveza od strane Pružaoca usluga ZO.

- (ii) U roku od 2 (dve) nedelje od dana uručenja Obaveštenja o propustu, Pružalac usluga ZO mora dostaviti Operateru aerodroma KAP u kojem se detaljno opisuju korektivne mere koje će Pružalac usluga ZO preduzeti u određenom vremenskom periodu kako bi otklonio svaku povredu obaveza navedenu u Obaveštenju o propustu. Pružalac usluga ZO je dužan da imenuje odgovornu osobu za svaku korektivnu meru. U slučaju da Pružalac usluga ZO ne ispuni svoje obaveze iz ovih Uslova pristupa i korišćenja, Operater aerodroma može izdati Obaveštenje o kršenju odredaba (2. nivo).
- (iii) Belgrade Airport d.o.o. će pregledati Korektivni akcioni plan (KAP) kako bi utvrdio da li sadrži prihvatljivo postupanje u vezi sa svakim kršenjem odredbi i na osnovu zaključka će ga odobriti ili odbaciti. U slučaju odbacivanja, Pružalac usluga ZO mora dostaviti novi KAP u roku od 7 (sedam) dana od uručenja obaveštenja o odbacivanju od Operatera aerodroma. Ako Pružalac usluga ZO ni drugi put nije dostavio KAP koji Operater aerodroma odobrava, Operater aerodroma može izdati Obaveštenje o kršenju odredaba (2. nivo).
- (iv) Nakon što je KAP odobren i sproveden tako da je kršenje odredaba otklonjeno, Operater aerodroma će izdati Pružaocu usluga ZO Obaveštenje o okončanju Obaveštenja o propustu.

b) Nivo 2 – Obaveštenje o kršenju odredaba. Dostavlja se preporučenom poštom sa povratnicom.

- (i) Operater aerodroma može (ali nije obavezan) Pružaocu usluga ZO dostaviti pisano Obaveštenje o kršenju odredaba ako (a) Pružalac usluga ZO nije postupio u svim bitnim aspektima u skladu sa odobrenim KAP kako je navedeno u tački a)(iv) iznad, ili (b) Pružalac usluga ZO nije izvršio plaćanja kako je predviđeno Ugovorom, uključujući i u vezi sa povraćajem troškova prema Prilogu 3, stav 1 i odgovarajućim Direktivama BA (osim ako se takvo izostalo plaćanje osporava u dobroj veri), ili ako je (c) Pružalac usluga ZO prekršio isti Standard usluge ili drugu obavezu prema Ugovoru dva ili više puta u prethodnom periodu od 6 (šest) meseci. U Obaveštenju o kršenju odredaba moraju biti navedeni detalji kršenja odredaba od strane Pružaoca usluga ZO. Pored toga, u slučaju navedenom iznad pod (a) ili (c), Operater aerodroma ima pravo da primeni i naplati ugovorne kazne kako je definisano u Prilogu 1 ovih Uslova pristupa i korišćenja.
- (ii) U roku od 2 (dve) nedelje od datuma uručenja Obaveštenja o kršenju odredaba, Pružalac usluga ZO mora dostaviti Operateru aerodroma KAP u kojem detaljno opisuje korektivne mere koje će Pružalac usluga ZO preduzeti u određenom vremenskom roku kako bi otklonio svako kršenje odredaba navedeno u Obaveštenju o kršenju odredaba i imenuje odgovornu osobu Pružaoca usluga ZO za svaku korektivnu meru. Izuzetak od navedenog je slučaj kršenja obaveza plaćanja (neplaćanje), gde Pružalac usluga ZO ne dostavlja KAP, već ima dodatni rok od 15 dana, počev od dana slanja Obaveštenja o kršenju odredaba, da izvrši plaćanje izostalog iznosa u celosti.
- (iii) Operater aerodroma će pregledati KAP kako bi utvrdio da li sadrži prihvatljivo postupanje u vezi sa svakim kršenjem odredaba i na osnovu zaključka će ga odobriti ili odbaciti. U slučaju odbacivanja, Pružalac usluga ZO mora dostaviti novi KAP u roku od 7 (sedam) dana od uručenja obaveštenja o odbacivanju od Oaerodroma. Ako Pružalac usluga ZO ni drugi put nije dostavio KAP koji Operater aerodroma odobrava, Operater aerodroma može izdati Obaveštenje o otkazu Ugovora iz opravdanih razloga (3. nivo).
- (iv) Nakon što je KAP odobren i sproveden i kršenje odredaba je otklonjeno, operater aerodroma će izdati Pružaocu usluga ZO Obaveštenje o okončanju Obaveštenja o kršenju odredaba.

c) Nivo 3 – Obaveštenje o otkazu Ugovora iz opravdanih razloga. Dostavlja se preporučenom poštom sa povratnicom .

- (i) Operater aerodroma može Pružaocu usluga ZO izdati pisano Obaveštenje o otkazu Ugovora iz opravdanih razloga (3. nivo) ako Pružalac usluga ZO (i) nije sproveo odobreni KAP u skladu sa tačkom b)(iv) u svim bitnim aspektima, ili (ii) nije izvršio propuštenu uplatu u celosti u skladu sa tačkom b)(ii).

- (ii) Obaveštenje o otkazu Ugovora iz opravdanih razloga imaće za posledicu otkazivanje Ugovora po isteku roka obaveštenja, koji ne sme biti manji od šest meseci od dana uručenja.
  - (iii) Pružalac usluga ZO može ponovo podneti zahtev kod Belgrade Airport d.o.o. za novi ugovor godinu dana nakon datuma prestanka važenja.
- d) **Uključenost avio-prevozilaca** – Avio-prevozioci koji su zaključili ugovor o uslugama sa Pružaocem usluga ZO biće obavešteni o svim koracima preduzetim u okviru postupka navedenog iznad i mogu biti pozvani da daju komentare Operateru aerodroma u vezi sa svakim Obaveštenjem o propustu, Obaveštenjem o kršenju odredaba i Obaveštenjem o otkazu Ugovora iz opravdanih razloga. Radi pojašnjenja, Pružalac usluga ZO se zaključivanjem Ugovora obavezuje da oslobodi svakog avio-prevozioca od bilo kakvih obaveza o poverljivosti po ugovoru o pružanju usluga ZO u vezi sa postupanjem po pozivu takve vrste koji dobije od operatera aerodroma, i pristaje da ne bude obavešten o takvim komentarima, ako ih relevantni avio-prevozilac pruži, niti da bude obavešten o tome da li je poziv poslat ili je avio-prevozilac po njemu postupio.
- e) Neispunjenje svakog od Standarda usluga iz Priloga 1, tačka 2 (Standardi usluga na koje se primenjuju ugovorne kazne) može biti dovoljno za uručenje Obaveštenja o propustu/Obaveštenja o kršenju odredaba i za primenu ugovornih kazni u skladu sa Prilogom 1 ovih Uslova pristupa i korišćenja.
- 11.3 **Otkaz zbog poslovnog neuspeha** – Operater aerodroma može odmah otkazati Ugovor davanjem pismenog obaveštenja pružaocu usluga ZO ako:
- a) ulazi u proces likvidacije, stečaja ili sudskog postupka reorganizacije (datum objavljivanja odluke na sajtu Agencije za privredne registre Republike Srbije), ili prinudne likvidacije (datum objavljivanja obaveštenja na sajtu Agencije za privredne registre Republike Srbije), ili bilo kog drugog procesa prestanka Pružaoca usluga ZO;
  - b) Pružalac usluga ZO, bilo koje matično društvo Pružaoca usluga ZO ili bilo koje zavisno društvo takvog matičnog društva ili bilo koje povezano društvo Pružaoca usluga ZO, ponudi ili plati ili dâ, ili utiče na to da se ponudi, plati ili dâ, direktno ili indirektno, bilo kojoj osobi (uključujući članove uže porodice te osobe) zaposlenoj u društvu Belgrade Airport d.o.o. ili bilo kojem od njegovih zavisnih društava, bilo kakvu naknadu, nagradu, poklon, pogodnost ili korist, bilo u novcu ili nekom drugom obliku, ili učini bilo kakvo kršenje zakonskih propisa koji se odnose na mito ili korupciju koje dovodi do ili je povezano na bilo koji način sa bilo kojom prevarnom radnjom;
  - c) Pružalac usluga ZO ili bilo koje matično društvo Pružaoca usluga ZO, ili bilo koje zavisno društvo takvog matičnog društva, ili bilo koje povezano društvo Pružaoca usluga ZO, uspostavi poslovni odnos sa bilo kojom osobom (uključujući članove uže porodice te osobe) zaposlenom u društvu Belgrade Airport d.o.o. ili bilo kojem od njegovih zavisnih društava, bez prethodnog pismenog odobrenja društva Belgrade Airport d.o.o., pri čemu se takvo odobrenje ne sme neopravdano uskraćivati ili odugovlačiti; ili
  - d) Pružalac usluga ZO prestane ili preti da će prestati sa obavljanjem poslova na redovan način ili se dogodi bilo koji događaj, ili se pokrenu postupci u vezi sa Pružaocem usluga ZO u bilo kojoj sudskoj nadležnosti kojoj Pružalac usluga ZO pripada, a koji imaju ekvivalentan ili sličan efekat kao bilo koji od događaja navedenih iznad u ovoj tački.
- 11.4 **Otkaz zbog promene kontrole** – Ugovor može biti otkazan od strane društva Belgrade Airport d.o.o. dostavljanjem pisanog obaveštenja šest meseci unapred, ukoliko dođe do bilo kakve promene kontrole kod Pružaoca usluga ZO usled koje Operator aerodroma opravdano veruje da postoji materijalni rizik od štete po ispunjavanje ugovornih obaveza Pružaoca usluga ZO. Pružalac usluga ZO dužan je da obavesti Operatera aerodroma čim sazna za potencijalnu promenu kontrole i da dostavi društvu Belgrade Airport d.o.o. sve informacije koje su mu potrebne u vezi sa takvom promenom kontrole.
- 11.5 **Otkaz zbog nemogućnosti izmene Ugovora u cilju uključivanja izmenjenih Uslova pristupa i korišćenja** – Operater aerodroma može otkazati Ugovor dostavljanjem pisanog obaveštenja Pružaocu usluga ZO šest meseci unapred ukoliko Pružalac usluga ZO ne potpiše aneks Ugovora kojom se konstatuje primena izmenjenih Uslova pristupa i korišćenja (o čemu Pružalac usluga ZO može biti obavešten u skladu sa ovim

Uslovima pristupa i korišćenja), u roku od 30 dana nakon što dobije poziv da to učini od Operatera aerodroma.

- 11.6 **Posledice prestanka Ugovora** – u periodu nakon dostavljanja obaveštenja o otkazu ili šest meseci pre isteka važenja Ugovora, Pružalac usluga ZO dužan je da dostavi Operateru aerodroma Prelazni plan, koji će biti usaglašen između strana, za vraćanje/uklanjanje sve opreme, mašina, njihovih delova i drugih materijala koji su u vlasništvu Pružaoca usluga ZO i/ili koje Pružalac usluga ZO koristi po drugoj pravnoj osnovi, sa Aerodroma, sa detaljnom dinamikom aktivnosti. Pružalac usluga ZO će ukloniti svu svoju opremu, mašine, njihove delove i druge materijale sa Aerodroma u roku definisanom u usaglašenom Prelaznom planu (osim u situaciji kada su rokovi za uklanjanje imovine sa Aerodroma posebno dogovoreni drugim sporazumom između strana, npr. ugovorom o zakupu između strana) i nadoknadiće ili obešteti Operatera aerodroma za svaku štetu prouzrokovanu (ne)uklanjanjem navedene imovine sa Aerodroma.
- 11.6 Ako Pružalac usluga ZO ne ispuni obavezu utvrđenu u prethodnoj tački, Operater aerodroma može, o trošku Pružaoca usluga ZO:
- 11.6.1. da otkloni svaku štetu nastalu na imovini Operatera aerodroma koju Pružalac usluga ZO ne otkloni;
  - 11.6.2. da raspolaže, prema sopstvenom nahođenju, opremom, mašinama, njihovim delovima i drugim materijalima koji nisu uklonjeni sa aerodroma u predviđenom roku.
- 11.7 Istek Ugovora u skladu s ovim odeljkom ne utiče na:
- 11.7.1. prava i obaveze strana koje su proistekle iz Ugovora pre njegovog isteka;
  - 11.7.2. bilo koje odredbe Ugovora koje imaju trajni karakter, kao i sve druge odredbe neophodne za tumačenje i sprovođenje Ugovora.
- 11.8 Ugovor automatski prestaje da važi dostavljanjem pisanog obaveštenja od strane Operatera aerodroma Pružaocu usluga ZO, u slučaju bilo kog od sledećih događaja:
- U slučaju raskida ili poništaja Ugovora o koncesiji iz bilo kog razloga. Ako se Ugovor o koncesiji poništi ili otkáže iz bilo kog razloga, Operater aerodroma ili Davalac koncesije ili poverioci višeg reda mogu pismeno obavestiti Pružaoca usluga ZO da će Davalac koncesije, poverioci višeg reda ili treće lice koje su oni imenovali preuzeti dalje izvršenje ovog Ugovora u ime Operatera aerodroma, pri čemu će se smatrati da je, dostavljanjem takvog obaveštenja, odnosno od dana koji je naveden u njemu, Ugovor ustupljen odgovarajućem subjektu, na šta Pružalac usluga ZO unapred pristaje ovim putem.
  - Pružalac usluga ZO ne obnovi, odnosno ne produži Dozvolu/Licencu
  - Pružalac usluga ZO izgubi Dozvolu/Licence, odnosno ista bude potpuno ili delimično suspendovana,
  - Pružalac usluga ZO nema u toku trajanja Ugovora zaključene polise osiguranja i odgovarajuće pokriće u skladu sa članom 12. Ugovora.

12 . VIŠA SILA

- 12.1 Za potrebe ovog člana, slučaj više sile podrazumeva događaj koji se nalazi izvan razumne kontrole bilo koje strane, uključujući (bez ograničenja) sledeće: prirodna nepogoda, zatvaranje aerodroma, rat, eksplozije, požari, poplave, oluje, zemljotres, ustanak, neredi, građanski nemiri, pandemija, štrajk, lock-out ili radni spor (ali ne i štrajk, lock-out ili radni spor koji uključuje isključivo stranu koja se poziva na ovaj član) pobuna, nestanak struje ili kvar telekomunikacione opreme.
- 12.2 Nijedan neuspeh ili propust bilo koje strane da izvrši ili ispuni bilo koji uslov iz ovih Uslova pristupa i korišćenja usled događaja više sile neće izazvati bilo kakav zahtev protiv takve pogođene strane niti će se

smatrati kršenjem odredbi Ugovora, s tim da se ova odredba primenjuje samo ukoliko je pogođena strana uložila razumne napore da ublaži efekat događaja više sile.

- 12.3 Ako je bilo koja od strana sprečena ili usporena u izvršenju bilo koje svoje obaveze prema Ugovoru zbog događaja više sile, ta strana će odmah dostaviti pisano obaveštenje drugoj strani, lično ili kurirskom službom uz potvrdu o dostavi, navodeći prirodu i težinu okolnosti koje su dovele do takvog događaja više sile.
- 12.4 U slučaju da se Aerodrom ili bilo koji njegov deo zatvori ili bude rekviriran od strane vlade u nacionalnom interesu ili iz drugih razloga, ukoliko je takav deo Aerodroma koji je zatvoren ili rekviriran (u skladu sa konkretnom situacijom) povezan sa pružanjem usluga, pPružalac usluga ZO nije obavezan da pruža usluge u tom delu tokom trajanja takvog zatvaranja ili rekvizicije.

13 . MERODAVNO PRAVO I NADLEŽNOST

- 13.1 Ovi Uslovi pristupa i korišćenja / Ugovor i odnosi između ugovornih strana podležu propisima Srbije i tumače se u skladu sa njima.
- 13.2 Ako strane ne mogu mirnim putem da reše eventualni spor, kontroverzu ili zahtev koji proističe iz Ugovora ili je u vezi sa njim, njegovim kršenjem, otkazom ili ništavošću, takav spor, kontroverza ili zahtev koji proističe iz Ugovora ili je u vezi sa njim, njegovim kršenjem, otkazom ili ništavošću biće upućen i konačno rešen pred Privrednim sudom u Beogradu.

14 . PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA

- 14.1 Operater aerodroma kao član VINCI Grupe posvećen je poštenom, fer i transparentnom poslovanju. Belgrade Airport očekuje isto to od Pružaoca usluga ZO.
- 14.2 Pružalac usluga ZO dužan je da se suzdrži od bilo koje aktivnosti koja bi mogla naneti štetu operateru aerodroma i VINCI Grupi, a posebno od aktivnosti koje bi mogle narušiti njihov ugled.
- 14.3 Pružalac usluga ZO će se starati, u vezi sa izvršenjem Ugovora, o poštovanju svih važećih propisa o radu, što podrazumeva zakone Republike Srbije i sve primenljive propise Međunarodne organizacije rada (ILO) koji se odnose na zaposlene osobe, tj. regulative koje uređuju prava zaposlenih, njihovo zapošljavanje i radno okruženje (minimalne standarde kao što su poštovanje ljudskih prava, zabrana dečijeg rada i prinudnog rada, adekvatna nadoknada za redovan i prekovremeni rad, a posebno zabrana neprijavljenog rada, sprovođenje svih potrebnih mera bezbednosti na radu itd.).
- 14.4 Pružalac usluga ZO dužan je da obezbedi sigurno i zdravo radno okruženje za svoje zaposlene i angažovane osobe i da postupa u skladu sa svim zakonski propisanim i preuzetim obavezama u vezi sa zdravljem i bezbednošću na radu.
- 14.5 Pružalac usluga ZO ne sme dostavljati operateru aerodroma lažnu (falsifikovanu) dokumentaciju, niti nelegalno angažovati osoblje (neprijavljeno zapošljavanje), niti osoblju sme uskratiti pravo na zaradu za izvršeni redovan ili prekovremeni rad. Pružalac usluga ZO ne sme eksploatisati niti zloupotrebljavati decu, niti zapošljavati decu mlađu od 15 godina, a ako zapošljava decu mlađu od 18 godina, mora obezbediti da ta deca rade na poslovima koji nisu štetni po njihovo zdravlje i moral.
- 14.6 Operater aerodroma i pružalac usluga ZO potvrđuju da nemaju posrednike koji bi stekli ličnu korist i/ili finansijsku dobit u vezi sa zaključenjem Ugovora. Operater aerodroma ne prihvata mito i ne podržava nijedan oblik korupcije. Operater aerodroma ne sme tražiti, a pružalac usluga ZO ne sme nuditi niti pružati lične ili materijalne koristi zaposlenima operatera aerodroma u vezi sa zaključenjem Ugovora.
- 14.7 Pružalac usluga ZO će se pobrinuti da ove obaveze budu obavezujuće i za njegove podizvođače.

- 14.8 Pružalac usluga ZO izjavljuje i garantuje Operateru aerodroma da u trenutku zaključenja ovog Ugovora ispunjava sve obaveze navedene u ovom dokumentu, kao i da će se pridržavati i ispunjavati takve obaveze tokom celog njegovog trajanja.
- 14.9 Ako se utvrdi da je bilo koja od garancija pružaoca usluga ZO iz prethodnog stava lažna, smatraće se kršenjem odredbi ovih Uslova pristupa i korišćenja, što predstavlja bitno odstupanje od ugovorne obaveze i daje Operateru aerodroma pravo da otkáže ovaj Ugovor bez otkaznog roka. Pre otkaza, operater aerodroma može, prema sopstvenom nahođenju, da odredi produženi rok Pružaocu usluga ZO da ispravi povredu i postupi u skladu sa ovde preuzetim obavezama.
- 14.10 Ovo neće uticati na pravo Operatera aerodroma da zahteva naknadu štete.

15 . PROMENA KONTROLE

- 15.1 U slučaju „promene kontrole“, što podrazumeva da je većinsko direktno ili indirektno (uključujući, bez ograničenja, stvarno) vlasništvo Pružaoca usluga ZO, a time i ovlašćenje za donošenje poslovnih odluka, preneseno na lice koja nije ugovorna strana u ovom Ugovoru, odnosno u slučaju promene u vlasničkoj strukturi (promene statusa - spajanje, preuzimanje, prodaja), Pružalac usluga ZO dužan je da obavesti Operatera aerodroma najmanje 60 dana pre promene, u kojem slučaju Operater aerodroma zadržava pravo da odluči da li će nastaviti poslovnu saradnju sa Pružaocem usluga ZO ili će otkazati Ugovor, uz dostavljanje pisano obaveštenje o otkazu 30 dana unapred.

16 . SPISAK PRILOGA UZ USLOVE PRISTUPA I KORIŠĆENJA

- 16.1 Prilozi ovih Uslova pristupa i korišćenja:

Prilog 1 – Standardi usluge

Prilog 2 – Kvalitet, bezbednost i zdravlje na radu i zaštita životne sredine

Prilog 3 – Takse i naknade

Prilog 4 – Osoblje pružaoca usluge ZO, njihova obuka i oprema

Prilog 5 – Otpornost i spremnost za slučaj nepredviđenih situacija

Prilog 6 – Planovi, politike i izveštaji

Prilog 7 – Zabranjene aktivnosti

Prilog 8 – Posebni zahtevi operatera aerodroma u vezi sa QHSE

Prilog 9 – Nacrt Sporazuma o bezbednosti i zdravlju na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara

- 16.2 Potpisivanjem Ugovora i/ili izmena i dopuna Ugovora Ugovora, Pružalac usluga ZO potvrđuje da se upoznao sa sadržajem ovih Uslova pristupa i korišćenja, kao i njihovih Priloga, i u potpunosti ih prihvata kao primenjive na ugovorni odnos u skladu sa Ugovorom.

BELGRADE AIRPORT d.o.o. Beograd

Direktor
Chivoine Rem

PRILOG 1 – STANDARDI USLUGA

UVOD

Operater aerodroma obezbeđuje i održava aerodromsku infrastrukturu radi omogućavanja Pružaocima usluga ZO da pruže usluge visokog nivoa na Aerodromu i pružanja izvrsnog iskustva putnicima. Kao podršku pružanju odgovarajuće usluge i u skladu s najboljom praksom u ovoj delatnosti, Operater aerodroma je uveo politiku redovnog praćenja nivoa usluga pruženih putnicima korišćenjem različitih alata i razmenom prikupljenih rezultata/informacija sa svojim partnerima. To praćenje uključuje merenje stvarnog učinka u odnosu na Standarde usluga Pružaoaca usluga ZO navedenih u Prilogu 1 ovih Uslova pristupa i korišćenja.

Servisni standardi iz ovog Priloga 1 ovih Uslova primenjuju se na Pružaoce usluga ZO koji u skladu sa važećom Dozvolom pružaju usluge čiji su standardi definisani u ovom Prilogu 1 (Servisni standardi).

Odredbe ovog Priloga ne dovode u pitanje bilo koje druge odredbe ovih Uslova pristupa i korišćenja.

1 STANDARDI USLUGA

1.1 Strane pružaju visokokvalitetne usluge na aerodromu na efikasan, bezbedan i siguran način koji zadovoljava očekivanja korisnika aerodroma. U tu svrhu:

Pružalac usluga ZO mora:

- davati prioritet dostizanju ili premašivanju nivoa usluga utvrđenih Standardima usluga;
- u potpunosti sarađivati sa društvom Belgrade Airport na neprestanom poboljšanju nivoa usluga.

Pružalac usluga ZO prihvata da će u sledećim standardima usluga doći do postepenih promena koje će se dešavati na početku svake kalendarske godine Ugovornog perioda.

1.2 Pružalac usluga ZO dužan je da se pridržava sledećih Standarda usluga:

1.2.1 USLUGE ZEMALJSKOG OPSLUŽIVANJA U PUTNIČKOM TERMINALU:

1.2.1.1 Vreme čekanja u redu za prijavljivanje na let

Napomena: Pružalac usluga ZO je saglasan da prihvati tehnološko rešenje društva Belgrade Airport d.o.o., kao i odgovarajuću metodologiju koju je Belgrade Airport d.o.o. odobrio za merenje vremena čekanja kada budu implementirani u svim zonama za prijavu na Aerodromu. Do trenutka kada tehnološko rešenje bude implementirano, praćenje standarda usluga u pogledu vremena čekanja vršiće se putem provera koje sprovodi Belgrade Airport d.o.o.

1.2.1.2 Šalter za avio-prevoziocce u odlasku – Na šalteru mora biti prisutno osoblje kada su letovi koje Pružalac usluga ZO opslužuje otkazani, kao i tokom svakog drugog poremećaja koji utiče na korisnike usluga Pružaoaca usluga ZO i traje duže od dva sata za bilo koji let. U svakom drugom trenutku, na šalteru mora biti jasno istaknut barem jedan tačan i ažuriran broj telefona Pružaoaca usluga ZO, kao i informacije o tome koje avio-prevoziocce Pružalac usluga ZO opslužuje. Predstavnici koji rade na šalteru moraju prijaviti svoje prisustvo Dežurnom menadžeru aerodroma. Neizvršenje ove obaveze smatraće se nepoštovanjem Standarda usluga.

Sprovođenje ove usluge pratiće Belgrade Airport putem provera.

1.2.1.3 „Pravilo urednog šaltera (Clear desk Policy)“ – Nakon leta, agent Pružaoaca usluga ZO ima obavezu da ukloni sve sa šaltera za registraciju putnika i šalterâ za ukrcavanje, kao i da ukloni nalepnice/odsečke iz kanti za smeće (obavezno je pozivanje službe za čišćenje).

Po završetku prijavljivanja na let, kao i kontrole ukrcavanja na izlazima (gejtovima), agent Pružaoaca usluga ZO dužan je da ukloni sve reklamne materijale kompanije (toteme, rol-ap banere, tepihe, držače materijala kompanije).

Sprovođenje ove usluge pratiće Belgrade Airport putem provera.

1.2.1.4 Prva/poslednja torba

- Dolazni prtljag – Pružalac usluga ZO mora svakodnevno dostaviti prvu torbu za svaki let na dodeljenu traku za prtljag u roku od 15 minuta od ATB za male i srednje vazduhoplove.
- Dolazni prtljag – Pružalac usluga ZO mora svakodnevno dostaviti prvu torbu za svaki let na dodeljenu traku za prtljag u roku od 25 minuta od ATB za velike vazduhoplove.
- Dolazni prtljag – Pružalac usluga ZO mora svakodnevno dostaviti poslednju torbu za svaki let na dodeljenu traku za prtljag u roku od 30 minuta od ATB za male i srednje vazduhoplove
- Dolazni prtljag – Pružalac usluga ZO mora svakodnevno dostaviti poslednju torbu za svaki let na dodeljenu traku za prtljag u roku od 40 minuta od ATB za velike vazduhoplove.

Izuzeci: Oslobođenje od primene standarda usluge biće dato za sledeće:

Ispravnost aviona (vrata i bagažnici) – slučajevi u kojima Pružalac usluge ZO ne može da pristupi delu aviona zbog tehničkih problema koji sprečavaju otvaranje vrata/bagažnika (mora biti evidentirano u AODB)

Prekid u radu trake za isporuku prtljaga – mora se odmah prijaviti AOCC Koordinator održavanja

Slučajevi kada organi MUP-a pregledaju prtljag – (mora biti evidentirano u AODB)

Ovaj servis koji uključuje, ali se ne ograničava i na vremena carinske provere i prostor dolazeće sortirnice biće praćen kroz izveštaj Dnevni izveštaj o performansama prtljaga.

1.2.1.5 Odlazni prtljag – Mora se pridržavati pravila o predimezionisanom prtljagu koje je definisao Operater aerodroma i mora obezbediti dovoljan broj osoblja u sortirnicama prtljaga kako bi se osiguralo da nedostatak osoblja u sortirnici ne izazove prekide rada trake. Sprovođenje ove usluge pratiće Operater aerodroma putem provera.

1.2.1.6 Realno vreme - Obavezno je na FIDS-u iznad trake za preuzimanje prtljaga navesti realno vreme do isporuke prtljaga (u prostoru za preuzimanje prtljaga). Cilj je postići stopu uspeha od 98% za sve letove tokom celog dana. U slučaju da je neka od infrastrukturne opreme van funkcije, agent Pružaoca usluga ZO dužan je da o tome obavesti Belgrade Airport d.o.o.. Sprovođenje ove usluge pratiće Belgrade Airport putem provera.

1.2.1.7 Nepraćeni prtljag (Rush bag) – Ako torba nije putovala sa vlasnikom do odredišta, torba se mora poslati kao zaostali prtljag u roku od 24 sata. Ako torba nije stigla do aerodroma BEG i poslata je kao zaostali prtljag, torba mora biti preuzeta radi dostave u roku od 24 sata.

Skladište za prtljag koji treba da se vrati vlasniku, bilo putem dostave ili letom, ne sme biti javno vidljivo. Operater aerodroma će obezbediti prostor za skladištenje prtljaga i adekvatne paravane sa točkicama.

Izuzeci: Izuzetak od standarda usluge za zaostali prtljag dozvoljava se u sledećim slučajevima:

- Sledeći planirani let do odredišnog aerodroma navedenog na torbi je za više od 24 sata.
- Kada je putnik izričito zatražio da se torba ne šalje.

Sprovođenje ove usluge pratiće Belgrade Airport putem provera.

1.2.1.8 Prisustvo predstavnika u sali za prtljag - Kada dođe do poremećaja u pružanju usluga ZO, otkazivanja letova ili se zna da će vreme isporuke prtljaga za određeni let ili grupu letova premašiti standard usluge, predstavnik Pružaoca usluga ZO mora biti prisutan u sali za preuzimanje prtljaga kako bi obavestio putnike.

Sprovođenje ove usluge pratiće Belgrade Airport putem provera.

1.2.1.9 Kontaminacija terminala - U slučaju kontaminacije terminala usled greške predstavnika Pružaoca usluga ZO, pružalac usluga ZO će snositi sve troškove kašnjenja letova, hotelskog smeštaja i prevoza u slučaju otkazivanja leta.

Sprovođenje ove usluge pratiće Belgrade Airport putem provera.

1.2.1.10 ACI ASQ Program u odlasku/dolasku – Ocena aspekata usluge u kategoriji:

Prijavljivanje na let:

Vreme čekanja za prijavljivanje na let,
Ljubaznost i predusretljivost osoblja zaduženog za prijavljivanje,

Iskrcavanje:

Vreme čekanja pre iskrcavanja iz aviona,
Ljubaznost i predusretljivost Pružaoca usluga ZO ,

Preuzimanje prtljaga:

Prikaz oznake leta na ekranima iznad pokretne trake za prtljag,
Vreme čekanja pre preuzimanja prtljaga,

Između ostalih alata, Operater aerodroma koristi rezultate ACI ASQ istraživanja o zadovoljstvu putnika uslugama kako bi merio zadovoljstvo putnika. Belgrade Airport d.o.o. će dostaviti rezultate ACI ASQ istraživanja o aspektima usluga navedenim iznad Pružaocu usluga ZO. Cilj Operatera aerodroma je da u odnosu na istraživanje zadovoljstva putnika uslugama bude u prvoj četvrtini liste aerodroma, njegove veličine i regiona, u skladu sa ACI ASQ Programom. Trenutno, prema rezultatima istraživanja iz prethodne godine, potrebna ocena aspekata usluga da bi se ostvario navedeni cilj je 4,00 ili više. Ova ocena će se svake godine revidirati kako bi pratila cilj operatera aerodroma da ocena njegovih usluga bude u najvišem kvartilu. Kako bi zajedno ostvarili ovaj cilj i Standarde usluga, Operater aerodroma očekuje od Pružalaca usluga ZO da rade najbolje što mogu.

1.2.1.11 Prtljag VIP i CIP putnika - Na zahtev društva Belgrade Airport d.o.o. (Služba brige o aerodromskom iskustvu), Pružalac usluga ZO ima obavezu da isporuči prtljag putnika u VIP terminal, uz nadoknadu u skladu sa važećim cenovnikom Pružaoca usluga ZO .

Workorder za svaku od pruženih usluga mora biti popunjen sa svim neophodnim podacima (datum, vreme, broj leta, tip i broj usluga, iznos), potpisan obostrano, BEG i Pružalac usluge ZO, i dostavljen na uvid i dalju realizaciju.

Izdana faktura mora imati prilog sa pregledom pruženih usluga.

Sprovođenje ove usluge pratiće Belgrade Airport putem provera.

1.2.1.12 Kašnjenje, promene i otkazivanje - U slučaju kašnjenja leta koje je duže od 10 minuta, Pružalac usluga ZO mora obavestiti Belgrade Airport d.o.o. (AOCC) zbog zauzetosti/dostupnosti infrastrukturnih resursa.

Pružalac usluga ZO ima obavezu da unapred obavesti Operatera aerodroma u slučaju da može doći do kašnjenja usled kvarova na infrastrukturnoj opremi kao i o sledećim kodovima kašnjenja: 87, 89, 55, 58 i 19. Obaveštenje se dostavlja bez odlaganja Dežurnom menadžeru Aerodroma, koji će odmah sprovesti istragu.

U slučaju otkazivanja letova, Pružalac usluga ZO mora držati dovoljan broj šaltera za prijavu na let otvorenim, kako bi se pobrinuo za putnike i informisao ih o otkazanom letu, organizovao prevoz i smeštaj u hotelu. U slučaju otkazivanja letova, Pružalac usluga ZO mora poslati svoje osoblje u zonu za preuzimanje prtljaga kako bi pomogli putnicima u preuzimanju prtljaga, ispratili ih do izlaza i organizovali prevoz.

1.2.1.13 Kodovi kašnjenja – Pružalac usluga ZO je dužan da redovno unosi kodove kašnjenja u AMS, nakon svakog „Vršnog perioda“

1.2.2 USLUGE ZEMALJSKOG OPSLUŽIVANJA NA PLATFORMI:

1.2.2.1 FOD - Pre i posle opsluživanja vazduhoplova, parking pozicija mora ostati čista (bez, stranih objekata,) – za nepoštovanje ovog pravilaprimenjuje se ugovorna kazna. Predstavnici Pružaoca usluga ZO odgovorni su za održavanje ispravnog stanja parking pozicija za prihvat vazduhoplova - dužni su da pregledaju parking poziciju pre/posle leta, aviomost i opremu na izlazima (gejtovima) i da prijave nepravilnosti. Strogo je zabranjeno bacati smeće (bilo koje vrste) u Airside zoni; smeće se mora odlagati na za to propisanim/predviđenim mestima.

Sprovođenje ove usluge pratiće Belgrade Airport putem provera.

1.2.2.2. Oprema i vozila za zemaljsko opsluživanje moraju biti parkirana na strogo propisanim mestima, a na zahtev Belgrade Airport d.o.o. moraju se odmah pomeriti ako predstavljaju prepreku iz bilo kog razloga. Predstavnik Pružaoca usluga ZO ne sme parkirati opremu/vozila na način koji blokira ulaz/izlaz iz terminala, vertikalnu komunikaciju, stepenice i sortirnicu, kao i na prolazima za putnike na platformi tokom ukrcavanja/iskrcavanja.

Sprovođenje ove usluge pratiće Belgrade Airport putem provera manevarskih površina od strane kontrolora manevarskih površina.

1.2.2.3 Prevlačenje vazduhoplova – Kada postoji potreba za prevlačenjem vazduhoplova, kako je definisano od strane društva Belgrade Airport d.o.o., Pružalac usluga ZO mora biti u stanju da omogući premeštanje. Ako Pružalac usluga ZO nema mogućnost prevlačenja vazduhoplova, mora postojati ugovor sa drugom kompanijom koja bi u njegovo ime obavljala prevlačenje vazduhoplova. Ako iz opravdanih razloga postoji potreba da se avion premesti sa jedne parking pozicije na drugu, na zahtev Belgrade Airport d.o.o., Pružalac usluga ZO mora organizovati prevlačenje što je pre moguće. U slučaju kvara aviomosta, kada aviomost ostane blokiran na avionu, predstavnik Pružaoca usluga ZO ima obavezu da pomogne društvu Belgrade Airport d.o.o. i pošalje vozilo za izguravanje kako bi se vazduhoplov uklonio, a ova usluga će biti posebno naplaćena

1.2.2.4 Navođenje od strane signaliste - Signalista na Belgrade Airport d.o.o. može, na zahtev pružaoca usluga ZO, umesto njega navoditi parkiranje/pokretanje vazduhoplova uz naknadu, ako postoje dostupni kapaciteti. U slučaju kašnjenja Pružaoca usluga ZO na parking poziciju prilikom dolaska vazduhoplova, ako parkiranje vazduhoplova obave zaposleni društva Belgrade Airport d.o.o., takva usluga će Pružaocu usluga ZO biti naplaćena posebno i to u iznosu od 50 evra po parkiranju. Ova odredba će se primenjivati od trenutka kada navedene aktivnosti preuzme Pružalac usluga ZO.

1.2.2.5 Državni letovi, prihvat i otprema vazduhoplova i tok putnika obavljaju se prema uputstvima Belgrade Airport d.o.o. (Dežurni menadžer Aerodroma).

1.2.2.6 Pomoć pri uklanjanju vazduhoplova - U slučaju da vazduhoplov i vozilo ostanu na manevarskim površinama ili platformama zbog kvara, pružalac usluga ZO dužan je da pruži pomoć društvu Belgrade Airport d.o.o. ukoliko Belgrade Airport d.o.o. nema tehničke mogućnosti da ukloni vazduhoplov ili vozilo sa manevarskih površina što je pre moguće. Dežurni menadžer Aerodroma će zahtevati uslugu uz posebnu naplatu (osim u slučaju kvara opreme Pružaoca usluga ZO) a Pružalac usluga ZO će istu izvršiti.

1.2.2.7 Curenje goriva - U slučaju curenja goriva/ulja na Airside strani (parking poziciji), Belgrade Airport d.o.o. mora odmah biti obavešten kako bi gorivo/ulje što pre uklonio – uz posebnu nadoknadu. .

Ovaj događaj se unosi u izveštaj Dežurnog menadžera aerodroma .

1.2.3 INFRASTRUKTURA:

1.2.3.1 Infrastruktura U slučaju da je neka od infrastrukturne opreme van funkcije, Pružalac usluga ZO dužan je da o tome obavesti Belgrade Airport d.o.o. U slučaju zakasnelog obaveštavanja, Pružalac usluge ZO nema pravo da dodeli kodove kašnjenja na aerodromsku infrastrukturu. Belgrade Airport je obavezan da blagovremeno obavesti Pružaoca usluge ZO o statusu kvara na aerodromskoj infrastrukturi. Ako dođe do oštećenja infrastrukturne opreme zbog nemara Pružaoca usluga ZO, pružalac usluga ZO će snositi troškove.

Ovo će se pratiti putem izveštaja Dežurnog menadžera Aerodroma i službe održavanja.

1.2.4 IZVEŠTAVANJE:

1.2.4.1 Prijavljivanje incidenata – Pružalac usluga ZO dužan je da prijavi incident bilo koje vrste na Airside ili Landside strani Dežurnom menadžeru Aerodroma Belgrade Airport d.o.o, što će dalje biti prosleđeno i obrađeno od strane Odeljenja za upravljanje bezbednošću i Sektora za QHSE.

1.2.5 DODELJIVANJE RESURSA:

1.2.5.1 Dodeljivanje resursa - Pružalac usluga ZO mora se pridržavati odluke Belgrade Airport d.o.o. o dodeljivanju resursa na aerodromu (parking pozicija, gejt, šalter za prijavu za let). U slučaju posebnih zahteva Pružaoaca usluga ZO, Belgrade Airport d.o.o. će razmotriti mogućnosti u skladu sa raspoloživošću resursa u datom trenutku.

1.2.5.2 Dovoljni resursi - Trideset dana pre početka zimske/letnje sezone, Pružalac usluga ZO mora dokazati analizom da ima dovoljan broj ljudi i opreme za zemaljsko opsluživanje u predstojećoj sezoni za avio-prevoziocce koje opslužuje. U slučaju nedovoljnih resursa Pružaoaca usluga ZO, Belgrade Airport može to prijaviti nadležnim organima i Davaocu koncesije.

1.2.5.3 Predstavnik pružaoaca usluga ZO mora dostaviti **broj putnika sa rezervacijom** za letove koje opslužuje do 09:00 časova za naredni dan, kako bi Belgrade Airport d.o.o. mogao da unese podatke u sistem i pošalje ih svim relevantnim organima, Policiji i Upravi carina.

1.2.5.4 Prisustvo pružaoaca usluga ZO - Prisustvo odgovarajućeg predstavnika Pružaoaca usluga ZO na svakodnevnom jutarnjem operativnom sastanku koji organizuje Belgrade Airport d.o.o. (Dežurni menadžer Aerodroma)), u skladu sa operativnim potrebama, je obavezno.

1.2.6 Neispunjenje obaveza predviđenih ovim Prilogom smatraće se kršenjem ovog Ugovora i može rezultirati ugovornim kaznama kako je definisano u ovom dokumentu i postupkom raskida prema članu 11. Uslova pristupa i korišćenja. Belgrade Airport d.o.o. zadržava pravo da izmeni Standarde usluga u skladu sa odredbama ovih Uslova pristupa i korišćenja.

2 . STANDARDI USLUGA (podložni ugovornim kaznama):

R.br.	Element usluge	Standard	Ciljna vrednost	KAP/Kazna
1 .	Dolazni prtljag – Pružalac usluga ZO mora dostaviti torbu za svaki let na dodeljenu traku za prtljag u roku od 15 minuta od ATB za male i srednje vazduhoplove.	Prva torba na traci za dolazni prtljag najkasnije 15 minuta po dolasku vazduhoplova na parking poziciju (ATB)	95% u kalendarskom mesecu	Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 500 evra po mesecu u kojem su Standardi prekršeni.
2 .	Dolazni prtljag – Pružalac usluga ZO mora dostaviti poslednju torbu za svaki let na dodeljenu traku za prtljag u roku od 25 minuta od ATB za velike vazduhoplove	Prva torba na traci za dolazni prtljag najkasnije 25 minuta po dolasku vazduhoplova na parking poziciju (ATB)	95% u kalendarskom mesecu	Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 500 evra po mesecu u kojem su Standardi prekršeni.
3 .	Dolazni prtljag – Pružalac usluga ZO mora dostaviti poslednju torbu za svaki let na dodeljenu traku za prtljag u roku od 30 minuta od ATB za male i srednje vazduhoplove	Poslednja torba na traci za dolazni prtljag najkasnije 30 minuta po dolasku vazduhoplova na parking poziciju (ATB)	95% u kalendarskom mesecu	Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 500 evra po mesecu u kojem su Standardi prekršeni.

4	Dolazni prtljag – Pružalac usluga ZO mora dostaviti poslednju torbu za svaki let na dodeljenu traku za prtljag u roku od 40 minuta od ATB za velike vazduhoplove	Poslednja torba na traci za dolazni prtljag najkasnije 40 minuta po dolasku vazduhoplova na parking poziciju (ATB)	95% u kalendarskom mesecu	<p>Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja,</p> <p>Iznos ugovorne kazne: 500 evra po mesecu u kojem su Standardi prekršeni.</p>
5.	<p>1. Odlazni prtljag – Mora se pridržavati pravila o predimenzionisanom prtljagu koje je definisao Belgrade Airport d.o.o.</p> <p>2. Mora obezbediti dovoljan broj osoblja u sortirnicama prtljaga kako bi se osiguralo da nedostatak osoblja u sortirnici ne izazove prekide rada trake.</p>	Nedeljno >1 incident nepridržavanja pravila ili u sortirnici prtljaga, čiji je rezultat prekid rada trake.		Primenjuje se procedura o KAP iz člana 11.
		Mesečno >3 incidenta nepridržavanja pravila ili nedovoljnog broja osoblja u sortirnici prtljaga, čiji je rezultat prekid rada trake.		<p>Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja,</p> <p>Iznos ugovorne kazne: 500 evra po mesecu u kojem su Standardi prekršeni.</p>
6.	Vreme čekanja u redu za prijavljivanje na let - ekonomska klasa	Vreme čekanja za prijavljivanje na let u ekonomskoj klasi ne sme biti duže od 15 minuta tokom jedne nedelje	95%	<p>Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja,</p> <p>Iznos ugovorne kazne: 500 evra po mesecu u kojem su Standardi prekršeni.</p>
7.	Vreme čekanja u redu za prijavljivanje na let - biznis klasa	Vreme čekanja za prijavljivanje na let u biznis klasi ne sme biti duže od 3 minuta tokom jedne nedelje	95%	Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11

				Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 500 evra po mesecu u kojem su Standardi prekršeni.
8.	Prijavljivanje na let – Ne sme se dozvoliti da redovi narastu izvan prostora određenih za čekanje.	Nedeljno >1 incident neispunjenja ciljne vrednosti.		Primenjuje se procedura o KAP iz člana 11.
		Mesečno >3 incidenta neispunjenja ciljne vrednosti.		Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 500 evra po mesecu u kojem su Standardi prekršeni.
9.	Provera prisustva FOD	Provera prisustva FOD – Obavljanje provere prisustva FOD na platformi, parking pozicijama i u blizini avio mostova mora se obezbediti za 100% letova tokom celog dana.	100%	Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 100 evra po incidentu.
10.	Šalter za avio-prevoziocce u odlasku (šalter za registraciju na let/ili transferni šalter)– Na šalteru mora biti prisutno osoblje kada su letovi otkazani, kao i tokom svakog drugog poremećaja koji utiče na korisnike usluga Pružaoca usluga ZO i traje duže od dva sata po letu.	Predstavnik nije prisutan 1 ili više puta u posmatranom mesecu	100%	Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 500 evra po incidentu
11.	Nepraćeni prtljag – Vraćanje vlasnicima	Skladište za prtljag koji treba da se vrati vlasnicima, bilo putem dostave ili letom, ne sme biti javno vidljivo.	100%	Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11

				Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 500 evra po incidentu
12.	Kontaminacija terminala	- toleriše se 0 incidenata kontaminacije terminala, usled greške Pružaoca usluga ZO ili njegovog predstavnika.	100%	Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 5000 evra po incidentu.
13 .	Prtljag VIP i CIP putnika	Na zahtev Protokola operatera aerodroma, Pružalac usluga ZO ima obavezu da isporuči prtljag putnika u VIP terminal u roku od 15 minuta, uz nadoknadu	100%	Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 500 evra po incidentu
14	Realno vreme	- Obavezno je na FIDS-u iznad trake za preuzimanje prtljaga navesti realno vreme do isporuke prtljaga (u prostoru za preuzimanje prtljaga).	98%	Primenjuje se procedura u skladu sa članom 11 Uslova pristupa i korišćenja, Iznos ugovorne kazne: 500 evra po danu u kojem su Standardi prekršeni

Iznos ugovorne kazne iz Priloga 1. tačka 2. (Standardi usluge podložni ugovornim kaznama) izražava se u bruto iznosu i obračunava se po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan nastanka poreske obaveze. Pružalac usluga ZO je dužan da iznos kazne plati u roku od 30 dana od dana prijema računa.

Pravo Operatera aerodroma da naplati ugovornu kaznu, ne utiče na pravo Operatera aerodroma da potražuje naknadu štete koja prelazi iznos ugovorne kazne.

PRILOG 2 – KVALITET, BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Odredbe ovog Priloga ne dovode u pitanje bilo koje druge odredbe ovih Uslova pristupa i korišćenja.

1.0 OPŠTE ODREDBE

- 1.1 Pružalac usluga ZO mora da ima u vidu to da uporno nepoštovanje odgovornosti u pogledu QHSE može dovesti do otkaza Ugovora, pri čemu takvo nepoštovanje utvrđuje Belgrade Airport d.o.o. po svom isključivom nahođenju. Pružalac usluga ZO saglasan je da će uvek ispunjavati sve relevantne zakonske zahteve i zahteve navedene u ovom Prilogu, bez obzira na raspored opsluživanja avio-prevoznika. Pružalac usluga ZO je dužan da implementira Sistem upravljanja kvalitetom (QMS) u skladu sa ISO 9001:2015 ili novijom verzijom odnosno drugim priznatim standardom te vrste koji je primenljiv na usluge ZO a predstavlja dobru industrijsku praksu. Pružalac usluga ZO stara se o tome da područje primene QMS-a obuhvati čitav spektar aktivnosti koje se obavljaju na aerodromu.
- 1.2 Na zahtev društva Belgrade Airport d.o.o., Pružalac usluga ZO je dužan da društvu dostavi podatke o svom učinku u pogledu QHSE za period naveden u zahtevu kako je definisano dokumentima PC-MNG.OHS.08 Procedura za planiranje i izveštavanje o QHSE aspektima i aktivnostima u Belgrade Airport d.o.o. i IN-MNG.OHS.08-01 Uputstvo za praćenje i analizu QHSE indikatora u Belgrade Airport d.o.o. Beograd i saglasan je da se ovi podaci, uključujući o pridržavanju KPI (ključnih indikatora učinka) definisanih od strane Belgrade Airport d.o.o., dele sa relevantnim zainteresovanim stranama.
- 1.3 U slučaju konstantnog neispunjenja QHSE indikatora kako je definisano dokumentima PC-MNG.OHS.08 Procedura za planiranje i izveštavanje o QHSE aspektima i aktivnostima u Belgrade Airport d.o.o. i IN-MNG.OHS.08-01 Uputstvo za praćenje i analizu QHSE indikatora u Belgrade Airport d.o.o. Beograd, identifikovanja trendova od strane Pružaoca usluga ZO ili Belgrade Airport d.o.o., ili u slučaju značajnog QHSE događaja, Pružalac usluga ZO dužan je da bez odlaganja dostavi društvu Belgrade Airport d.o.o. nacrt Plana QHSE aktivnosti i poboljšanja, koji će sadržati korektivne mere za sve relevantne akcidente, incidente, povrede, izlivanja i događaje. Belgrade Airport ima pravo da dostavi komentare na Plan QHSE aktivnosti, a Pružalac usluga ZO je dužan da uzme u obzir sve takve komentare i integriše ih u konačnu verziju plana, koji će biti izrađen i dostavljen društvu Belgrade Airport bez odlaganja nakon dobijanja komentara.
- 1.4 Pružalac usluga ZO dužan je da učestvuje u svim sastancima, grupama i odborima za QHSE pod pokroviteljstvom Belgrade Airport d.o.o.
- 1.5 Pružalac usluga ZO dužan je da se pridržava svih zakonskih obaveza i odgovornosti u pogledu QHSE, kao i zahteva svih nadležnih organa u vezi sa QHSE.
- 1.6 Pružalac usluga ZO mora obezbediti da odgovarajući postupci prijavljivanja incidenata budu uključeni u obuku zaposlenih i da se svi incidenti, akcidenti i zamalo izbegnuti događaji na Aerodromu odmah prijave višem rukovodstvu Pružaoca usluga ZO i odgovornim osobama društva Belgrade Airport putem odgovarajućih kanala definisanih Direktivama Belgrade Airport d.o.o. i relevantnim propisima. Incidenti koji se moraju prijaviti uključuju, između ostalog, akcidente, incidente, nebezbedne prakse, povrede, izlivanja, sudare sa divljim životinjama ili bilo kakvu štetu na infrastrukturi, opremi, objektima, vozilima ili vazduhoplovima.
- 1.7 Posebni zahtevi društva Belgrade Airport u vezi sa zdravljem i bezbednošću na radu definisani su u Prilogu br. 8 ovih Uslova pristupa i korišćenja (Posebni zahtevi Belgrade Airport u vezi sa QHSE). Tokom pružanja usluga, Pružalac usluga ZO mora u potpunosti primenjivati mere bezbednosti i zdravlja na radu, zaštite životne sredine i zaštite od požara na radove eksternih izvođača, definisane procedurama društva Belgrade Airport i Sporazumom o zdravlju i bezbednosti na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara (Sporazum o BZR, ZŽS i ZOP) koji strane potpisuju, u svim aspektima prema modelu iz Priloga 9 ovih Uslova pristupa i korišćenja (Nacrt Sporazuma o zdravlju i bezbednosti na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara). Nepoštovanje odredbi Sporazuma o BZR, ZŽS i ZOP predstavlja osnov za otkaz Ugovora, naplatu ugovorne kazne predviđene Sporazumom o BZR, ZŽS i ZOP i zahtevanje naknade štete.

- 1.8 Pružalac usluga ZO mora obezbediti da se nikakvi radovi na Aerodromu ne obavljaju bez odgovarajućeg odobrenja od strane relevantnih osoba društva Belgrade Airport d.o.o.
- 1.9 Pružalac usluga ZO saglasan je da, kada se od njega zatraži istraga incidenta, mora to učiniti u razumnom roku, koji može biti preciziran u relevantnoj Direktivi Belgrade Airport.
- 1.10 Ako Pružalac usluga ZO nema implementirane standarde: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, i ISO 45001:2018, rok za njihovu implementaciju je 2 (dve) godine od potpisivanja Ugovora, a rok za implementaciju standarda ISO 50001:2018 je 3 (tri) godine od od potpisivanja Ugovora.

2.0 ŽIVOTNA SREDINA

- 2.1 Pružalac usluga ZO dužan je da se u potpunosti pridržava svih relevantnih zakonskih zahteva u vezi sa zaštitom životne sredine i internih dokumenata o životnoj sredini propisanih od strane Belgrade Airport d.o.o., kao i da rad obavlja u skladu s odgovarajućim najboljim praksama ili regulatornim smernicama u ovoj oblasti.
- 2.2 Pružalac usluga ZO u potpunosti će podržati Belgrade Airport d.o.o. u ostvarivanju predstavljenih ciljeva politike QHSE i raditi na poboljšanju učinka u oblasti zaštite životne sredine.
- 2.3 Pružalac usluga ZO je dužan da implementira Sistem upravljanja zaštitom životne sredine (EMS) u skladu sa ISO 14001:2015 i Sistemom upravljanja energijom (EnMS) ISO 50001:2018 ili ili novijom verzijom odnosno drugim priznatim standardom te vrste koji je primenljiv na usluge zemaljskog opsluživanja a predstavlja dobru industrijsku praksu. Pružalac usluga ZO stara se o tome da područje primene EMS-a i EnMS-a obuhvati čitav spektar aktivnosti koje se obavljaju na Belgrade Airport d.o.o.
- 2.4 Pružalac usluga ZO će preduzeti sve razumne korake kako bi obezbedio da on i njegovo osoblje ne prouzrokuju zagađenje ili izlivanje hemikalija ili drugih materija zbog kojih bi Belgrade Airport bio u prekršaju bilo kog zakona ili procedura Belgrade Airport d.o.o. u vezi sa ispuštanjem materija u životnu sredinu. Pružalac usluga ZO saglasan je da prihvati punu pravnu i materijalnu odgovornost za bilo koje popravke, sanacije ili ublažavanja potrebna ako se utvrdi da je Pružalac usluga ZO prouzrokovao štetu životnoj sredini i na taj način prekršio zakonske propise ili procedure Belgrade Airport d.o.o.
- 2.5 Pružalac usluga ZO će u potpunosti podržati Belgrade Airport d.o.o. u ispunjavanju njegovih obaveza u vezi sa smanjenjem otpada i reciklažom i pridržavaće se svih zahteva u pogledu upravljanja otpadom i njegovog odlaganja koje postavi Belgrade Airport d.o.o. ili koje propisuje Važeći pravni okvir. Pružalac usluga ZO je dužan da upravlja otpadom koji nastaje pružanjem usluga u skladu sa Važećim pravnim okvirom u oblasti zaštite životne sredine, obezbedi razdvajanje otpada i pravilno odlaganje otpada u skladu sa zakonom, uz angažovanje ovlašćenih preduzeća za prikupljanje svih vrsta otpada, kako neopasnog tako i opasnog, kao i otpada nastalog u procesu odleđivanja vazduhoplova. Pružalac usluga ZO je saglasan da snosi punu pravnu i materijalnu odgovornost za sve popravke, sanacije ili ublažavanja potrebna ako se utvrdi da Pružalac usluga ZO nije postupio u skladu sa ovim zahtevima ili Važećim pravnim okvirom.
- 2.6 Pružalac usluga ZO mora u potpunosti poštovati sve zahteve u vezi sa opasnim materijama i opasnom robom koje postavi Belgrade Airport d.o.o. ili koje propisuje Važeći pravni okvir. Pružalac usluga ZO se dalje obavezuje da prihvati punu pravnu i materijalnu odgovornost za sve popravke, sanacije ili ublažavanja potrebna ako se utvrdi da Pružalac usluga ZO nije postupio u skladu sa ovim zahtevima.
- 2.7 Pružalac usluga ZO dužan je da u potpunosti podrži Belgrade Airport d.o.o. u postizanju svojih ciljeva u smislu „Neto nulte emisije do 2030. godine“ i postupa u skladu sa mapom puta za dekarbonizaciju koju će Belgrade Airport d.o.o. dostaviti Pružaocu usluga ZO. Pružalac usluga ZO će izraditi i realizovati plan aktivnosti u skladu sa Belgrade Airport d.o.o. ciljevima i mapom puta za dekarbonizaciju. Plan aktivnosti se dostavlja Belgrade Airport d.o.o. na validaciju, jednom godišnje. Status realizacije plana aktivnosti predstaviće se Belgrade Airport d.o.o. prilikom provere implementacije koju će Belgrade Airport d.o.o. sprovoditi. Pružalac usluga ZO treba biti u mogućnosti da obezbedi podatke koji se odnose na potrošnju energije i emisija GHG i pripadajuće potvrde neophodne za ispunjenje zahteva Akreditacije aerodroma za smanjenje ugljeničnog otiska, kao i podatke koje propisuje Važeći pravni okvir ili drugi zahtevi.

- 2.8 Pružalac usluga ZO dužan je da u potpunosti poštuje zahteve standarda ISO 50001:2018 koji se primenjuje na Belgrade Airport d.o.o. Pružalac usluga ZO dužan je da uspostavi plan merenja i energetske indikatore praćenja performansi u skladu sa ciljevima energetske efikasnosti Aerodrom Beograd d.o.o. i na osnovu dokumentacije koji će Belgrade Airport d.o.o. dostaviti Pružaocu usluga ZO. Plan merenja i energetske indikatore praćenja performansi se dostavljaju Belgrade Airport d.o.o na validaciju, jednom godišnje. Upravljanje energije unutar perimetra Pružalaca usluga ZO mora biti u skladu sa ciljevima energetske efikasnosti Belgrade Airport d.o.o. Pružalac usluga ZO mora biti u mogućnosti da obezbedi podatke koji se odnose na upravljanje energijom i pripadajuće potvrde neophodne za ispunjenje zahteva standarda ISO 50001:2018 , kao i podatke koje propisuje Važeći pravni okvir ili drugi zahtevi. Pružalac usluga ZO mora biti u mogućnosti da pruži sve potrebne informacije i učešće tokom provera implementacije obaveza iz oblasti energetike i implementacije relevantnih standarda.

3.0 BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

- 3.1 Pružalac usluga ZO je dužan da u potpunosti poštuje sve relevantne zakonske zahteve prema Važećem pravnom okviru u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu (BZR), a posebno:
- donošenje Akta o proceni rizika u pisanom obliku za sva radna mesta u radnoj okolini, koji utvrđuje načine i mere za otklanjanje ili ublažavanja rizika;
  - utvrđivanje prava, obaveza i odgovornosti u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu putem Belgrade Airport d.o.o. Direktiva ;
  - imenovanje savetnika za zdravlje i bezbednost pisanim aktom;
  - pružanje prve pomoći i obučavanje odgovarajućeg broja osoblja za prvu pomoć;
  - obuka zaposlenih u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
  - obezbeđivanje upotrebe alata, sredstava i opreme za ličnu zaštitu (nemogućnost obavljanja poslova na platformi bez propisane lične zaštitne opreme);
  - obezbeđivanje propisanih lekarskih pregleda za zaposlene na osnovu Akta o proceni rizika i procene službi medicine rada;
  - prethodni i periodični pregledi i provere opreme za rad.

Pružalac usluga ZO dužan je da se u potpunosti pridržava Važećeg pravnog okvira i Belgrade Airport d.o.o. Direktiva u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu (BZR), kao i da rad obavlja u skladu s odgovarajućim najboljim praksama ili regulatornim smernicama u ovoj oblasti.

- 3.2 Pružalac usluga ZO u potpunosti će podržati Belgrade Airport d.o.o. u ostvarivanju ciljeva politike BRZ i raditi na poboljšanju učinka u oblasti BZR.
- 3.3 Pružalac usluga ZO je dužan da implementira Sistem upravljanja bezbednošću i zdravljem na radu koji je usklađen sa ISO 45001:2018 ili novijom verzijom odnosno drugim priznatim standardom te vrste koji je primenljiv na usluge zemaljskog opsluživanja a predstavlja dobru industrijsku praksu Pružalac usluga ZO stara se o tome da područje primene Sistem upravljanja BZR obuhvati čitav spektar aktivnosti koje se obavljaju na Aerodromu. .
- 3.4 Pružalac usluga ZO stara se o tome da zaposleni i izvođači u svakom trenutku u potpunosti poštuju minimalne zahteve za ličnu zaštitnu opremu definisane Direktivama (BAD) Belgrade Airport d.o.o. Pružalac usluga ZO obavice procenu rizika za sve zadatke koje obavljaju njegovi zaposleni i izvođači u Airside okruženju i osiguraće da se vrši procena da li je zaposlenom potrebna dodatna lična zaštitna oprema, uključujući zaštitu za glavu, ruke i oči.
- 3.5 Pružalac usluga ZO mora obezbediti da se nikakvi radovi na aerodromu ne obavljaju bez odgovarajućeg odobrenja od strane relevantnih lica društva Belgrade Airport d.o.o.
- 3.6 Pružalac usluga ZO dužan je da obezbedi da na Belgrade Airport d.o.o. tokom radnog vremena uvek bude prisutno lice obučeno za pružanje prve pomoći.

PRILOG 3 – TAKSE I NAKNADE

Odredbe ovog Priloga ne dovode u pitanje bilo koje druge odredbe ovih Uslova pristupa i korišćenja.

1.0 NAKNADE ZA PRUŽENU POMOĆ U NEPREDVIĐENIM SITUACIJAMA

- 1.1 Pružalac usluga ZO svestan je da neispunjenje odredbi ovih Uslova pristupa i korišćenja može dovesti do toga da Belgrade Airport d.o.o. snosi troškove u vezi sa pružanjem pomoći Pružaocu usluga ZO da isporuči usluge u skladu sa Standardima usluga. Shodno tome, Belgrade Airport d.o.o. i Pružalac usluga ZO saglasni su da Belgrade Airport d.o.o. može zahtevati od Pružaoca usluga ZO nadoknadu svih razumnih troškova u takvim okolnostima. Troškovi su navedeni u važećim Direktivama Belgrade Airport-a.
- 1.2 Ako je Pružalac usluga ZO (postupajući u dobroj veri) istinski uveren da ne duguje iznos koji Belgrade Airport d.o.o. potražuje prema stavu 1.1, Pružalac usluga ZO će o tome obavestiti Belgrade Airport d.o.o.

2.0 TROŠKOVI ODNOSENJA I ZAPLENE

- 2.1 Pružalac usluga ZO je dužan da društvu Belgrade Airport d.o.o. plati troškove i naknade za uklanjanje, vraćanje i čuvanje nepravilno/nepropisno parkiranih, uskladištenih ili održavanih vozila i opreme. Detaljne informacije o troškovima i naknadama mogu se pronaći u važećoj Direktivi Belgrade Airport (tj. važećem cenovniku).

3.0 DRUGE TAKSE I NAKNADE

- 3.1 Pružalac usluga ZO dužan je da društvu Belgrade Airport d.o.o. plati standardne korisničke naknade/cene, kao što je navedeno u važećim Direktivama Belgrade Airport i Obaveštenjima Belgrade Airport, u vezi sa objektima i uslugama koje Pružaocu usluga ZO obezbedi Belgrade Airport d.o.o.
- 3.2 Pružalac usluga ZO dužan je da društvu Belgrade Airport d.o.o. plati zakupnine i druge iznose za smeštaj, boravak opreme i vozila i druge objekte u skladu sa uslovima odgovarajućeg ugovora o zakupu ili drugog ugovora, po uslovima prihvatljivim za Belgrade Airport d.o.o.

4.0 PLAĆANJE

- 4.1 Za standardne korisničke naknade koje se odnose na objekte i usluge koje je Belgrade Airport d.o.o. obezbedio Pružaocu usluga ZO u skladu sa Ugovorom (kao što su: cene za pristup servisnim i pomoćnim saobraćajnicama i cene za zadržavanje vozila i opreme Pružaoca usluga ZO tokom perioda kada oni nisu aktivni u procesu zemaljskog opsluživanja vazduhoplova), Pružalac usluga ZO se obavezuje da plati fakturisani iznos Operateru aerodroma u roku od 15 dana od prijema ispravno izdate fakture.
- 4.2 Naknade za aerodromske usluge odnosno naknade za pristup centralizovanoj infrastrukturi definisane važećim Cenovnikom aerodromskih usluga BELGRADE AIRPORT, naplaćuju se avio kompanijama, a Pružalac usluge ZO će iste platiti BELGRADE AIRPORT u ime avio-kompanije za aerodromske usluge koje je BELGRADE AIRPORT AERODROM pružio navedenoj avio-kompaniji ukoliko je između avio kompanije i Pružaoca usluge ZO zaključen ugovor kojim je definisano da će Pružalac usluge ZO potraživati od avio kompanije iznos aerodromske naknade u ime i za račun BELGRADE AIRPORT, kao i u drugim slučajevima kada naplatu aerodromskih taksi od avio-kompanija vrši Pružalac usluge ZO u ime i za račun Aerodroma Beograd d.o.o.

Obračun naknade za aerodromske usluge se vrši prema važećim Cenovnicima Aerodroma. BELGRADE AIRPORT se obavezuje da o svakoj promeni Cenovnika obavesti Pružaoca usluga ZO, u pisanoj formi i u zakonskom roku, a pre početka primene novih cena.

Pružalac usluga ZO je dužan da tokom trajanja ovog ugovora poseduje i blagovremeno dostavi BELGRADE AIRPORT validan dokaz (važeće Ovlašćenje izdato od avio kompanije) kojim dokazuje da je ovlašćen da

u ime avio kompanije vrši plaćanje BELGRADE AIRPORT za aerodromske usluge izvršene od strane BELGRADE AIRPORT prema predmetnoj avio-kompaniji.

U skladu sa gore navedenim, za aerodromske usluge poletanja, sletanja, osvetljenja, parkinga, korišćenja infrastrukture, putničkog servisa, naknade za obezbeđivanje i ostale aerodromske usluge, BELGRADE AIRPORT će Pružaocu usluge ZO izdavati Zahtev za plaćanje za aerodromske usluge pružene avio kompanijama uz fakturu izdatu avio kompaniji za predmetne usluge koja će se dostavljati uz svaki Zahtev za plaćanje, dok će Pružalac usluge ZO vršiti plaćanje naknade BELGRADE AIRPORT po izdatim računima u ime i za račun avio -kompanija u skladu sa ovim Ugovorom. Pružalac usluge ZO će naplaćivati naknadu za pomenute usluge od avio kompanija po izdatim fakturama, u skladu sa posebnim ugovorima zaključenim sa avio kompanijama.

Za avio-kompanije koje ne obavljaju redovan avio saobraćaj naplata aerodromskih usluga se vrši na osnovu dostavljenih GHLCN obrazaca. Pružalac usluge ZO je dužan da u roku od najviše 5 (pet) radnih dana od obavljenog leta dostavi BELGRADE AIRPORT pravilno popunjen GHLCN obrazac.

Izdavanje Zahteva za plaćanje aerodromskih usluga u skladu sa GHLCN, vršiće se na nedeljnom nivou. Pružalac usluga ZO je dužan da Zahtev za plaćanje izmiri u roku od 15 (petnaest) dana od dana ispostavljanja Zahteva za plaćanje, i uplati izahtevani iznos na tekući račun BELGRADE AIRPORT d.o.o. broj 170-0030036782000-94 kod UNICREDIT BANK SRBIJA, AD, BEOGRAD, prema srednjem kursu NBS koji je važeći na dan prometa dobara i usluga.

Za sva plaćanja izvršena posle 15- og (petnaestog) dana od dana ispostavljanja Zahteva za plaćanje, BELGRADE AIRPORT d.o.o. ima pravo da zaračuna kamatu u visini stope zakonske zatezne kamate.

Kontrola ispravnosti obračunatih aerodromskih usluga će se vršiti prilikom izdavanja fakture za usluge pružene avio kompaniji i prilikom izdavanja Zahteva za plaćanje . U slučaju neispravnog obračuna i naplata aerodromskih usluga BELGRADE AIRPORT obaveštava Pružaoca usluge ZO i zadržava pravo ispravke GHLCN u slučaju pogrešnog obračuna i naplate u skladu sa Cenovnikom.

- 4.3 Pružalac usluga ZO nema pravo na bilo kakvo kompenzovanje ili umanjenje (uključujući poreza ili taksi) bilo kojih naknada ili taksi koje su dospele prema Ugovoru, osim ako to zakon zahteva.
- 4.4 Ako važeći zakon zahteva da se bilo koji porez ili taksa odbije pre plaćanja, iznos takve uplate se mora povećati kako bi plaćanje odgovaralo iznosu koji Pružalac usluga ZO duguje društvu Belgrade Airport d.o.o., kao da takav porez ili taksa nisu bili odbijeni.
- 4.5 Na sve dospele sume koje nisu plaćene na dan dospeća primenjuje se zakonska zatezna kamata, obračunata dnevno od dana kada su takve sume dospele do dana plaćanja (uključujući ove dane, kao i dane pre i posle eventualne sudske presude).
- 4.6 Neplaćanje naknada i taksi koje je utvrdio Belgrade Airport d.o.o. može rezultirati aktiviranjem sredstava obezbeđenja u skladu sa Ugovorom i otkazom ovog Ugovora prema članu 11. ovih Uslova pristupa i korišćenja.

PRILOG 4 – OSOBLJE, OBUKE I OPREMA PRUŽAOCA USLUGA ZO

Odredbe ovog Priloga ne dovode u pitanje bilo koje druge odredbe ovih Uslova pristupa i korišćenja.

1.0 Opšte odredbe

1.1 Pružalac usluga ZO mora poštovati standarde zemaljskog opsluživanja koji su detaljno navedeni u najnovijem IATA Priručniku za zemaljsko opsluživanje (IGOM). Pružalac usluga ZO mora poštovati Direktive i Obaveštenja kompanije Belgrade Airport d.o.o..

2.0 OSOBLJE PRUŽAOCA USLUGA ZO

2.1 Pružalac usluga ZO će obezbediti da Usluge pruža dovoljan broj odgovarajućeg, kvalifikovanog, kompetentnog i obučenog osoblja koje poseduje odgovarajuće znanje o Uslugama.

2.2 Pružalac usluga ZO će obezbediti da njegovi Zaposleni:

- a) ispunjavaju minimalne zahteve znanja engleskog jezika koji su neophodni da bi se obezbedilo bezbedno radno okruženje na aerodromu i sposobnost da se brzo reaguje na uputstva izdata na engleskom jeziku u hitnim i vanrednim situacijama.
  - b) da su upoznati sa obavezama Pružaoца usluga ZO u skladu sa ovim Uslovima i prema Ugovoru.
  - c) da poštuju pravila, propise i zahteve (uključujući bezbednosne i zahteve obezbeđivanja) koji mogu biti na snazi i primenjivati se na lica koja se kreću i borave unutar Aerodromskog kompleksa.
  - d) nose identifikaciona dokumenta izdata od strane Belgrade Airport d.o.o. u svakom trenutku boravka unutar Aerodromskog kompleksa i obezbedi da takva dokumenta/identifikacije budu predate Belgrade Airport d.o.o. odmah po prestanku radnog odnosa bilo kog člana osoblja Pružaoца usluga ZO zaposlenog na Aerodromu.
  - e) ne konzumiraju alkohol ili bilo koji opijat klasifikovan kao takav prema važećem pravnom okviru ili da budu pod uticajem istih na dužnosti bilo gde na kompleksu Aerodroma; Pružalac usluga ZO je dužan da udalji svaku osobu sa aerodromskog kompleksa ukoliko rezultat testiranja na alkohol i drogu/opijate bude pozitivan, ili
  - f) se ponašaju na profesionalan način u svakom trenutku, ali posebno u delovima aerodroma koji su dostupni putnicima; i
  - g) da budu svesni važnosti odgovarajućeg ponašanja kako bi obezbedili visok nivo korisničkog iskustvo prilikom korišćenja objekata i prostora putničkog terminala i ulože sve napore da ne nanesu štetu profesionalnom ugledu kompanije Belgrade Airport d.o.o. ili Aerodrom.
- 2.3 Pružalac usluga ZO će, o svom trošku, obezbediti da svi Zaposleni koji rade na kompleksu Aerodroma nose odgovarajuću odeću koja je lako uočljiva, zaštitnu odeću i uniforme koje odgovaraju njihovim dužnostima i da se lako mogu identifikovati pomoću adekvatno istaknutih obeležja/dokumenata izdatih od strane Belgrade Airport d.o.o.
- 2.4 Pružalac usluge ZO obavezan je da se pridržava svih Direktiva i Obaveštenja izdatih od strane Belgrade Airport (*BAD* i *BAN* dokumenata) koji se odnose na disciplinu u kontrolisanoj zoni Aerodroma
- 2.5 Pružalac usluga ZO će obezbediti da njegovi zaposleni koji aktivno učestvuju u obavljanju poslovnih operacija poseduju važeću dozvolu izdatu od strane Belgrade Airport, koja odgovara oblasti u kojoj zaposleni izvršava svoje radne zadatke.

- 2.6 Pružalac usluga ZO će u slučaju postojanja sumnje o krivičnom delu učinjenom od strane nekog od njegovih zaposlenih tokom obavljanja radnih obaveza, prijaviti ove sumnje nadležnim organima i ostom obavestiti Belgrad Airport d.o.o.
- 2.7 Belgrade Airport d.o.o. ima diskreciono pravo, na razumnim osnovama i dostavljanjem pismenog obaveštenja Pružaocu usluga ZO, odbiti da odobri pristup bilo kom Zaposlenom na kompleks aerodroma ili da povuče dozvolu da takva lica mogu boraviti na kompleksu Aerodroma.
- 2.8 Pružalac usluga ZO će obezbediti da svi vozači njegovih vozila poseduju važeće vozačke dozvole koje odgovaraju kategoriji vozila kojim se od njih zahteva da upravljaju, odnosno da svi vozači na aerodromu poseduju važeću vozačku dozvolu pre preuzimanja bilo kakve obaveze koja zahteva upravljanje vozilom unutar bezbednosno restriktivne zone (Airside).
- 2.9 Pružalac usluga ZO će u procesu pružanja Usluga delovati kao nalogodavac, a ne kao agent Belgrade Airport d.o.o. a u skladu sa navedenim:
- 2.9.1 Pružalac usluga ZO će obezbediti da se njegovi predstavnici i Zaposleni uzdrže od govorenja ili činjenja bilo čega što bi bilo koje drugo lice moglo navesti da veruje da Pružalac usluga ZO deluje kao agent Belgrade Airport d.o.o.
  - 2.9.2 Nijedna od odredaba ovog Ugovora ne nameće bilo kakvu odgovornost kompaniji Belgrade Airport u vezi sa bilo kojom odgovornošću koju Pružalac usluga ZO može imati prema bilo kom drugom licu.
- 2.10 Poslovne aktivnosti ili štrajk koje uključuju Pružaoca usluga ZO - Pružalac usluga ZO će postupati u dobroj veri kako bi sa svojim zaposlenima na Aerodromu održao skladni radno-pravni odnos i, posebno, sprečio da se angažuju u bilo kakvim aktivnostima unutar ili u blizini Aerodromskog kompleksa koje mogu na bilo koji način ugroziti bezbednost ili negativno uticati na prava ili poslovne aktivnosti drugih korisnika aerodroma.
- 2.10.1 Ukoliko dođe do bilo kakvog spora između Pružaoca usluga ZO i nekog od njegovih zaposlenih koji, po mišljenju Belgrade Airport d.o.o., može i/ili na bilo koji način ugrožava bezbednosti i/ili propise obezbeđivanja na Aerodromu i/ili ometata rad Aerodroma i/ili prava i/ili poslovanje bilo kog drugog korisnika Aerodroma, Belgrade Airport d.o.o. može preduzeti korake koje smatra neophodnim kako bi zaštitio svoje i interese drugih korisnika aerodroma.
  - 2.10.2 Gore navedeno može podrazumevati, bez ograničenja opštih gore pomenutih odredaba:
    - 2.10.2.1. zahtevanje, putem službenika obezbeđivanja zaposlenih u Belgrade Airport ili uz pomoć službi državne bezbednosti, da bilo koji pojedinac ili svi zaposleni kod Pružaoca usluga ZO napuste Bezbednosno restriktivnu zonu Aerodroma, ili da se potpuno povuku sa kompleksa Aerodroma do rešavanja spora;
    - 2.10.2.2. uskraćivanje, u interesu bezbednosti i propisa obezbeđivanja, bilo kojem pojedincu ili svim zaposlenima Pružaoca usluga ZO pristup na kompleks Aerodroma do rešavanja spora.
    - 2.10.2.3. čime se Belgrade Airport-u daje pravo (ali ne i obavezu) da privremeno preuzme kontrolu nad opremom Pružaoca usluga ZO, u slučajevima kada Pružalac usluga ZO nije u mogućnosti da blagovremeno i kvalitetno pruži Usluge predmet ovog ugovora. U tom slučaju, Belgrade Airport će imati pravo da sam pruža Usluge, a na sopstvenu odgovornost, te da naloži trećem licu da to učini ili da Korisniku aerodroma odobri da sam vrši opslugu svojih vazduhoplova. Takođe, bez obzira na to da li Belgrade Airport koristi svoje pravo da preuzme kontrolu nad Opremom, Pružalac usluga ZO će biti u obavezi da robu svojih klijenata koja se nalazi u njegovim magacinima

iza skladištenj robe ili je pod njegovom odgovornošću, odmah učini dostupnom svojim klijentima ukoliko njegovi klijenti to zahtevaju. ; i

2.10.2.4 pokretanje odgovarajućih pravnih procesa, po potrebi

- 2.10.3 Svaka od Strana snosi punu odgovornost i obavezu obeštećenja druge Strane za svaki gubitak i štetu, bilo direktnu, indirektnu, posledičnu ili na neki drugi način prouzrokovanu, na imovini druge Strane, koja proističe iz nemara ili namernog lošeg ponašanja službenika druge Strane, zaposlenih ili agenta tokom bilo kojeg štrajka i aktivnosti koje proizilaze iz takve obustave procesa rada.
- 2.10.4 Iako će Belgrade Airport uložiti sve razumne napore da konsultuje Pružaoca usluga ZO pre preduzimanja bilo koje gore navedene radnje, Belgrad Airport neće biti obavezan da Pružaocu usluga ZO nadoknadi bilo kakav gubitak ili štetu, bilo direktnu, indirektnu, posledičnu ili drugu, koju Pružalac usluga ZO može pretrpeti kao rezultat bilo koje radnje preduzete od strane Belgrade Airport a koja će se smatrati razumnom u datim okolnostima.

3.0 OBUKE

3.1 Pružalac usluga ZO obavezan je da :

3.1.1 Obezbediti dokaze, na zahtev Belgrade Airport d.o.o., da njegovo osoblje poseduje sledeća znanja i veštine:

- sposobnost da upravlja vozilima i koristi specijalizovanu opremu za zemaljsko opsuživanje;
- dobro poznavanje i razumevanje Uputstava i instrukcija koje izdaje Belgrade Airport d.o.o.; i,
- dobro poznavanje i razumevanje Operativnih procedura koje je izdao Pružalac usluga ZO.

3.1.2 Obezbedi da svi stalno zaposleni kao i zaposleni na određeno vreme, izuzev privremenih posetilaca za koje je neophodna pratnja, koji iz bilo kojeg razloga moraju da pristupe aerodromskom kompleksu, prisustvuju obukama koje organizuje Belgrade Airport d.o.o. pod nazivom Obuka o bezbednosti u Bezbednosno restriktivnoj zoni aerodromskog kompleksa i Obuka o bezbednom upravljanju vozilima i opremom unutar Bezbednosno restriktivne zone aerodromskog kompleksa, kako bi osoblje bilo odgovarajuće obučeno za obavljanje svojih radnih obaveza na bezbedan način.

3.1.3 Obezbedi da akreditovani trener pruža obuku u skladu sa standardima koje postavlja Belgrade Airport d.o.o, za relevantne akreditovane programe obuke koji su u nadležnosti aerodroma – na primer, rukovanje avio mostom, itd.; i,

3.1.4 Sprovodi program početne i periodične obuke za svo relevantno osoblje, uključujući, ali ne ograničavajući

se na:

- a) Bezbednost u kontrolisanoj zoni
- b) Sistem upravljanja bezbednošću -Safety Management System (SMS)

3.2 Pružalac usluga ZO će uspostaviti periodične obuke koji se smatraju odgovarajućim za obuku osoblja u skladu sa relevantnim nacionalnim propisima i mora obezbediti da svi zaposleni pohađaju obuke iz oblasti navedenih u ovom Prilogu u skladu sa relevantnim nacionalnim regulativama.

3.3 Pružalac usluga ZO je saglasan da zaposlenima koji ne poseduju adekvatnu dokumentaciju o položenim obukama neće biti dozvoljeno da obavljaju radne obaveze unutar kompleksa Aerodroma a na radnim mestima koja zahtevaju takvu dokumentaciju.

4.0 OPREMA PRUŽAOCA USLUGA ZO

- 4.1 Pružalac usluga ZO će o svom trošku obezbediti i održavati dovoljan broj vozila i opreme koji će mu omogućiti neometano obavljanje Usluga. Takva oprema će se koristiti samo u svrhe pružanja Usluga i po raskidu Ugovora, Pružalac usluga ZO će svu opremu u njegovom vlasništvu ili u njegovom vlasništvu prema ugovoru o najmu ili iznajmljivanju, ukloniti.
- 4.2 Pružalac usluga ZO je obavezan da u skladu sa zahtevima i očekivanjima Belgrade Airport d.o.o. u svakom trenutku obezbedi i održava u dobrom upotrebnom stanju (uzimajući u obzir istrošenost usled redovne upotrebe) vozila i opremu koja je neophodna za pružanje Usluga u skladu sa odredbama ovih Uslova, da obezbediti da takva vozila i oprema budu održavani u bezbednom radnom stanju poštujući sva Obaveštenja i Odluke izdate od strane Belgrade Airport u skladu sa važećim pravnim okvirom, kao i obavezu da takvim vozilima i opremom upravljaju obučeni i propisno kvalifikovani operateri.
- 4.3 Pružalac usluga ZO će obezbediti da kretanje, pozicioniranje, parkiranje i, gde je primenljivo, skladištenje vozila i opreme Pružaoца usluga ZO na Aerodromu u svakom trenutku bude pod kontrolom Belgrade Airport d.o.o., a Pružalac usluga ZO će se pridržavati svih Direktiva i Obaveštenja i pravnih akata koja su primenljiva na takva vozila i opremu i njihovo kretanje na aerodromu.
- 4.4 Nakon što SMATSA bude zvanično zahtevala implementaciju sistema za praćenje, Pružalac usluga ZO će obezbediti da njegov sistem za praćenje dostavlja podatke Belgrade Airport d.o.o. 24/7. Pružalac usluga ZO je saglasan da se podaci koji se odnose na elektronske sisteme za praćenje vozila (telematika) mogu deliti sa relevantnim zainteresovanim stranama kako je definisano u Članu 6.3.
- 4.5 Pružalac usluga ZO obavezan je da :
- 4.5.1 obezbedi da su sva vozila i oprema bezbedni za upotrebu i da su u skladu sa svim specifikacijama i zahtevima definisani u okviru Belgrade Airport d.o.o. Direktiva (dokument Operatera aerodroma u kojem su objašnjena pravila saobraćaja, pravo prvenstva prolaza, ograničenja brzine itd.), Obezbedi da njegovo osoblje ne koristi nebezbednu opremu ili opremu koja ima zastarele sertifikate o bezbednosnoj inspekciji.
  - 4.5.2 obezbedi da njegovo osoblje ne koristi nebezbednu opremu ili opremu koja ima zastarele sertifikate o bezbednosnoj inspekciji.
  - 4.5.3 dostavi Belgrade Airport d.o.o. kompletni godišnji popis opreme i dostavi evidenciju kojom potvrđuje da su sva vozila i oprema prošli bezbednosni pregled u protekloj godini.
  - 4.5.4 obezbedi da se sva oprema koristi i održava u skladu sa uputstvima proizvođača i ne dovodeći u pitanje opštost prethodne odredbe, Pružaoцу usluga ZO neće biti dozvoljeno da u procesu rada koristi sredstva koja se smatraju neadekvatnim.
  - 4.5.5 obezbedi da servis za popravke u kontrolisanoj zoni bude dostupan 24/7. Kada se vozilo ili deo opreme ne može ukloniti u skladu sa važećim procedurama, Belgrade Airport d.o.o. će dati instrukcije za odstranjivanje tavg vozila ili opreme o trošku Pružaoца usluga ZO.
- 4.6 Pružalac usluga ZO će u pisanoj formi dostavi Belgrade Airport d.o.o. u razumno definisanim intervalima, a prema zahtevu Belgrade Airport d.o.o., podatke o voznom parku Pružaoца usluga ZO, koji može da podrazumeva (bez ograničenja) podatke o broju vozila, tipu vozila i detalje o programu zamene vozila Pružaoца usluga ZO. Pružalac usluga ZO je obavezan da u pisanom obliku dostavi na razmatranje i saglasnost Belgrade Airport d.o.o. dokument koji sadrži specifikacije koje se odnosena svaku promene u sastavu Opreme ili Vozila pre upotrebe bilo kog vozila ili opreme, a takva saglasnost neće biti bezrazložno uskraćena

ili odložena. Pristup aerodromskom kompleksu neće biti dozvoljen nijednom vozilu ili opremi bez pribavljene adekvatne dozvole za takvo vozilo ili opremu.

- 4.7 Belgrade Airport d.o.o. pretpostavlja da su svi ULD kontejneri u vlasništvu avio-kompanija i da njima rukuje Pružalac usluga ZO osim ako nije obavešten o suprotnom.

Pružalac usluga ZO obavezan je da :

- a) obezbedi da su svi ULD kontejneri bezbedni za upotrebu i da su u skladu sa svim specifikacijama i zahtevima koje redovno izdaje Belgrade Airport d.o.o.
- b) obezbedi da njegovi Zaposleni ne koriste nebezbedne ULD kontejnere.
- c) obezbedi da se svi ULD kontejneri koriste i održavaju u skladu sa uputstvima proizvođača i ne dovodeći u pitanje opštost prethodne odredbe, Pružaocu usluga ZO neće biti dozvoljeno da u procesu rada koristi sredstva koja se smatraju neadekvatnim.
- d) aktivno upravlja opremom i zalihama ULD kontejnera, i u saradnji sa korisnikom Aerodroma kojeg opslužuje, obezbedi adekvatan nivo zaliha predmetne opreme kako bi se omogućilo da pružanje Usluga tokom sezone bude usklađeno sa raspoloživim kapacitetima za skladištenje na Belgrade Airport d.o.o., odnosno obezbedi da se, po potrebi, višak ULD kontejnera ukloni sa Belgrade Airport d.o.o.;
- e) obezbedi da se ULD kontejneri, kada nisu u upotrebi, adekvatno odlože i skladište na postolju ili kolicima i da su odgovarajuće zaštićeni u svim vremenskim uslovima;
- f) kada se ULD kontejneri čuvaju na paletama, Pružalac usluga ZO je saglasan da u slučaju da Belgrade airport d.o.o. izda nalog BAD i u prethodnom upozorenju Pružaocu usluga ZO, naknade navedene u dokumentu BAD će se primenjivati na skladištenje ULD kontejnera na paletama.
- g) obezbedi da se svi oštećeni ULD kontejneri uklone sa Aerodroma.

PRILOG 5 - OTPORNOST I SPREMNOST ZA SLUČAJ NEPREDVIĐENIH SITUACIJA

Odredbe ovog Priloga ne dovode u pitanje bilo koje druge odredbe ovih Uslova pristupa i korišćenja.

1.0 OPERATIVNA OTPORNOST

1.1 Standardi Usluga

Pružalac usluga ZO je saglasan da u svakom trenutku ispunjava sve Standarde usluge, bez obzira na red letenja avio-prevozioca. Međutim, moguće je pristati na odstupanja koja će biti usklađena i odobrena od strane Belgrade Airport d.o.o, a usled olakšavajućih okolnosti, kao što su vremenski uslovi, ograničenja vazdušnog saobraćaja i sl. Ovakva odstupanja moraju biti usaglašena i odobrena od strane Belgrade Airport d.o.o. i primenjivaće se po potrebi.

1.2 IT usluge

Da bi se obezbedila adekvatno otporna usluga putnicima i avio-kompanijama korisnicima Belgrade Airport d.o.o, Pružalac usluga ZO obavezan je da obezbedi da su usluge iz domena informacionih tehnologija otporne i adekvatno zaštićene. U skladu sa navedenim, Pružalac usluga ZO će postaviti ključnu IT opremu i sredstva kao što su, ali ne ograničavajući se na, serveri, ruteri široke mreže (WAN), svičevi i sistemi za skladištenje u objektima za naplatu koje obezbeđuje Belgrade Airport d.o.o., osim ukoliko Pružalac usluga ZO koristi udaljeni hosting sistem za sve IT usluge sa povezanim otpornim WAN mrežama.

Pružalac usluga ZO obavezan je da Belgrade Airport d.o.o. dostavi dokaz o održivom procesu za generisanje rezervnih kopija za sve IT sisteme i da se sistem testira na greške svakih 6 meseci. Ovaj proces trebalo bi da bude sastavni deo provere spremnosti za letnju i zimsku sezonu.

Svaki neplanirani prekid rada sistema koji bi mogao uticati na funkcionisanje aerodroma, mora se prijaviti Dežurnom menadžeru aerodroma-u kako bi se mogla ustanoviti procena uticaja.

1.3 Otkazani letovi

Pružalac usluga ZO je obavezan da obavesti Belgrade Airport d.o.o. o svim otkazanim i preusmerenim letovima što je pre moguće. Pružalac usluga ZO takođe mora posedovati adekvatne kapacitete i procese za kontrolu putnika i praćenje i povratak prtljaga u odgovarajućem vremenskom okviru.

2.0 SPREMNOST ZA SLUČAJ NEPREDVIĐENIH SITUACIJA

2.1 Pružalac usluga ZO u obavezi je da izradi i primenjuje planove za reagovanje u vanrednim/nepredviđenim situacijama kojima se rešavaju mogući poremećaji u funkcionisanju Aerodroma, i obavezan je da ih uskladi sa relevantnim planovima za reagovanje u vanrednim/nepredviđenim situacijama Belgrade Airport. Pružalac usluga ZO je u obavezi da u roku od 12 meseci od implementacije Contingency plana Operatera Aerodroma usvoji sopstveni Contingency plan (Business Continuity Plan).

2.2 Pružalac usluga ZO obavezan je da ispuni zahtevani nivo u odnosu na planove reagovanja u vanrednim/nepredviđenim situacijama kako je definisano u okviru Belgrade Airport d.o.o. politika poslovanja.

2.3 Pružalac usluga ZO, obavezan je da prisustvuje svim događajima koji su organizovani od strane Belgrade Airport d.o.o kako bi se ustanovio adekvatan način za reagovanje i definisale aktivnosti koje će se preduzeti u vanrednim situacijama odnosno da učestvuje u vežbama pripravnosti.

3.0 REAGOVANJE U SLUČAJU NEPREDVIĐENIH SITUACIJA

3.1 Pružalac GH usluge je saglasan da u potpunosti saraduje sa Belgrade Airport d.o.o. i sledi sva uputstva, pismena i usmena koje mu Belgrade Airport d.o.o dostavi, a koja su deo bilo kakve procedure za reagovanje u vanrednim situacijama u skladu sa usvojenim Planom za reagovanje u vanrednim situacijama, kao i da će učestvovati u planiranju reagovanja u nepredviđenim situacija i vežbama pripravnosti.

4.0 STABILAN OPERATIVNI SISTEM

- 4.1 Da bi se obezbedila maksimalna operativna stabilnost, Pružalac usluga ZO neće vršiti promene u svojim operativnim sistemima i pripadajućoj mrežnoj infrastrukturi bez saglasnosti Belgrade Airport d.o.o. Pružalac usluga ZO je obavezan da saopštiti sve planirane promene ili testove operativnih sistema koji su van kontrole Pružaoca usluga ZO i koje vrše spoljni dobavljači Operatera aerodroma.

PRILOG 6 – PLANOVI, POLITIKE I IZVEŠTAJI

Odredbe ovog Priloga ne dovode u pitanje bilo koje druge odredbe ovih Uslova pristupa i korišćenja.

1.0 POLITIKA, PLANOVI I EVIDENCIJE PRUŽAOCA USLUGA ZEMALJSKOG OPSLUŽIVANJA

1.1 Pružalac usluga ZO dužan je da na zahtev društvu Belgrade Airport d.o.o. obezbedi pristup aktuelnim primercima svojih politika, planova i evidencija, kako je definisano u Tabeli 1 u Dodatku 1 ovog priloga.

2.0 UGOVORENE USLUGE

2.1 Kako bi se omogućio Operateru aerodroma da prati izvršavanje obaveza Pružaoца usluga ZO definisanih Ugovorom/Uslovima pristupa i korišćenja, Pružalac usluga ZO mora dostaviti društvu Belgrade Airport d.o.o. potpuni spisak usluga koje su ugovorene sa avio-prevoziocima (za svakog avio-prevozioca) koje Pružalac usluga ZO opslužuje, u skladu sa ugovorom o pružanju usluga zemaljskog opsluživanja (SGHA) koji je važeći na dan stupanja na snagu ovih Uslova pristupa i korišćenja, a zatim nakon svake promene u ugovornim odnosima, u svakom slučaju najkasnije pet (5) radnih dana nakon zaključenja ugovora o pružanju usluga zemaljskog opsluživanja i/ili njegove izmene, u skladu sa situacijom.

2.2 Pružalac usluga ZO mora pismeno obavestiti Belgrade Airport d.o.o. čim sazna za bilo kakav sukob između odredaba navedenih u ovim Uslovima pristupa i korišćenja koje se odnose na usluge, standarde usluga, zahteve u pogledu zaštite životne sredine ili bezbednosti i zdravlja na radu i odredaba navedenih u bilo kom ugovoru koji je Pružalac usluga ZO zaključio sa avio-prevoziocima koje opslužuje. Pružalac usluga ZO je saglasan da je njegova odgovornost da obezbedi da svi takvi komercijalni ugovori ne budu u sukobu sa odredbama ovih Uslova pristupa i korišćenja.

3.0 SEZONSKA PRIPREMLJENOST

3.1 Pružalac usluga ZO dužan je da učestvuje u svim aktivnostima unapređenja sezonske pripremljenosti koje organizuje Belgrade Airport d.o.o. uključujući, ali ne ograničavajući se na razvoj profila potreba, zajedničko planiranje resursa, planiranje zapošljavanja i razvoj plana za nepredviđene situacije i otpornost.

3.2 Pružalac usluga ZO dužan je da dva puta godišnje, a najmanje 45 dana pre početka svake sezone vazdušnog saobraćaja (letnje, zimske), dostavi društvu Belgrade Airport d.o.o. potvrdu da raspored, spisak ljudstva i plan zapošljavanja Pružaoца usluga ZO odgovara nivou aktivnosti koje planira da sprovodi sa avio-prevoziocima tokom te sezone, što omogućava Pružaoцу usluga ZO da u svakom trenutku u potpunosti ispunji standarde usluga navedene u Prilogu 1 ovih Uslova pristupa i korišćenja.

4.0 IZVEŠTAVANJE O UČINKU

4.1 Pružalac usluga ZO je svestan da će Belgrade Airport d.o.o. meriti stvarni učinak u odnosu na Standarde usluga i procenjivati ispunjenost obaveza Pružaoца usluga ZO. Bez obzira na to, Pružalac usluga ZO dužan je da vodi evidenciju i prikuplja podatke u vezi sa uslugama, kao i da ih po potrebi dostavlja društvu Belgrade Airport d.o.o. na nivou detalja i u formatu koji Belgrade Airport razumno zahteva.

4.2 Ne dovodeći u pitanje bilo koju drugu obavezu Pružaoца usluga ZO, u slučaju da Pružalac usluga ZO nije postigao definisani Standard usluga, Pružalac usluga ZO mora sprovesti detaljnu analizu kako bi istakao kretanja i faktore koji utiču na učinak u vezi sa svakim korisnikom aerodroma kojem Pružalac usluga ZO pruža usluge, a sva takva analiza i povezani podaci moraju odmah biti dostavljeni društvu Belgrade Airport d.o.o. u okviru KAP-a, kao što je definisano u članu 11. ovih Uslova pristupa i korišćenja.

5.0 IZVEŠTAVANJE O INFRASTRUKTURI

5.1 Pružalac usluga ZO dužan je da odmah obavesti Belgrade Airport d.o.o., u formatu koji je prihvatljiv za Belgrade Airport d.o.o. prema uputstvima koja su navedena u Direktivama Belgrade Airport, o svim propustima/greškama na Aerodromu i njegovim instalacijama i opremi koje primeti tokom pružanja usluga ZO.

6.0 PRIMEDBE I PRIGOVORI KLIJENATA

- 6.1 Kada Belgrade Airport d.o.o. i avio-prevozioci koje Pružalac usluga ZO opslužuje smatraju prikladnim da Pružalac usluga ZO direktno odgovara na primedbu/prigovor korisnika, Pružalac usluga ZO mora:
- a) učiniti sve u svojoj moći da reši prigovor korisnika direktno sa putnikom u roku od 3 (tri) dana od prijema prigovora, ali u svakom slučaju mora potvrditi prijem prigovora u roku od 3 (tri) dana i uložiti sve razumne napore da reši prigovor što je pre moguće nakon toga, kao i da društvu Belgrade Airport d.o.o. dostavi kopiju svih odgovora koji mogu uticati na rad Aerodroma.
  - b) dostaviti izveštaj o prigovorima korisnika društvu Belgrade Airport d.o.o., sa brojem prigovora i informacijama o načinu njihovog rešavanja.
- 6.2 Kada Belgrade Airport d.o.o. ili avio-prevoznici koje Pružalac usluga ZO opslužuje smatraju neprikladnim da Pružalac usluga ZO direktno odgovara na primedbu/prigovor korisnika, Pružalac usluga ZO mora dostaviti određene informacije koje Belgrade Airport d.o.o. može razumno zahtevati kako bi u potpunosti odgovorio na prigovor korisnika, a Pružalac usluga ZO neće sam dalje odgovarati tom korisniku. Pružalac usluga ZO će odrediti osobu za kontakt iz svoje korisničke službe za direktnu komunikaciju sa društvom Belgrade Airport d.o.o.

7.0 PRIJAVLJIVANJE INCIDENATA

- 7.1 Pružalac usluga ZO mora odmah da obavesti Belgrade Airport d.o.o. u formatu koji je prihvatljiv za Belgrade Airport d.o.o. o bilo kakvom poremećaju ili obustavi pružanja usluga zemaljskog opsluživanja u roku od 12 sati od svakog poremećaja ili obustave pružanja usluga, kao i da Operateru aerodroma podnese izveštaj u kojem detaljno opisuje okolnosti takvog poremećaja ili obustave. Operater aerodroma ima pravo da od Pružaoca usluga ZO traži bilo koje informacije koje smatra potrebnim u vezi s bilo kojim poremećajem ili obustavom aktivnosti pružanja usluga zemaljskog opsluživanja, a Pružalac usluga ZO mora ispuniti takve zahteve u roku od dva (2) dana od dana prijema.
- 7.2 Pružalac usluga ZO dužan je da odmah pismeno obavesti Operatera aerodroma, u roku od dva (2) dana od saznanja o bilo kojem od njih, o svakom značajnom riziku i svakoj šteti po životnu sredinu u vezi s imovinom Aerodroma i Operatera aerodroma, kao i o drugim događajima koji mogu imati značajan nepovoljan uticaj na Aerodrom i/ili njegovu imovinu.

Dodatak:

1. Politika, planovi i zahtevi u pogledu izveštavanja o učinku Pružaoca usluga ZO

DODATAK 1 uz PRILOG 6: POLITIKA, PLANOVI I ZAHTEVI U POGLEDU IZVEŠTAVANJA O UČINKU Pružaoca usluga ZO

R.br.	Dokument	Učestalost	Napomene
Tabela A – Politike i planovi			
1.	Politika bezbednosti i zdravlja na radu	Na zahtev	
2.	Procene rizika	Na zahtev	Koje su relevantne za sve elemente aktivnosti zemaljskog opsluživanja pružaoca usluga ZO.
3.	Politika bezbednosti na Airside strani	Na zahtev	Uključujući Sistem upravljanja bezbednošću (SMS).
4.	Politika zaštite životne sredine	Na zahtev	
5.	Politika upravljanja energetsom efikasnošću	Na zahtev	
6.	Politika kvaliteta	Na zahtev	
7.	Politika obezbeđivanja	Na zahtev	
8.	Politika zabrane korišćenja opojnih sredstava i alkohola	Na zahtev	
9.	Potvrde o osiguranju	Na zahtev	
10.	Planovi za slučaj nepredviđenih situacija	Na zahtev	Kada postane primenjivo (Prilog 5, član 2.1)
11.	Proces izrade rezervne kopije (back - up) u IT sistemu	Na zahtev	
12.	Proces prenošenja kontrole na rezervni IT sistem u slučaju kvara	Na zahtev	
13.	Operativna pripremljenost i planiranje	Na zahtev	Ne samo dokument sa takvim nazivom već može obuhvatiti sve informacije koje se na to odnose.
14.	Geo-označavanje i telematika	Na zahtev	Kada postane primenjivo (Prilog 4, član 4.4)

PRILOG 7 – ZABRANJENE AKTIVNOSTI

„IFC“ je skraćenica od INTERNATIONAL FINANCE CORPORATION (Međunarodna finansijska korporacija) i odnosi se na (i) međunarodnu organizaciju osnovanu Sporazumom među državama članicama, uključujući Republiku Srbiju, i (ii) zajmodavca u skladu sa ZAJEDNIČKIM UGOVOROM O USLOVIMA između VINCI AIRPORTS D.O.O. BEOGRAD (sada BELGRADE AIRPORT d.o.o. Beograd) kao zajmoprimca i članica IFC-a.

Svrha ovih smernica je da pojasni značenje pojmova „koruptivne prakse“, „pravarne radnje“, „postupci prinude“, „tajno dogovaranje“ i „prakse ometanja“.

1. KORUPTIVNE PRAKSE

„Koruptivna praksa“ podrazumeva nuđenje, davanje, primanje ili traženje, direktno ili indirektno, bilo čega vrednog sa ciljem nedozvoljenog uticaja na postupke druge strane.

TUMAČENJE

A. Koruptivne prakse podrazumevaju davanje mita i provizije. Da bi praksa bila okarakterisana kao koruptivna mora uključivati korišćenje nedozvoljenih sredstava (kao što je davanje mita) radi kršenja ili umanjenja obaveza koje je primalac dužan da izvršava, kako bi davalac stekao neopravdanu korist ili izbegao obavezu.

Kršenja zakonskih propisa o zabrani monopola, hartijama od vrednosti i drugi prekršaji zakona koji nisu ovakve prirode izuzeti su iz definicije koruptivnih praksi.

B. Prihvata se činjenica da ugovori o stranim investicijama, koncesije i druge vrste ugovora obično zahtevaju od investitora doprinose u svrhu dobrinamernih ciljeva socijalnog razvoja ili pružanje finansijske podrške infrastrukturi koja nije povezana sa projektom.

Slično tome, od investitora se često zahteva ili očekuje da daju doprinose lokalnim bona fide dobrotvornim organizacijama. Ovakve prakse ne smatraju se koruptivnim praksama u smislu ovih definicija, pod uslovom da su dozvoljene prema nacionalnim propisima i potpuno prikazane u knjigama i zapisima davaoca. Isto tako, investitor neće biti smatran odgovornim za koruptivne prakse ili prevarne radnje koje počine subjekti koji upravljaju bona fide fondovima ili dobrotvornim doprinosima za društveni razvoj.

C. U kontekstu ponašanja između privatnih subjekata, nuđenje, davanje, primanje ili traženje korporativnog gostoprimstva i poklona koji su uobičajeni prema međunarodno prihvaćenim standardima u datoj oblasti neće se smatrati koruptivnim praksama, osim ako takav postupak krši važeći zakon.

D. Plaćanje razumnih troškova putovanja i zabave javnih zvaničnika od strane subjekata iz privatnog sektora, kada su ti troškovi u skladu sa postojećom praksom prema relevantnom zakonu i međunarodnim konvencijama, neće se smatrati koruptivnim praksama.

E. Za potrebe sprovođenja, tumačenje pojma „koruptivne prakse“ u odnosu na novčane podsticaje za ubrzanje administrativnog postupka uzeće u obzir odredbe relevantnog zakona i međunarodne konvencije koje se odnose na korupciju.

2. PREVARNE RADNJE

„Prevarna radnja“ je svaka radnja ili propust, uključujući netačno predstavljanje, koji namerno ili nesmotreno dovodi neki subjekat u zabludu, ili pokušava da ga dovede u zabludu, radi sticanja finansijske ili druge koristi ili izbegavanja obaveze.

TUMAČENJE

A. Smatra se da su radnja, propust ili netačno predstavljanje izvršeni nesmotreno ako su učinjeni uz nepromišljenu ravnodušnost u odnosu na to da li su istiniti ili lažni. Sama činjenica da su takve informacije netačne, nastala usled jednostavne nepažnje, nije dovoljna da se to smatra „prevarnom radnjom“ u smislu ovog Ugovora.

B. Namera je da pojam prevarnih radnji obuhvati radnje ili propuste koji su usmereni ka ili protiv nekog subjekta iz Grupacije Svetske banke. Takođe obuhvata prevarne radnje usmerene ka ili protiv država članica Grupacije Svetske banke u vezi sa dodelom ili sprovođenjem vladinog ugovora ili koncesije u projektu koji finansira Grupacija Svetske banke. Prevare nad ostalim trećim licima nisu odobrene, ali nisu ni posebno sankcionisane u operacijama IFC, MIGA ili PRG. Isto tako, druge nezakonite radnje nisu odobrene, ali se neće smatrati prevarnom radnjom za potrebe ovog Ugovora.

3 . POSTUPCI PRINUDE

„Postupak prinude“ predstavlja nanošenje štete ili povrede, ili pretnju nanošenjem štete ili povrede, direktno ili indirektno, bilo kom licu ili imovini tog lica, u cilju nedozvoljenog uticaja na postupke tog lica.

TUMAČENJE

A. Postupci prinude predstavljaju radnje koje se preduzimaju u cilju nameštanja ponuda ili u vezi sa javnom nabavkom ili dobijanjem ugovora sa državom, ili u cilju nastavljanja koruptivne prakse ili prevarne radnje.

B. Postupci prinude su pretnje ili stvarne nezakonite radnje poput povrede ili otmice lica, oštećenja imovine ili povrede zakonski priznatih interesa, s ciljem sticanja nepravedne prednosti ili izbegavanja obaveza. Nije predviđeno da ovaj pojam obuhvata teško pregovaranje, korišćenje zakonskih ili ugovornih sredstava ili pravne postupke.

4 . TAJNO DOGOVARANJE

„Tajno dogovaranje“ je dogovor između dve ili više strana sa ciljem da se ostvari neka nedozvoljena namera, uključujući nedozvoljeni uticaj na postupanje neke druge strane.

TUMAČENJE

Tajno dogovaranje predstavlja radnje koje se preduzimaju u cilju nameštanja ponuda ili u vezi sa javnom nabavkom ili dobijanjem ugovora sa državom, ili u cilju nastavljanja koruptivne prakse ili prevarne radnje.

5 . PRAKSE OMETANJA

„Praksa ometanja“ podrazumeva (i) namerno uništavanje, falsifikovanje, menjanje ili prikrivanje dokaznog materijala za istragu ili davanje lažnih izjava istražiteljima, kako bi se materijalno ometala istraga Grupacije Svetske banke o navodima o korupciji, prevaranim radnjama, prinudi ili tajnom dogovaranju i/ili pretnje, uznemiravanje ili zastrašivanje bilo kog subjekta radi sprečavanja da otkrije svoja saznanja o stvarima relevantnim za istragu ili da nastavi istragu, ili (ii) radnje koja imaju za cilj da materijalno ometaju IFC u ostvarivanju pristupa ugovorno zahtevanim informacijama u vezi sa istragom Grupacije Svetske banke o navodima o korupciji, prevari, prinudi ili tajnom dogovaranju.

TUMAČENJE

Bilo koja radnja koju je strana zakonito ili na drugi način pravilno preduzela da zadrži ili sačuva svoja regulatorna, zakonska ili ustavna prava, kao što je privilegija poverljivosti u odnosima advokata i klijenta, bez obzira da li je takva radnja imala za efekat ometanje istrage, ne predstavlja praksu ometanja.

OPŠTA TUMAČENJA

Lice ne bi trebalo da bude odgovorno za radnje koje preduzimaju nepovezana treća lica osim ako je učestvovalo u zabranjenoj radnji o kojoj je reč.

PRILOG 8 – POSEBNI ZAHTEVI BELGRADE AIRPORT U VEZI SA QHSE

Posebni QHSE zahtevi Operatera aerodroma (u daljem tekstu: Zakupodavac) koji se odnosi na BZR, ŽZS,ZOP

Za sve Pružaoce usluga ZO (u daljem tekstu: Zakupac), kao i eventualne izvođače/podizvođače ukoliko ih zakupac angažuje za obavljanje radnih aktivnosti na lokaciji uslovi su da pre početka radova steknu status kvalifikovanog izvodjača radova. U slučaju da Zakupac angažuje izvođače/podizvođače radova, odnosno zaposlene podizvođača radova, u obavezi je da tokom postupka nabavke o tome obavesti Naručioca.

Dokumentaciju koju je potrebno da dostavi Zakupac/Izvođač/podizvođač, je definisana u dokumentu - Zahtev za dostavu QHSE dokumentacije PC-MNG.OHS.10.002.

Ukoliko zakupac prilikom rekonstrukcije objekta, dogradnje obavlja građevinske radove, mesta na kome se izvode radovi, prostoru na kojima se izvode radovi (Iskopavanja, zemljani radovi, građenje,montaža i demontaža već proizvedenih elemenata, rekonstrukcija ili opremanje, adaptacija, renoviranje, sanacija, demontiranje,rušenje, investiciono održavanje,održavanje - bojenje i čišćenje,drenaža), za izvođenje radova se planira dva ili više izvođača, radovi traju više od 30 dana, istovremeno se angažuju više od 20 izvršioca, ukoliko se radovi izvode na površini većoj od 300 m², prilikom obavljanja radne aktivnosti pojavljuju specifični rizici u (prilogu 2) Uredbe o bezbednosti i zdravlja na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima ("Sl.glasnik RS", BR.14/2009, 95/2010 I 98/2018) , posebni QHSE uslovi su sledeći:

Izrada Aneksa ili Ovlašćenja o imenovanju Ponuđača za Zastupnika investitora, a po Uredbi o bezbednosti I zdravlja na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima, kojom će imati obavezu da sprovede sve mere bztz navedene u Uredbi, u ime investitora, nakon čega je u obavezi da dostavi:

- Plan preventivnih mera za navedeno gradilište, Prijavu radova i Odluku o imenovanju koordinatora u fazi izrade projekta
- Elaborat o uređenju gradilišta / Bezbednosti I zdravlja na radu
- Prijava gradilišta od strane Izvođača
- Prijava gradilišta od strane Investitora/Zastupnika Investitora.
- Zastupnik investitora je dužan da odredi koordinatora za izvođenje radova kada na gradilištu izvode ili je predviđeno da će radove izvoditi dva ili više izvođača radova.

Zakupac se obavezuje da za vreme trajanja ugovora:

- Upravlja otpadom nastalim usled usluga izvođenja radova (renoviranje objekta) kao I da uklanja isti.
- Održava u ispravnom stanju inventar I opremu zakupca, ukoliko mu je predate na korišćenje prilikom uvođenja u posed poslovnog prostora;
- Zakupac se obavezuje da priliikom realizacije ugovorenih usluga u zakupljenom prostoru, odnosno na lokaciji Zakupodavca, primenjuje sve mere i odredbe definisane Sporazumom o bezbednosti I zdravlja na radu koji se prilaže uz ovaj ugovor (Prilog 9) i čini sastavni deo Nepoštovanja odrednbi ovog Sporazuma može da predstavlja Razlog za raskid ovog ugovora I naknadu pričinjene štete.

Nakon potpisivanja Ugovora i Sporazuma o BZR, ZZŠ, ZOP, a pre početka radova sledi realizacija Uvodne QHSE obuke za sve zaposlene Zakupca/izvođača i podizvođača.

Napomena: Ukoliko u toku radova dođe do identifikacije novih rizika, definisanje naknadnih mera biće u skladu sa potpisanim Sporazumom o BZR, ZZŠ, ZOP.

PRILOG 9 – NACRT SPORAZUMA O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE I ZAŠTITI OD POŽARA

SPORAZUM O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU, ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE I ZAŠTITI OD POŽARA

zaključen između:

BELGRADE AIRPORT d.o.o. sa sedištem u 11180 Beograd 47, Beograd-Surčin, matični broj: 21364568, PIB: 110572920; koje zastupa _____ (u daljem tekstu: **Domaćin lokacije**)

i
_____, sa sedištem u _____, matični broj: _____, PIB: _____, koje zastupa direktor _____ (u daljem tekstu: **Pružalac usluga ZO**)

*U daljem tekstu Sporazum o bezbednosti i zdravlju na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara označen je kao **Sporazum**. Domaćin lokacije i Zakupac se takođe mogu označiti pojedinačno kao „**Ugovorna strana**“ i zajednički kao „**Ugovorne strane**“. U daljem tekstu, Klauzule o bezbednosti i zdravlju na radu, zaštiti životne sredine i zaštiti od požara se označavaju kao **Klauzule BZR, ZŽS i ZOP**, odnosno **Klauzule QHSE**.*

Ugovorne strane saglasno konstatuju sledeće:

Ovaj Sporazum se odnosi na prostore koje u obavljanju poslova koriste i dele Domaćin lokacije i Pružalac usluga ZO.

Domaćin lokacije i Pružalac usluga ZO su zaključili Ugovor/Okvirni sporazum o poslovnoj saradnji/uslugama/zakupi poslovnog prostora broj "_____" dana _____ (u daljem tekstu „Ugovor“).

Poslovni procesi Pružaoca usluga ZO prilikom izvođenja poslovnih aktivnosti, koje se izvode na lokaciji Domaćina, moraju biti usmereni tako da se osigura bezbednost i zdravlje ljudi, sigurnost imovine, kao i da se zaštiti životna sredina.

Od Pružaoca usluga ZO očekuje se da u obavljanju delatnosti primenjuje sva pravila i procedure koje će doprineti svođenju rizika od povrede ljudi i gubitaka ili oštećenja imovine i ugrožavanja životne sredine na zanemarljiv nivo.

Značenje termina i skraćenica koji se koriste u ovom Sporazumu:

- BZR – Bezbednost i zdravlje na radu (zakoni, podzakonska akta i interne procedure);
- Lice za bezbednost i zdravlje na radu (BZR) - lice koje obavlja poslove bezbednosti i zdravlja na radu, ima položen stručni ispit o praktičnoj osposobljenosti i koje poslodavac pismenim aktom odredi za obavljanje tih poslova.
- QHSE: Opšteprihvaćena skraćenica od engleskih reči „Quality, Health, Safety, Enviroment“, u srpskom jeziku kvalitet, bezbednost i zdravlje na radu, životna sredina
- Lice za koordinaciju, prema odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, jeste lice koje koordinira sprovođenje zajedničkih mera ovog Sporazuma.
- Radni prostor – deo radnog prostora Domaćina lokacije koji po osnovu Ugovora ili drugog pravnog akta koriste Ugovorne strane za obavljanje radova, pružanje usluga ili pristup svom fizički izdvojenom radnom prostoru.
- Obaveze koje su predmet Sporazuma – one obaveze iz ovog Sporazuma koje je Pružalac usluga ZO svojim potpisom prihvatio;
- Naručilac radova – Pružalac usluga ZO koji za radove angažuje treća lica (koja nisu potpisnici ovog Sporazuma).
- Izvršilac radova/Izvođač/Podizvođač – treća lica koja je Pružalac usluga ZO angažovao za izvođenje radova.
- Domaćin lokacije – pravno lice u čijem radnom prostoru Pružalac usluga ZO obavlja poslove iz svog delokruga rada po osnovu ugovora ili drugog pravnog akta kojim su regulisane međusobne obaveze.
- Izvor energije – priključno mesto na instalacijama ili uređajima u radnom prostoru Domaćina lokacije, a koje uz izričitu pisanu saglasnost ili prema odredbama Ugovora koristi Pružalac usluga ZO (odnosi se na instalacije toplovođa, elektroinstalacije, gasne instalacije, pneumatske i hidroinstalacije - fiksne ili agregatske).
- Orijentaciona obuka – obuka za bezbedan rad sopstvenih zaposlenih i trećih lica (svih onih koji nisu potpisnici ovog Sporazuma) u radnom prostoru Domaćina lokacije, a koju vrši jedna od Sporazumnih strana (Domaćin lokacije ili Pružalac usluga ZO, po odobrenju i u skladu sa dokumentacijom koju dostavlja Domaćin lokacije);

- Bezbedan rad – rad uz prethodno ispunjenje svih mera predviđenih važećim propisima i standardima, a na način definisan ovim Sporazumom.

Ugovorne strane su se sporazumele o sledećem:

1.1. PREDMET

1.1.1. Predmet ovog Sporazuma je definisanje dužnosti, prava, obaveza i odgovornosti Ugovornih strana koje dele isti radni prostor, kao i njihovih zaposlenih i drugih lica koja angažuju, a koje se odnose na bezbednost i zdravlje na radu (u daljem tekstu: BZR), zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: ZŽS) i zaštitu od požara (u daljem tekstu: ZOP).

MERODAVNO PRAVO

1.2.1. Ugovorne strane su dužne da tokom trajanja Ugovora postupaju u svemu u skladu sa važećim zakonima:

- Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS“, broj 35/2023) i ostalim važećim propisima u Republici Srbiji iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
- Zakonom o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS“, br. 135/04, 36/09 i 72/09 - dr. zakon, 43/2011 - odluka US i 14/2016 i 95/2018) i ostalim važećim propisima u Republici Srbiji iz oblasti zaštite životne sredine;
- Zakonom o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS“, br. 111/2009, 20/2015, 87/2018 i 87/2018 - dr. zakon) i ostalim važećim propisima u Republici Srbiji iz oblasti zaštite od požara;
- Internim aktima Domaćina lokacije baziranim na zakonskoj regulativi države.

1.2.2. Pružalac usluga ZO je dužan da saraduje sa Domaćinom lokacije u primeni propisa iz oblasti BZR, ZŽS i ZOP preko svojih ovlašćenih lica i servisa.

1.3. PLANIRANJE

1.3.1. Pružalac usluga ZO je **dužan** da, neposredno pre početka ugovorenih aktivnosti, identifikuje Lice za koordinaciju primene mera QHSE i u saradnji sa Odgovornim licem Domaćina lokacije izradi Plan za BZR, ZŽS i ZOP za aktivnosti/radne procese/radove u kojem će biti navedene sledeće informacije:

- Spisak važećih propisa i standarda BZR, ZŽS i ZOP u skladu sa obimom aktivnosti
- Uloge i odgovornost za BZR, ZŽS i ZOP na lokaciji, uključujući podizvođače
- Proceduru za procenu rizika sa relevantnim primerima koji prikazuju kako se opasnosti vezane za obim radova svode na najniži razumno prihvatljiv nivo (ALARP – As Low As Reasonably Practicable)
- Procedure za izveštavanje o zamalo izbegnutim događajima i incidentima
- Opis procedure za istraživanje nesreća uključujući odgovornosti
- Opis aktivnosti za reagovanje u vanrednim situacijama
- Plan kontrole i inspekcija u skladu sa obimom aktivnosti

Zakupac se podstiče da uključi svoje vlastite zahteve koji se odnose na BZR, ZŽS i ZOP u ovaj dokument.

1.3.2. Lica za koordinaciju i kontrolu sprovođenja ovog Sporazuma u smislu Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS“, br. 35/2023) su:

- **Vladan Živanović, koordinator BZR (mob: +381 60 830 1185)**
- **Dragana Zdravković, specijalista za BZR (mob: +381 60 321 9232) ispred Domaćina lokacije,**
- **Bojana Sredojević – Adamović, viši specijalista za ZŽS (mob: +381 60 830 13 64)**
- **Slađana Petrić, specijalista za ZŽS (mob: +381 64 848 5067) ispred Domaćina lokacije,**
- _____, _____ (mob: + _____) ispred Zakupca (naziv kompanije/poslodavca)

1.3.3. Lica za koordinaciju i kontrolu sprovođenja ovog Sporazuma u smislu Zakona o bezbednosti hrane („Službeni glasnik RS“, br. 101/2009, 17/2019, 113/2017) su *:

- **Tijana Jokić, menadžer kvaliteta i korporativne usklađenosti (mob: +381 60 830 1608)**
- **Stanko Kostić, specijalista za kvalitet i usklađenost (mob: +381 60 830 1610)**

*Odnosi se na zakupce čije aktivnosti spadaju pod nadležnost Zakona o bezbednosti hrane („Službeni glasnik RS“, br. 41/2009 i 17/2019) i Zakona o sanitarnom nadzoru („Službeni glasnik RS“, br. 125/2004).

- _____, _____ (mob: + _____) ispred Pružaoca usluga ZO (naziv kompanije/poslodavca)

1.4. STRUČNOST I ORIJENTACIONA/UVODNA OBUKA

1.4.1. Pružalac usluga ZO je dužan da obavesti svoje zaposlene, uključujući osoblje Izvršioca radova/podizvođača koje angažuje za rad na lokaciji Domaćina lokacije, o njihovim obavezama iz ovog Sporazuma.

1.4.2. Pružalac usluga ZO je dužan da Domaćinu lokacije dostavi sve relevantne podatke o svojim zaposlenima, sa spiskom zaposlenih i njihovim svojeručnim potpisom kojim se potvrđuje da su upoznati sa i da su razumeli svoje obaveze iz ovog Sporazuma.

Ova orijentaciona obuka će minimalno uključivati razgovor o opasnostima na lokaciji i reagovanju u vanrednim situacijama.

Pružalac usluga se obavezuje da će na poslovima koje obavlja u radnom prostoru Domaćina lokacije angažovati zaposlene koji su:

- obučeni iz oblasti BZR, ZŽS i ZOP u svom pravnom subjektu,
- upoznati sa opasnostima i štetnostima, pravilima i uslovima bezbednog rada prema odredbama Domaćina lokacije.

Upoznavanje sa specifičnostima mera BZR, ZŽS i ZOP u radnom prostoru izvršiće Domaćin lokacije, a prema prethodno definisanom tipu i obimu radova. Upoznavanjem se smatra i dostavljanje pisane forme (Uputstva, Procedure, Vodiča i sl.) drugoj Sporazumnoj strani.

1.4.3. Pružalac usluga ZO je dužan da svoje zaposlene i lica koja angažuje za pružanje usluga / izvođenje radova, pre uvođenja u radni prostor prijavi Domaćinu lokacije i obezbedi navedenim licima Uvodnu obuku o BZR, ZŽS i ZOP realizovanu od strane Domaćina lokacije, kao i svaku drugu obuku koju organizuje Domaćin lokacije kada se proceni da je takva obuka neophodna za bezbedno pružanje usluga / izvođenje radova. Pružalac usluga ZO je dužan da obezbedi prisustvo svojih radnika na ovoj orijentacionoj obuci blagovremeno i na način dogovoren sa Domaćinom lokacije. Svi uslovi obuke o QHSE definisani su Pravilnikom o bezbednosti i zdravlju na radu Republike Srbije, Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS“, br. 101/2005, 91/2015 i 113/2017 - dr. zakon) i drugim relevantnim propisima Republike Srbije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

1.4.4. Pružalac usluga ZO je dužan da o svom trošku obezbedi kvalifikovanu radnu snagu za koju ima dokaz o sprovedenim obavezanim lekarskim pregledima i završenim obukama u skladu sa važećim propisima koji regulišu BZR, ZŽS i ZOP i koja će biti opremljena adekvatnom ličnom zaštitnom opremom za pružanje usluga / izvođenje radova, a sve u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti BZR, ZŽS i ZOP, odnosno internim dokumentima Domaćina lokacije.

1.4.5. Pružalac usluga ZO je dužan da obezbedi dovoljan broj obučenog i kvalifikovanog osoblja za pružanje prve pomoći u prostoru koji deli sa Domaćinom lokacije.

1.5. POSEBNA PRAVILA I ZAHTEVI

1.5.1. Pružalac usluga ZO je dužan da Organizacionom delu za korporativnu bezbednost Domaćina lokacije prijavi i odjavi svakog zaposlenog, opremu i sredstva koje angažuje pri radu kod Domaćina lokacije najmanje na dnevnoj osnovi, koji bez dozvole za ulazak / adekvatnog identifikacionog dokumenta ne mogu ući na objekte Domaćina lokacije. Samo osoblje koje je prošlo Uvodnu obuku za lokaciju ima odobren pristup.

1.5.2. Pružalac usluga ZO, njegovi zaposleni i sva druga lica koja angažuje dužni su da se u toku trajanja Ugovora, kao i prilikom otklanjanja nedostataka u garantnom roku, pridržavaju svih pravila, internih standarda, procedura, uputstava i instrukcija o BZR, ZŽS i ZOP koje su na snazi kod Domaćina lokacije, saglasno *PC-MNG.OHS.010 Procedura Upravljanje izvođačima i trećim licima po pitanju QHSE u BA*, a naročito su dužni da se pridržavaju sledećih pravila:

1.5.2.1. Zabranjeno je izbegavanje primene i/ili ometanje sprovođenja mera BZR, ZŽS i ZOP drugih lica.

1.5.2.2. Nijedan posao ne može početi bez obavljanja odgovarajuće, relevantne i adekvatne procene rizika u kojoj se navode opasnosti uz potvrdu uspostavljanja i važenja odgovarajućih kontrola. Od Pružaoca usluga ZO se očekuje da poseduje generičke procene rizika spremne za obim radova i da su iste ažurirane za trenutne uslove na lokaciji.

1.5.2.3. Za obavljanje svakog radnog zadatka obavezno je poštovanje pravila o nošenju lične zaštitne opreme (LZO). Minimalni zahtevi LZO uključuju nošenje zaštitne odeće, zaštitne obuće i zaštite za oči. Korišćenje visokovidljivih/reflektujućih markera/prsluka je obavezno na lokacijama gde se to zahteva u skladu sa internim pravilima Domaćina lokacije. Ukoliko se zahteva dodatna LZO, Pružalac usluga ZO je dužan da osigura da ista odgovaraju nameni i da su slobodno dostupna njegovim zaposlenima/Izvršiocima radova/podizvođačima.

1.5.2.4. Procedure o BZR, ZŽS i ZOP i operativne procedure Domaćina lokacije za implementaciju sistema radnih dozvola (RD) uvek moraju biti ispoštovane. Pružalac usluga ZO može dobiti dozvolu da koristi vlastiti sistem radnih dozvola, ukoliko pokaže dokaz o postojanju interne procedure, odnosno odgovarajući i efikasan sistem radnih dozvola.

- 1.5.2.5. Procedure za izolaciju i zaključavanje izvora energije uvek moraju biti ispoštovane.
- 1.5.2.6. Najstrože je zabranjen ulazak, boravak ili rad na teritoriji ili u prostorijama Domaćina lokacije pod dejstvom alkohola i/ili drugih opojnih sredstava (narkotika).
- 1.5.2.7. Zabranjeno je unošenje oružja unutar lokacija Domaćina.
- 1.5.2.8. Zabranjen je svaki vid fotografisanja na lokacijama i objektima Domaćina lokacije ukoliko Pružalac usluge ZO ne pribavi pisanu dozvolu. Fotografisanje je dozvoljeno samo i isključivo u poslovne svrhe. Pružalac usluge ZO određuje lokacije koje se mogu fotografisati bez dodatnih dozvola u svrhu obavljanja radnih aktivnosti.
- 1.5.2.9. Pušenje je dozvoljeno samo na za to predviđenim i označenim mestima, definisanim od strane Domaćina lokacije.
- 1.5.2.10. U zonama opasnosti od eksplozija je zabranjena upotreba otvorenog plamena, vozila bez „hvatača“ varnica i dozvoljena je upotreba isključivo opreme zaštićene svojstvenom bezbednošću. Ukoliko osoblju Zakupca nije poznata klasifikacija zone opasnosti, potrebno je da se obrate Odgovornom licu Domaćina lokacije.
- 1.5.2.11. Obavezno je poštovanje pravila i signalizacije bezbednosti u saobraćaju na lokaciji i unutar operativnih radnih prostora Domaćina lokacije.
- 1.5.2.12. Svi incidenti se moraju odmah prijaviti Domaćinu lokacije, saglasno *PC-MNG.OHS.04 - Procedura Društva „Obaveštavanje, evidentiranje, istraživanje i periodično izveštavanje o QHSE događajima u BA“*, kao i nadležnim organima u skladu sa zakonom.
- 1.5.2.13. Domaćin lokacije je dužan da obezbedi adekvatnu i efikasnu zaštitu od požara i dostupnost protivpožarne opreme u svakom momentu na lokaciji u skladu sa procenom rizika od požara. Prilikom realizacije „toplih poslova“ - poslova sa izvorima toplote, Sporazumna strana je dužna da postupa u skladu sa procedurama Domaćina lokacije.
- 1.5.2.14. Pružalac usluga ZO je dužan da implementira korektivne i preventivne mere koje proizilaze iz izveštaja o nesrećama, izveštaja o kontroli i reviziji, i u skladu sa zahtevima Domaćina lokacije vezanim za pitanja BZR, ZŽS i ZOP.
- 1.5.2.15. Pružalac usluga ZO je isključivo odgovoran za BZR svojih zaposlenih i svih drugih lica koja angažuje za pružanje usluga / izvođenje radova. U slučaju nepoštovanja pravila BZR, ZŽS i ZOP, odnosno nemara od strane Pružaoca usluga ZO, Domaćin lokacije neće snositi nikakvu odgovornost, niti isplatiti naknade/troškove Pružaocu usluga ZO po pitanju povreda na radu, odnosno oštećenja opreme, sredstava, oruđa i alata.
- 1.5.2.16. Pružalac usluga ZO je dužan da svoj posao izvršava na marljiv i odgovoran način koji neće ugroziti bezbednost hrane u skladu sa relevantnim zakonima i dobrom higijenskom praksom, definisanom HACCP dokumentima Domaćina lokacije, odnosno regulativom iz oblasti sanitarne bezbednosti usluga, hrane, namirnica i proizvoda.
- 1.5.2.17. Pružalac usluga ZO je dužan da Domaćinu lokacije dokumentuje da su njegovi zaposleni stručno obučeni u vezi sa pitanjima higijene i bezbednosti hrane.
- U skladu sa relevantnim zakonskim propisima, Pružalac usluga ZO je u obavezi da Domaćinu lokacije dostavi Plan održavanja higijene, koji mora uključivati održavanje higijene prostorija, lične higijene zaposlenih, radnih uniformi, opreme i instalacija. Pružalac usluga ZO dužan je da Domaćinu lokacije dostavi opis proizvoda, Analizu opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka u pogledu kvaliteta i bezbednosti hrane (HACCP analiza) sa definisanim planom kontrole kritičnih kontrolnih tačaka (CCP), planom mikrobiološke kontrole i uzimanja uzoraka. Pored toga, Pružalac usluga ZO mora Domaćinu lokacije dostaviti registar hemijskih sredstava koja se koriste u obavljanju poslova, sa ažuriranim bezbednosnim listama (MSDS) za svako sredstvo na srpskom jeziku.

*Zahtevi iz tačke 1.5.2.17. odnose se na Pružaoca usluga ZO čije aktivnosti spadaju u nadležnost Zakona o bezbednosti hrane („Službeni glasnik RS“, br. 41/2009 i 17/2019) i Zakona o sanitarnom nadzoru („Službeni glasnik RS“, br. 125/2004).

1.6. SERTIFIKACIJA

- 1.6.1. Pružalac usluga ZO je dužan da o svom trošku obezbedi sve potrebne preglede, stručne nalaze, ateste i dozvole za opremu, sredstva, uređaje i alate koji će biti korišćeni za pružanje usluga / izvođenje radova, u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti BZR, ZŽS i ZOP, kao i svim drugim propisima i važećim standardima odnosno internim dokumentima Domaćina lokacije. Ukoliko Domaćin lokacije utvrdi da oprema, sredstva, uređaji i alati nemaju potrebne ateste i/ili dozvole i/ili potvrde o izvršenim pregledima ili da nisu odgovarajući za upotrebu, unošenje istih u posed Domaćina lokacije neće biti dozvoljeno.
- 1.6.2. Pružalac usluga ZO je dužan da bez nadoknade svojim radnicima/Izvršiocima/podizvođačima obezbedi svu neophodnu ličnu zaštitnu opremu (LZO). Ova LZO mora biti u skladu sa važećim propisima i odgovarajuća za upotrebu. Dodatna specijalizovana LZO se mora obezbediti ukoliko je to neophodno i mora biti odgovarajuća za upotrebu.

1.7. IZVEŠTAVANJE O BZR, ZŽS I ZOP

- 1.7.1. Sve nesreće (QHSE događaji) se odmah moraju prijaviti Domaćinu lokacije, a nadležnim organima ukoliko se to zakonom zahteva, saglasno *PC-MNG.OHS.04 - Procedura Društva „Obaveštavanje, evidentiranje, istraživanje i periodično izveštavanje o QHSE događajima u BA“*. Pružalac usluga ZO je dužan da na zahtev Domaćina lokacije istraži sve nesreće koje dovedu do bilo kakvog gubitka (povrede koje dovedu do izgubljenog vremena na radu (engl. Lost Time Injury), oštećenja opreme, izlivanja opasnih materija u životnu sredinu koja prouzrokuju štetu). Pružalac usluga ZO je dužan da sprovede formalnu proceduru istrage nesreće i da omogući Domaćinu lokacije da učestvuje u istragama ako se to zahteva. Sporazumna strana je dužna da Domaćinu lokacije pokaže sve izveštaje o istrazi.

1.7.2. Zakupac je dužan da vodi i održava regulatorne evidencije iz oblasti BZR, ZŽS i ZOP sa aspekta poslodavca/pravnog subjekta, koje se u slučaju potrebe i posebnog zahteva podnose Domaćinu lokacije na uvid, najkasnije u roku od 5 radnih dana od dana zahteva.

1.8. KONTROLE I NADZOR

1.8.1. Pružalac usluga ZO je dužan da imenuje lice za bezbednost i zdravlje na radu i da o tome obavesti Domaćina lokacije.

1.8.2. Lice za koordinaciju sprovođenja zajedničkih mera ovog Sporazuma, a u skladu sa članom 19. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, angažuje Domaćin lokacije.

1.8.3. Pružalac usluga ZO dužan je da se pridržava mera vezanih za sprovođenje bezbednosti i zdravlja na radu u radnoj okolini koje dobije od Lica za koordinaciju Domaćina lokacije.

1.8.4. Lice za koordinaciju u zavisnosti od potrebe, a obavezno kada se planira izvođenje specifičnih poslova sa povećanim rizikom, posebno onih za koje je neophodna Dozvola za rad, dužno je da održi sastanak sa predstavnicima Ugovornih strana.

1.8.5. Prisustvovanje sastanku predstavnika Ugovornih strana, na poziv Lica za koordinaciju, obavezno je.

1.8.6. Predstavnici Ugovornih strana mogu se i van sastanaka obraćati Licu za koordinaciju radi sprovođenja zajedničkih mera.

1.8.7. Pružalac usluga ZO je saglasan da omogući ovlašćenim licima Domaćina lokacije, Licima za sprovođenje zajedničkih mera ili Licu za koordinaciju Sporazuma da izvrše kontrolu ispunjenosti obaveza koje su predmet ovog Sporazuma u radno vreme Domaćina lokacije i uz prethodnu najavu i dobijenu saglasnost. Ukoliko prilikom navedene kontrole budu utvrđeni nedostaci, Domaćin lokacije i Sporazumna strana će sačiniti Plan unapređenja mera QHSE. Navedeni Plan mora biti odobren od strane ovlašćenih lica Domaćina lokacije, koji imaju pravo da pregledaju plan i zahtevaju korekcije, u cilju potpunog ispunjenja zakonskih propisa i internih standarda Domaćina lokacije iz oblasti QHSE.

1.8.8. Izvršilac Plana unapređenja mera QHSE je dužan da podnosi izveštaje o napretku u rešavanju pitanja za aktivnosti pokrenute na osnovu svih mehanizama izveštavanja.

1.9. UPRAVLJANJE ZAŠTITOM ŽIVOTNE SREDINE

1.9.1 Pružalac usluga ZO je dužan da svoj posao izvršava na marljiv i odgovoran način koji je planiran tako da bi se otklonila i smanjila potrošnja sredstava i stvaranje otpada. Primeri takve prakse bi bili smanjenje logističkog kretanja kombinovanjem/raspedlom tereta, smanjenje vremena čekanja za opremu i vozila sa motorom (vreme rada motora SUS), održavanje izvora napajanja u dobrom stanju kako bi se smanjila potrošnja goriva, upotreba vozila na pogon gasom i sl. Pružalac usluga ZO obavezuje se da koristi resurse (energiju, vodu, izvore energije itd.) na racionalan i optimalan način, da koristi opremu/vozila/objekte koji štede energiju i obavlja svoje aktivnosti u skladu sa načelima energetske efikasnosti i smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte. Pružalac usluga ZO je dužan da vodi evidenciju, kao i da razmenjuje podatke na zahtev društva Belgrade Airport, koji se odnose na procese zaštite životne sredine.

1.9.2 U slučaju da neki materijal za koji se zahteva Bezbednosni list, uključujući goriva i maziva, bude obezbeđen od strane Zakupca, isti mora biti bezbedno transportovan, bezbedno uskladišten, prenet i korišćen u skladu sa uputstvima iz Bezbednosnog lista. Pružalac usluga ZO se obavezuje da obezbedi/nabavi svu potrebnu opremu za sakupljanje/rukovanje opasnim materijama u slučaju prolivanja tokom radnog procesa, prenosa ili transporta opasnih materija. Pružalac usluga ZO dužan je da obezbedi odgovarajuću opremu/posude za privremeno odlaganje opasnog otpada ako se generiše tokom radnog procesa i da ga preda ovlašćenom operateru radi prikupljanja opasnog otpada.

1.9.3 Pružalac usluga ZO je dužan da, u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti ZŽS, upravlja otpadom nastalim usled pružanja usluga / izvođenja radova, kao i da uklanja isti saglasno svojim planovima za upravljanje otpadom / regulatornim obavezama pravnog subjekta, a u slučaju akcidenta dužan je da nastalu štetu prouzrokovanu na životnoj sredini/prostoru Domaćina lokacije sanira dovođenjem u prethodno stanje i/ili isplatom novčane nadoknade. Navedene obaveze Sporazumne strane ostaju važeće i ako Domaćin lokacije otkrije zagađenje koje je prouzrokovao Pružalac usluge ZO nakon što je izvršilac radova/podizvođač napustio mesto pružanja usluga / izvođenja radova.

1.9.4 Pružalac usluga ZO je dužan da obezbedi da se separacija otpada vrši u skladu sa važećim propisima, odnosno internim procedurama i uputstvima Domaćina lokacije za upravljanje otpadom.

1.9.5 Pružalac usluga ZO mora potvrditi da se otpad odlaže u skladu sa trenutno važećim propisima i najboljom praksom i dužan je da održava ažurnim evidencije o odlaganju koje će potvrditi ovu usaglašenost, kao i da koristi samo ovlašćene kompanije za odlaganje/zbrinjavanje otpada. Pružalac usluga ZO se obavezuje da, po zahtevu Domaćina lokacije ili nadležnih organa, pruži sve potrebne dokaze da se tretman / odlaganje otpada vrši u skladu sa važećim propisima i praksom dobrog

privrednika uz angažovanje ovlašćenih kompanija koje imaju sve potrebne dozvole za vršenje navedenih delatnosti, kao i da vodi urednu evidenciju koja potvrđuje ovu usaglašenost.

1.9.6 U slučaju da Pružalac usluga ZO radi na lokacijama koje zahtevaju upravljanje životnom sredinom i kontrole na način predviđen u zakonu (Procena uticaja na životnu sredinu (EIA - Environmental Impact Assessment), Integrisana prevencija kontrole zagađenja (IPPC- Integrated Prevention of Pollution Control), Seveso direktive), tada je Zakupac dužan da poštuje sva uputstva Domaćina lokacije u vezi sa dodatnim zahtevima u pogledu praćenja životne sredine i izveštavanja.

1.10. SANKCIJE

1.10.1. Pružalac usluga ZO je dužan da Domaćinu lokacije nadoknadi, bez odlaganja (najkasnije u roku od 5 radnih dana) materijalnu i/ili nematerijalnu štetu prouzrokovanu nemarom ili nepoštovanjem pravila o BZR, ZŽS i ZOP, naročito u slučaju povrede na radu zaposlenih Domaćina lokacije ili trećih lica, oštećenja nadzemnih, podzemnih ili vazdušnih instalacija svih tipova konstrukcija i operativnih sredstava, infrastrukturnih objekata i puteva, kao i opreme, resursa i alata. Obaveza Pružaoca usluga ZO, u pogledu nadoknade štete, takođe uključuje sanaciju svih posledica štete bez obzira na plaćanje novčane naknade Domaćinu lokacije.

1.10.2 Plaćanje nadoknade štete, na način predviđen u članu 1.10. ovog Sporazuma, ne oslobađa Pružaoca usluga ZO obaveze za ispunjenje zahteva koje je utvrdio Domaćin lokacije.

1.10.3 **Pružalac usluga ZO** je dužan da izvrši nadoknadu celokupne štete/troškova Domaćina lokacije koji nastanu kao rezultat nepoštovanja zakonskih ili ugovornih obaveza od strane Pružaoca usluga ZO koje se odnose na BZR, ZŽS i ZOP.

1.10.4 Ukoliko zaposleni Pružaoca usluga ZO i/ili lica koja angažuje za pružanje usluga / izvođenje radova koji su predmet Ugovora, prekrše bilo koju odredbu ovog Sporazuma, Domaćin lokacije ima pravo da:

1.10.5 Usmeno opomene zaposlenog Pružaoca usluga ZO i/ili lice koje je angažovao uz slanje pisanog obaveštenja o tome Izvršiocu.

1.10.6 Pisanim putem opomene zaposlenog Pružaoca usluga ZO i/ili lice koje je angažovao uz slanje obaveštenja o tome Pružiocu usluga ZO.

1.10.7 Zabrani ulazak u krug objekta i/ili poslovne prostorije Domaćina lokacije zaposlenom Pružiocu usluga ZO i/ili licima koje je angažovao u trajanju od 15, 30, ili 90 dana, uz slanje obaveštenja o tome. Ova sankcija može biti izrečena i u vidu zabrane ulaska vozilom u krug objekta Domaćina lokacije, odnosno unošenja opreme, oruđa, sredstava ili alata.

1.10.8 Ugovorne strane su saglasne da će, u slučaju kršenja pravila iz oblasti BZR, ZŽS i ZOP od strane Pružaoca usluga ZO, biti sačinjen Zapisnik u kome će biti konstatovana povreda odredbi iz **članova 1.2 - 1.10 ovog Sporazuma**, i koji će potpisati ovlašćeni predstavnici Ugovornih strana. Navedeni Zapisnik će se smatrati pravno važećim i u slučaju jednostranog potpisivanja od strane Domaćina lokacije (uz obavezu obaveštavanja Pružaoca usluga ZO), u slučajevima kada su uz Zapisnik priloženi konkretni dokazi nepravilnih aktivnosti Zakupca i/ili lica koje je angažovalo (tj. zapisi postupaka operativnog opserviranja, odnosno fotografije).

1.10.9 Domaćin lokacije i Pružalac usluga ZO će sarađivati u primeni propisa o BZR, ZŽS i ZOP preko svojih ovlašćenih lica i službi, a aktivnosti koordiniraju osobe definisane u tački **1.3.2.** ovog Sporazuma.

1.10.10 Domaćin lokacije ima pravo da raskine Ugovor usled neizvršenja ili delimičnog izvršenja obaveza iz ovog Sporazuma od strane Pružaoca usluga ZO, bez prava Pružaoca usluga ZO da zahteva naknadu štete nastalu usled raskida Ugovora po ovom osnovu.

1.10.11 Neizvršenje koji nije ispravljeno u razumnom roku, delimično izvršenje ili kršenje obaveza iz ovog Sporazuma mogu biti razlog za naknadu štete koju će Pružalac usluga ZO nadoknaditi Domaćinu lokacije u slučaju da je izazove Pružalac usluga / Izvođač Pružaoca usluga ZO i/ili druga lica koja on angažuje za pružanje usluga / izvođenje radova koji su predmet Ugovora, usled kršenja odredbi Sporazuma i internih procedura koje važe kod Domaćina lokacije od strane zaposlenih Pružaoca usluga/Izvođača i/ili svih drugih lica koja on angažuje za pružanje usluga / izvođenje radova koji su predmet Ugovora.

1.10.12. O nepravilnostima/sankcijama Domaćin lokacije će izvestiti Zakupca, koji je u obavezi da fakturiše ugovornu kaznu na osnovu zapisnika iz stava **1.10.8** ovog Sporazuma svojim Izvršiocima/Izvođačima/Podizvođačima. Dokaz o naplati ugovorne kazne Izvršiocu/Izvođaču/Podizvođaču Pružalac usluga ZO je dužan da Domaćinu lokacije dostavi u roku od 15 dana od momenta izricanja sankcije. Domaćin lokacije, u navedenom slučaju, ne potražuje iznos ugovorne kazne od Pružaoca usluga ZO. Međutim, ukoliko Pružalac usluga ZO ne izvrši naplatu kazne Izvođaču/Podizvođaču u navedenom roku, Domaćin lokacije zadržava pravo da naplatu ugovorne kazne izvrši od Pružaoca usluga ZO.

Domaćin lokacije ima pravo da zahteva naplatu ugovornih kazni u sledećim iznosima:

- Neizveštavanje Domaćina lokacije o događajima iz oblasti BZR, ZŽS i ZOP, 10.000 RSD za svaki dan kašnjenja;
- Neizveštavanje Domaćina lokacije o događajima iz oblasti BZR, ZŽS i ZOP, 10.000 RSD za svaki naknadno otkriven slučaj;
- Nepostajanje propisanih lekarskih i sanitarnih pregleda zaposlenih Zakupca i/ili lica koje je angažovao, 10.000 RSD za svakog zaposlenog i/ili za svako angažovano lice ponaosob;
- Nepostojanje prijave zdravstvenog osiguranja zaposlenih kod Zakupca i/ili lica koje je angažovao, 10.000 RSD za svakog zaposlenog i/ili za svako angažovano lice ponaosob;

- Odsustvo ili nekorišćenje propisane LZO zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, za prvi otkriveni slučaj; 10.000 RSD za svaki otkriveni slučaj, zaposlenog i/ili za svako angažovano lice ponaosob;
- Odsustvo ili nekorišćenje propisane LZO zaposlenih kod Pružaoca usluga i/ili lica koje je angažovao, za drugi ponovljeni slučaj 50.000 RSD za svaki otkriveni slučaj, zaposlenog i/ili za svako angažovano lice ponaosob;
- Odsustvo ili nekorišćenje propisane LZO zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, za treći ponovljeni slučaj 50.000 RSD za svaki otkriveni slučaj, zaposlenog i/ili za svako angažovano lice ponaosob;
- Odsustvo ili nekorišćenje propisane LZO zaposlenih kod Pružaoca usluga i lica koje je angažovao, za četvrti ponovljeni slučaj; Moguće je pokrenuti postupak za raskid Ugovora;
- Odsustvo ili nekorišćenje propisane LZO zaposlenih kod Zakupca i/ili lica koje je angažovao za visokorizične aktivnosti („topli poslovi“ - poslovi sa izvorima toplote, rad u zatvorenom prostoru, rad na visini, kopanje i iskopavanje, radovi sa opremom i postrojenjima pod naponom) 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj, zaposlenog i/ili za svako angažovano lice ponaosob;
- Pušenje ili korišćenje otvorenog plamena na za to nepredviđenim mestima, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 20.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepostojanje evidencije o zakonima i propisima definisanim obukama, kvalifikacijama, kao i uvodnim obukama zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu kod Domaćina lokacije, 10.000 RSD do 50.000 RSD za svakog zaposlenog i/ili za svako angažovano lice ponaosob;
- Neposedovanje stručnih nalaza, izveštaja o pregledima, isprava o usaglašenosti ili dozvola za opremu, sredstva, oruđa ili alate koje u radnim procesima koriste zaposleni Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 10.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje pravila koja se odnose na zone opasnosti, sistem dozvola za rad i interne standarde od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje specifičnih zahteva definisanih internim standardima, procedurama i uputstvima Domaćina lokacije, od strane zaposlenih kod Zakupca i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje specifičnih propisa iz oblasti zaštite od požara koji se tiču izvedbi električnih uređaja, obaveze opremljenosti vozila hvatačem varnica i/ili uzemljivačem, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje specifičnih zakona i propisa iz oblasti zaštite od požara, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Korišćenje alkohola i/ili drugih opojnih sredstava (narkotika) od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti planiranja i izgradnje, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti upravljanja otpadom, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti zaštite voda, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti zaštite zemljišta, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti zaštite vazduha, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti rada sa hemikalijama i opasnim materijama, od strane zaposlenih kod Zakupca i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti očuvanja zelenih površina, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Neobaveštavanje Domaćina lokacije o angažovanju dodatnih trećih lica na poslovima predviđenim Ugovorom, od strane Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je prvobitno angažovao, 50.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Neovlašćeno korišćenje i/ili rukovanje opremom, sredstvima, oruđima, alatima i instalacijama svih vrsta Domaćina lokacije, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Dodirivanje nadzemnih i/ili podzemnih električnih vodova opremom i/ili sredstvima za rad, izazvano nepažnjom ili kršenjem internih pravila Domaćina lokacije, definisanih sistemom radnih dozvola, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 100.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;

- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti sanitarnih mera i nadzora od strane Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti bezbednosti hrane, od strane zaposlenih kod Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti zdravstvene ispravnosti predmeta opšte upotrebe od strane Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, od strane Pružaoca usluga ZO i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj;
- Nepoštovanje zakona i propisa iz oblasti dobre higijenske prakse, definisanih HACCP dokumentima Domaćina lokacije, od strane Pružaoca usluga i/ili lica koje je angažovao, 50.000 RSD do 100.000 RSD za svaki otkriveni slučaj.

1.10.13. Ovlašćena lica Domaćina lokacije imaju diskreciono pravo izbora i/ili kombinovanja sankcija iz prethodne tačke i ista će se prilikom odlučivanja rukovoditi okolnostima konkretnog slučaja, kao i time da se svako kršenje obaveza iz tačaka 1.3, 1.4.2, 1.4.3, 1.5.1 i 1.5.2 Sporazuma smatra opasnom aktivnošću bez obzira na to da li su nastupile štetne posledice.

1.10.14. U slučaju da Domaćinu lokacije bude izrečena novčana kazna zbog kršenja propisa iz oblasti BZR, ZŽS i ZOP, a koja je posledica radnji/propusta zaposlenih Zakupca i/ili lica koja je angažovao, Zakupac je dužan da Domaćinu lokacije refundira iznos novčane kazne koja je nastala po tom osnovu.

2. 1. RAZNO

2.1.1. Ovaj SPORAZUM je sačinjen na srpskom i engleskom jeziku, u po 2 (dva) istovetna primerka, od kojih svaka Ugovorna strana zadržava po dva (2) primerka. Ovaj Sporazum stupa na snagu danom njegovog potpisivanja i važi do isteka Ugovora.

**Domaćin lokacije
Belgrade Airport d.o.o. Beograd**

_____

Pružalac usluga ZO:

_____

_____

Generalni direktor